

SPORT. Ålandstravet blev av med sina direktsända lunchtävlingar, men syns nästa säsong i rutan ändå. Fyra fredagseftermiddagar sänder Kanal75 från Norrböle.

– Så länge man får synas i direktsändning får man vara glad, säger verksamhetsledaren **Jan Blomqvist**.
SIDAN 19

Läkare polisanmäld för intrång i Gullåsen

Läste tidigare patients journal och tjuvlyssnade på samtal med anhörig

NYHETER. En utomstående läkare trängde sig i somras in i sköterskekansliet på Gullåsen-avdelningen Östergårds-Norrgårds där han tog en journal som han läste. Journalen gällde en patient som tidigare vårdats privat av läkaren.

Överläkare **Michael von Beetzen** slog genast larm till sina överordnade.

Följande dag kom läkaren tillbaka och polis

tillkallades. Polispatrullen dröjde dock, och förklaringen visade sig vara att läkaren själv ringt till polisen och avblåst uttryckningen. Under den tid man väntade på polisen berättade en i personalen att hon sett läkaren stå med örat mot von Beetzens dörr där samtal med en anhörig till patienten fördes.

– Allt är dokumenterat och vittnena

är hörda av polisen, berättar **Björn-Olof Ehrnström**, ordförande för ÅHS ledningsgrupp som kräver att läkaren straffas för sitt tilltag.

ÅHS-styrelsen tar upp ärendet på sitt möte på fredag. Också inom landskapsregeringen pågår en separat utredning.

Nya Åland har inte fått kontakt med läkaren som befinner sig utomlands.
SIDAN 3

Veronica leder Åländsk center

NYHETER. Det blev som väntat en kvinna i ledningen för centern när partiet samlades till höststämma i går kväll.

Men det visade sig att det inte var helt klart vilken kvinna det skulle bli. Valdbereidningen förde fram **Veronica Thörnroos** medan **Britt Lundberg**, som var i Bryssel i går, fördes fram på stämman.

Omröstningen gav Thörnroos en klar seger med siffrorna 59 – 5. En sedel var bland.

Det var ovanligt många deltagare på stämman, som också fick veta varför **Roger Nordlund** nu valde att avgå.

Medlemsavgiften höjdes från 5 till 10 euro ”så man känner att man är med i en förening av betydelse”.

SIDAN 14

Politikerna med skulder hos fogden

NYHETER. Nya Åland har granskat makt-havarnas skulder hos landskapsfogden de senaste två åren.

Två ministrar – **Mats Perämaa** (lib) och **Jan-Erik Mattsson** (c) – har reglerade skulder, liksom lagtingsledamöterna **Danne Sundman** (ob), **Ake Mattsson** (lib), **Mika Nordberg** (ob) och **Anders Englund** (c).

57 gånger under de senaste två åren har Anders Englund haft räkningar som hamnat hos landskapsfogden.

Det handlar om sådant som försäkrings-premier, kvarskatt, förskottsskatt och skogs-vårdsavgift. Det är inga stora summor – den största enskilda skulden är på 1.579,78 euro, och alla skulder är betalda.

Anders Englund själv ger inga kommentarer till varför hans räkningar så ofta blir ärenden för landskapsfogden.
SIDORNA 4-5

Sundback omvald som sosseledare

NYHETER. Barbro Sundback (s) fick förnyat förtroende som ordförande för Ålands socialdemokrater då partiet höll höstmöte i går kväll.

Majoriteten av deltagarna i går ansåg inte att det dåliga resultatet i höstens lagtings- och kommunalval är orsak nog för att byta ordförande utan att man i stället bör ta till vara Sundbacks erfarenhet och politiska skicklighet.

En stor del av mötet kretsade kring en självkritisk analys av det dåliga valresultatet.
SIDAN 14

IFK mot Djurgården, AIK

SPORT. Både AIK och Djurgården står för motståndet i IFK Mariehamns träningsmatcher i vår. – Tid och plats är ej bestämt men matchen fungerar som genrep för Stockholmslaget inför Allsvenskan, säger klubbdirektör **Peter Mattsson** om matchen mot **Daniel Sjöhlunds** Djurgården.
SIDAN 20

Mitt i sälhare. Ritva Holm är en av de ålänningar som nyligen besökt Antarktis. Här ligger hon mitt i ett elefantsälsharem på Sydgeorgien. Sälarna accepterade henne, fast hon låg så nära. Men om någon hanne anfaller gäller det att springa snabbt om man ska ha en chans att hinna undan.

Foto: JARL-ERIC HOLM

Ritvas möte med elefantsälarna på Antarktis

REPORTAGE. En upplevelse för livet har de sex ålänningarna **Stefan** och **Anders Björkbom**, **Karl-Johan Stenbäck**, **Tommy Pettersson** och **Ritva** och **Jarl-Eric Holm** fått nyligen. Tillsammans med övriga resenärer från Sverige, Finland och Norge har de tillbringa flera veckor ute på havet vid Antarktis.

Här har de upplevt både orkan och soliga,

lugna dagar och givetvis tagit del av regionens fantastiska djurliv.

En speciell punkt på resan var när man nådde Kap Horn. Jarl-Eric Holm berättar ”Vinden ökar och man får inte röra sig ute på däck, det är för farligt. På söndag eftermiddag är vindstyrkan 38,4 meter per sekund och våghöjden åtta meter. Nästan

alla är uppe på kommandobryggan och upplever sjögång och vågor som spolar hela fartyget. Vi når Stilla havet och kaptenen sätter kurs rakt österut. Någon timme senare skymtar Kap Horn i diset och det är med alldeles speciella känslor som vi ålänningar rundar Hornet i full orkan.”

SIDORNA 16-17

8 kultur

Folkhögskolan ökar gärna sin hantverksutbildning. Här drejar **Elin Erlandsson**.

9 kultur

Catherine Frisk Grönberg planerar en operaakademi för sångstuderande.

20 sport

”Det ska bli jätteroligt!”
BRAGE JANSSON OM NYA TJÄNSTEN SOM VERKSAMHETSCHEF FÖR ÅSS.

åland 24

Vi berättar om årets turismpristagare.

Nu ska VINTERDÄCKEN på bilen

Ålands landskapsregering

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

” Samla vännerna kring grytan, spänn vaderna och upplev glöggeffekten.
HANNU SARENSTRÖM I VINTERKALAS.

Glögg med lök- och sardellpaj

De närmar sig nu, vinterns kalas. Det är lillajul om två dagar och så brakar det loss med lillajulfester, luciafirande och andra kalas.

Det finns en bok som heter just "Vinterkalas", som har inspirerat till dagens Matruta.

Ni som har sett trädgårdsprogram på tv har antagligen någon gång stött på **Hannu Sarenström**, han som är så tagen av allt vackert i naturen så han knappt hinner andas. Det är han som har gjort boken tillsammans med **Barbro** och **Kåre Hellström**, den kom ut på Prisma i fjol och den är **vacker**. Nästan så man tappar andan.

Där finns allt från lillajul – i Sverige heter det advent – till nyår plus soppor, grytor, pajer, fiskar och desserter som gör sig speciellt bra på vintern.

Boken kom fram för att där finns ett glögrecept som jag inte tror att jag tänker pröva. Det består av torkade frukter och glöggkryddor av olika slag, socker och så 33 cl pilsner, 75 cl renat och 15 cl konjak. 9 dl starksprit utspädd med en flaska pilsner.

"Samla vännerna kring grytan, spänn vaderna och upplev glöggeffekten", skriver Sarenström.

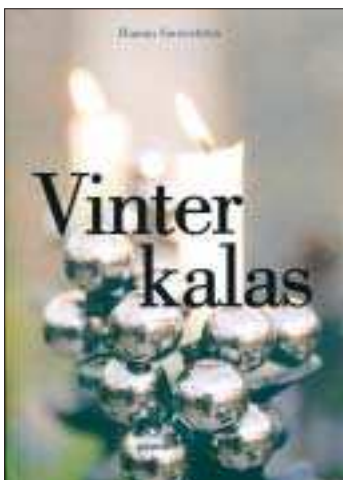
Men hans lök- och sardellpaj är värd att prova på.

Först i alla fall ett klassiskt glögrecept, som en del av er har sett förr.

Den bästa glöggen

1 hel flaska billigt rödvin
10 cl okryddat brännvin
10 g kanel
1,5 g kryddnejlika, ca 20
en liten bit ingefära
2 g krossade kardemummakärnor
ett halvt pomeransskal
3 dl socker
en rågad tesked vaniljsocker
mandel och russin

Krossa kardemumman i en mortel, bryt sönder kanelen.

Vintrigt vacker. Det är Hannu Sarenströms bok Vinterkalas för den som tycker om vintermat till julen och alla andra kalas när det är kallt.

Lägg kryddorna i en glasburk med lock och slå på spriten. Låt stå över natten och sila bort kryddorna (kan återanvändas en gång).

Skälla mandel (eller köp färdigskalad). Häll vinet och spriten i en kastrull, blanda i socker, vaniljsocker, mandel och russin, låt glöggen sjuda en stund men inte koka. Servera het med extra mandel och russin i skålar bredvid.

Ljus glögg

4-5 glas
1 tsk hela nejlikor
1 tsk krossade kardemummakärnor
1 kanelstång
2-3 bitar torkad ingefära
3 + 4 dl äppelsaft
1-2 msk socker
2 dl halvtorr vitt vin
0,75 cl punsch
mandel, russin

Det närmar sig. På lördag är det lillajul, då kan vi slå glögg i glaset och kanske äta något lätt salt till i väntan på lillajulsmiddagen. Eller så tar vi en värmande glögg på kvällen med russin och mandel som det klassiska tillägget. Foto: ERKKI SANTAMALA

Koka kryddorna med 3 dl äppelsaft under lock i ca 30 minuter på svag värme. Sila av. Slå kryddlagen, resten av äppelsaften, socker och vin i kastrullen och hetta upp, men låt inte koka. Lägg russin och mandlar i glaset, slå på den heta glöggen och portionera till sist på punschen med hjälp av sked.

Lök- och sardellpaj

1 kg gul lök
2 msk olivolja
25 g smör
1 tsk torkad timjan
4 finhackade grönkålsblad

1 handfull hackade basilikablad
salt, krossad svartpeppar
Deg
1 pkt torrjäst
4 msk olivolja
25 cl ljummet vatten
1 tsk brunt socker (eller vitt)
4,5 dl vetemjöl
1 nypa alt
Garnityr
12 sardellfiléer i olja
urkärnade svarta oliver

Skala och skiva löken mycket tunt (under köksfläkten). Värm 2 msk olja med smöret i en kastrull, lägg i timjan och låt fräsa litet. Lägg

i löken, rör om försiktigt, dra ner värmen och låt den badda i ca en timme under omrörning då och då. Löken blir karamelliserad och får fin smak. Tillsätt grönkål och basilika precis på slutet. Smaka av med salt och peppar.

Gör degen under tiden. Blanda jäst med vatten och socker, ställ varmt 10 minuter tills ytan skummar.

Häll mjöl och salt i en skål, tillsätt 4 msk olivolja och degvätskan, knåda till en smidig degklump och fortsätt knåda 10 minuter

på mjölat bakbord. Smörj en skål med olivolja, lägg i degen, täck med duk och låt jäsa en timme.

Banka till degen och knåda ett par minuter. Kavla ut den så den passar till bakplåten, lägg den på bakplåtspapper på plåten, bred ut löken över. Skär sardellerna i strimlor och rada ut över pajen likasom önskad mängd oliver. Täck med duk och låt jäsa 30 minuter på varmt ställe.

Grädda i 225 grader ca 25 minuter. Skär upp och servera pajen varm eller kall. Kan ätas också utan glögg.

SPARHALLEN – NÄR PRISET ÄR VIKTIGT!

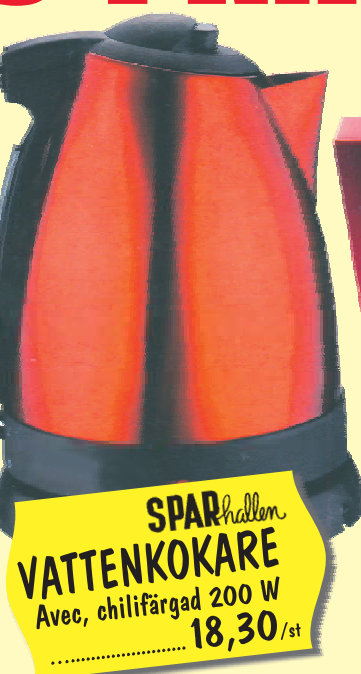
KLAPPPTIPS FRÅN SPARIS

OCH SÅ HAR VI MASSOR AV JULDEKORATIONER!

SPARhallen
JULMUGG
Arabia
11,80/st

SPARhallen
KÖKSBUK
Arabia
15,95/st

SPARhallen
VATTENKOKARE
Avec, chilifärgad 200 W
18,30/st

SPARhallen
KAFFEBRYGGARE
Avec, chilifärgad 900 W
23,15/st

SPARhallen
PORTABEL CD-SPELARE
med radio & kasettspelare
38,15/st

Öppet: vardagar 8-20, lördagar och söndagar 10-18

SPARhallen

Läkare polisanmäld för att ha trängt sig in på Gullåsen

Läste patientjournal i smyg, tjuvlyssnade utanför dörren

En läkare med praktik i Mariehamn trängde sig in i kansliet i en Gullåsen-avdelning i somras och läste en patients journal, helt mot alla regler. Han ertappades också med att tjuvlyssna på ett läkarsamtal utanför en stängd dörr. ÅHS ledningsgrupp vill att läkaren straffas.

Så här beskriver Michael von Beetzen, överläkare vid Gullåsen, händelserna i den rapport som han lämnat in.

På avdelningen Östergårds-Norrgårds vårdades i somras en patient som tidigare har skötts privat av den aktuella läkaren. Enligt Michael von Beetzen har patientens medicinska vård inte föranlett några som helst bekymmer, men hennes anhöriga har haft olika uppfattning om vad som är lämplig vårdnivå efter utskrivningen från Gullåsen. Patienten kunde inte själv fatta beslut om sin vård och intressebevakare skulle utses.

Läste journalen

På eftermiddagen den 4 juli tog sig läkaren in på avdelningens sköterskekansli dit endast personalen har tillträde. Han tog patientens journal och läste den. I journalen finns uppgifter som patientens anhöriga har lämnat i förtroende till behandlande läkare på Gullåsen.

Händelsen rapporterades genast muntligt till landskapsläkare Birger Sandell och vikarierande basenhetschef.

Men inte nog med detta. Följande förmiddag kom läkaren tillbaka och vägrade lämna sköterskekansliet trots upprepade tillsägelser. Michael von Beetzen tillkallades och först sedan han larmat polisen och gett läkaren muntligt besöksförbud på Gullåsen avlägsnade han sig. Incidenten rapporterades omedelbart till vikarierande sjukhuschef Tommy Holmström.

Avblåste uttryckning

Så här beskriver Michael von Beetzen det som sedan hände:

Över gränsen. En utomstående läkare tog sig olovligen in i avdelningens kansli på Gullåsen där patientjournalerna förvaras. För detta är han polisanmäld och ÅHS ledningsgrupp yrkar på straff. En separat utredning pågår inom landskapsregeringen. Foto: ERKKI SANTAMALA

”Efter 45 minuters väntan hade polisen fortfarande inte kommit till Gullåsen varvid jag kontaktade larmcentralen ånyo. Det framkom då att läkaren hade ringt polisen, uppgett sitt namn och sagt att något ingripande vid Gullåsen inte var nödvändigt. Efter detta anlände en polispatrull och en rapport lämnades.”

Medan man väntade på polisen framkom det att läkaren just före den andra incidenten hade ertappats utanför von Beetzens tjänsterum där han suttit i ett samtal med en anhörig till den aktuella patienten.

Flera vittnen

Enligt Michael von Beetzen bevittnades incidenterna av flera personer.

Ett av vittnena har skrivit ner sin iakttagelse. Hon såg läkaren när han tjuvlyssnade på

samtalet utanför Michael von Beetzens rum.

Så här skriver hon:

”Jag gick ut ur sekreterarkansliet och såg då läkaren stå lutad mot doktor von Beetzens dörr med örat mot dörren. Jag vände därefter om och gick tillbaka till kansliet och sa till sekreterarna att det såg mycket underligt ut det läkaren gjorde. De undrade om han fortfarande stod kvar och jag stack ut huvudet för att se. Läkaren upptäckte då att han var iakttagen och avlägsnade sig utan vidare åtgärder. Episoden varade någon minut. Det är oklart för mig hur länge han stått där innan jag upptäckte honom”.

Hemligstämplats

Läkaren har lämnat en utredning och förklaring till incidenterna. Handlingen har hemligstämplats.

Polisen har förhört de inblandade inklusive vittnen och vill nu veta om ÅHS har straffyrkanden mot läkaren.

ÅHS ledningsgrupp har behandlat ärendet och kommit till att det måste föras vidare till styrelsen eftersom en utomstående, även om han är läkare, inte har rätt att ta del av de patientuppgifter som finns i journalerna. Förslaget som ÅHS-styrelsen ska ta ställning till på mötet på fredag är att ÅHS ska yrka på straff för brott mot offentlig frid alternativt besittningsintrång.

Nya Åland har inte fått kontakt med läkaren som befinner sig utomlands. Michael von Beetzen var ledig i går och gick inte heller att nå för en kommentar.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Styrelsens ordförande:

En allvarlig anklagelse

– En allvarlig anklagelse. Det säger ÅHS styrelseordförande Roger Jansson om ledningsgruppens förslag att yrka på straff för läkaren.

Roger Jansson.

Han konstaterar att det inte finns något vittne åtminstone i ärendeberedningen som visar att läkaren har tagit journalen och läst den.

– Om det inte anförs sådana bevis på styrelsemötet på fredag tvivlar jag på att vi kan gå vidare. Det

måste finnas vittnen.

Roger Jansson har varit med från och till i sjukhusstyrelsen allt sedan 70-talet men aldrig förr varit med om något liknande.

– Inte av den här grovleken. Förutsatt att det stämmer att läkaren läst journalen.

I artikeln här intill berättar förvaltningschef Björn-Olof Ehrnström att det finns vittnen i personalen och att de har hörts av polisen i utredningen.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Vittnen finns till journalläsningen

Ledningsgruppens ordförande, ÅHS förvaltningschef Björn-Olof Ehrnström, bekräftar att det finns flera vittnen till att den utomstående läkaren läst sin tidigare patients journal på Gullåsen. – Polisen har förhört vittnena. Allt finns dokumenterat.

Han ser allvarligt på det skedda.

– Endast de som vårdar patienten ska ha tillgång till

journalen. Ingen annan. Det är helt entydigt att den aktuella läkaren är en utomstående.

Sköterskekanslierna i Gullåsen hålls inte låsta. Journalerna förvaras heller inte i normala fall bakom låsta dörrar.

Blir det någon ändring i rutinerna när sådant här inträffar?

– Det tror jag inte. Men det finns skäl till att uppmärksamma alla på att så här gör man inte.

Det är alltså strikt reglerat

vem som har tillgång till journalerna.

– Det här hör till samma kategori som tystnadsplikten. Det som dokumenteras på sjukhus ska ingen utomstående ha tillgång till.

Har du stött på något liknande någon gång tidigare?

– Nej.

Björn-Olof Ehrnström.

ANNIKA ORRE

Skild utredning inom regeringen

En separat utredning pågår inom landskapsregeringen.

Det berättar landskapsläkare Birger Sandell om läkaren som anklagas för att ha läst en patients journal vid Gullåsen.

Klagomål har lämnats in i båda riktningarna till landskapsregeringen.

– ÅHS klagar på läkaren och läkaren klagar på ÅHS. Mera kan jag inte säga, an-

nat än att man inte får göra det som läkaren misstänks ha gjort. Utredningen pågår. Så länge den inte är klar tar jag inte ställning.

Brevväxling

Den brevväxling som pågår mellan landskapsläkaren och parterna är ännu inte avslutad, berättar han.

Vad kan en utredning teoretiskt sett utmynna i, om det visar sig att det läkaren misstänks

för stämmer?

– Det kan i så fall bli någon form av erinran. Ingen har tagit fysiskt skada. Om det blir något utöver en erinran så går ärendet vidare till rättsskyddscentralen.

Han tippas att hans utredning blir klar om någon vecka.

Birger Sandell.

ANNIKA ORRE

Nyan granskar lagtingsledamöterna

57 anmärkningar – på två år

Anders Englund (c) vägrar kommentera räkningarna till landskapsfogden

57 gånger under loppet av de senaste två åren har lagtingsledamöten Anders Englunds (c) räkningar gått till landskapsfogden.
– Jag vill inte kommentera det där, säger han.

Nya Åland har granskat lagtings- och landskapsregeringsledamöternas intyg ur utsökningsregistret. Eftersom **Camilla Gunell** (s) befriats temporärt från sitt uppdrag i lagtinget begärdes även ersättaren **Göte Winés** (s) uppgifter ut.

Förutom Anders Englund har **Danne Sundman** (ob), **Åke Mattsson** (lib), **Mats Perämaa** (lib), **Jan-Erik Mattsson** (c) och **Mika Nordberg** (ob) anmärkningar hos landskapsfogden.

Anders Englunds intyg ur landskapsfogdens utsökningsregister innehåller 57 ärenden, bland dem försäkringspremier, kvarsfatt, förskottsskatt, skogsvårdsavgift, LFÖPL- och lantbrukares olycksfallsförsäkringspremie. I de flesta fall står Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag som sökande.

Skulderna är alla betalda. Den största enskilda skulden är på 1.579,78 euro.

Efter gårdagens lagtingsplenum bad Nya Åland Anders Englund kommentera uppgifterna ur landskapsfogdemyndighetens utsökningsregister.

Englund avböjer.

Lagtingsledamöterna har ansvaret för ålänningarnas gemensamma pengar och hur de förvaltas. Påverkar det här din trovärdighet?

– Ingen kommentar.

Ska inte journalister granska makthavarna?

– Inga kommentarer.

Varför vill du inte kommentera?

– Jag gör det inte, svarar Anders Englund och lämnar platsen.

Frågorna Nyan aldrig hann ställa:

Varför går dina räkningar regelmässigt till landskapsfogden?

Hur påverkar det här din kreditvärdighet?

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

57 anmärkningar.

Anders Englund (c) har 57 anmärkningar hos landskapsfogden. Han vill inte kommentera skulderna, som är reglerade.
Foto: JONAS EDSVIK

Sex anmärkningar. Danne Sundman (ob) säger att han inte är mer än människa och har haft problem med likviditeten. Skulderna är betalda. Foto: JONAS EDSVIK

En anmärkning. Näringsminister Jan-Erik Mattsson (c) betalade fordonsskatten till fel konto och hamnade i landskapsfogdeämbetets utsökningsregister. Skulden är betald. Foto: JONAS EDSVIK

Mika Nordberg (ob): två anmärkningar

”Det är inget att skämmas för”

Han har två reglerade kvarskattsskulder hos landskapsfogden.
– Staten tjänar på det, säger Mika Nordberg (ob).

I landskapsfogdens papper finns två ärenden nedtecknade från våren 2006. De gäller kvarskatt och Mika Nordberg har löst skulderna. Den första är på 3.101,71 euro och den andra på 25,84.

Sökande är Lounais-Suomen Verovirasto.

– Jag snyltar på intet sätt och vis på staten utan ser till att den får mer intäkter, säger Nordberg.

Men staten får ju också extra omkostnader genom handläggningen av ditt ärende?

– De betalar ju jag.

Mika Nordberg menar att det är skillnad på att vara försenad med en inbetalning till staten och att inte betala en privatföretagare.

– Har jag två räkningar på mitt bord på 3.000 till en elektriker och 3.000 till staten betalar jag ju elektrikern.

Var det så i fallet med den större räkningen?

– Jag hade säkert inte pengarna till att lägga ut just då.

Den mindre summan då?

Mika Nordberg funderar. Han kan inte säga vad som hände i det fallet.

– Det måste ha kommit något emellan.

Hur tror du dina väljare ser på saken?

– Det finns helt klart en kategori väljare som tycker det är ytterst beklagligt att man låtit det ske. Jag kan förstå att folk kan tycka att det är lite klumpigt. Sedan finns det säkert de som måstat välja mellan två räkningar och som förstår.

– Det är inget att skämmas för.

Reglerat skulderna

Danne Sundman (ob) har sex anmärkningar från de senaste två åren. Det handlar bland annat om barndagvårdsavgifter, teveavgifter och trafikförsäkringar.

– Jag vill inte kommentera mer än att de är reglerade, säger han.

De senaste skulderna härstammar från slutet av sommaren och början av hösten.

– Jag var sjuk då.

– Jag är inte mer än vanlig människa och har haft problem med likviditeten.

Frun betalar

Åke Mattsson (lib) har tre

Två anmärkningar. Nyinvalde lagtingsledamoten Mika Nordberg (ob) betalade inte kvarskatt och fick två betalningsanmärkningar. Skulderna är betalda. Foto: JONAS EDSVIK

reglerade anmärkningar.

– Va? Det har jag ingen aning om, säger han. Det rör med stor sannolikhet gårdsbruket som är i mitt namn.

Åke Mattsson vill diskutera saken med sin fru som sköter räkningarna i hushållet.

– Vi kompletterar varandra. Hon är klok och ordningssam.

Åke Mattssons fru **Inger Rosenberg-Mattsson**, medlem i liberalernas styrelse, ringer själv upp. Hon berättar att de tre anmärkningarna härstammar från några försäkringsräkningar som skickades ut vid samma tillfälle våren 2006.

– Allt kom i samma kuvert och jag betalade bara den översta i hastigheten. Det var klantigt av mig att inte titta vad som mer fanns i kuvertet.

När påminnelsen kom granskade hon åter endast det översta pappret.

– Jag tittade igen och konstaterade att det var betalt.

Också ministrarna

Finansminister **Mats Perämaa** (lib) hade för sex år sedan över 100.000 mark i skatteskulder i form av momsskatter och förskottsskatter. 2006 fick han en anmärkning för en obetald trafikförsäkring, en skuld som han reglerade.

– Det var i slutfasen av ett företagande som var krångligt.

Hur påverkas din trovärdighet som finansminister av det här?

– Det är upp till andra att avgöra.

Mats Perämaa säger att

det faktum att han reglerat skulderna betyder att han nu sköter sin ekonomi.

Och det visar också att du kommer att sköta de offentliga finanserna?
– Självklart ska jag det.

Misstag

Näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (c) har en reglerad skuld från december 2005. Det gäller fordonsskatt på 97,33 euro.

– Jag betalade över internet och betalade in på fel konto. De betalade tillbaka dagen efter men det såg jag inte.

Men fick du ingen påminnelse då?

– Jo och jag tittade på kontoutdraget att jag hade betalt. Sedan gjorde jag ingenting.

Mattsson säger att allt var ett misstag. Samma dag som han fick meddelande från Landskapsfogdeämbetet betalade han räkningen.

– Det kändes lite tungt.

Varför berättade du inte om skulden när tidningen Åland bara för någon dag sedan frågade om ”lik i garderoben”?

– Jag tänkte aldrig på den här saken.

Två av ministrarna och fyra i lagtinget har anmärkningar hos landskapsfogden. Hur kommenterar du det?

– Som ledande politiker bör man se till att inte ha anmärkningar. Vi ska ju förhoppningsvis vara föredömen. Är vi ålagda att betala skatt ska vi göra det. Det är ju delvis de pengarna som lagting och landskapsregering har att fördela ut till folk.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Tre anmärkningar.

Åke Mattssons (lib) fru Inger Rosenberg-Mattsson säger att det var hon som gjorde ett misstag vid betalningen. Skulderna är betalda.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

En anmärkning. Finansminister Mats Perämaa (lib) har haft ett ärende hos landskapsfogden de senaste två åren. Han säger att det inte påverkar hans förmåga att sköta de offentliga finanserna. Skulden är betald. Foto: JONAS EDSVIK

Lagtingsledamot. Vid lagtingets plenum i går syntes flera nya ansikten bland de garvade lagtingsledamöterna. Margaret Lundberg (lib) var ett av nytilskotten. Foto: ERKKI SANTAMALA

Nya ansikten i lagtinget

LAGTING. För några ledamöter var gårdagens plenum det första i karriären.

– Det känns lite pirrigt men en förändring innebär ju också nya möjligheter, säger Margaret Lundberg (lib).

Tillsammans med partikamaraterna **Sirpa Eriksson** och **Ulla-Britt Dahl** är hon helt ny i lagtinget. **Folke Sjölund** (lib) kom också in efter regeringsbildningen men han har en tioårig lagtingskarriär bakom sig.

Margaret Lundberg kommer från Brändö och säger att det i första hand är skärgårdsfrågorna som driver henne, även om åldringsvården också engagerar.

– Som skärgårdsbo är jag inte specialist på något särskilt men man kan lite av varje.

Hon har erfarenhet från Brändö kommunstyrelses arbete och är vice ordförande i fullmäktige.

Ulla-Britt Dahl har arbetat som organisationssekreterare vid FOA-Å och har en bakgrund i Sunds kommunfullmäktige.

Plenum

Högtidligt kom de in i salen på rad tillsammans med de ledamöter som avgått ur den tidigare regeringen, **Camilla Gunell** (s), **Jörgen Strand** (fs) och **Roger Nordlund** (c).

Talman **Gunnar Jansson** gav dem några ord på vägen.

– Tjåna folket.

Camilla Gunell, som väntar tvillingar, beviljades temporär befrielse från sitt uppdrag un-

der resten av 2007 och 2008. **Göte Winé** (s) tar hennes plats och fick också han promenera in och ta sin plats under högtidliga former och med ett stort leende på läpparna.

Kulturutskottets betänkande angående ändring av landskapslagen om studiestöd och landskapslagen om läroavtalsutbildning föredrogs för första behandling.

– Kulturutskottet omfattar den tidigare landskapsregeringens förslag, sade **Johan Ehn** (fs).

Utan talman

Gunnar Jansson (lib) avgick från talmansposten. Fram till på måndag, då Roger Nordlund (c) utses, har Åland således ingen talman. Två vice talmän finns dock redo att träda in om det skulle behövas. Orsaken till att ny talman inte utsågs i går är att valet måste anmälas en dag på förhand.

– Talmanskonferensen tyckte inte att vi skulle hålla ett extra plenum på fredag, berättar lagtingsdirektör **Lars Ingmar Johansson**.

Barbro Sundback (s) sade att socialdemokraterna står bakom förfarandet och ser det som en utveckling av parlamentarismen.

– Det bygger på ett ”gentlemens agreement”.

Hon påpekade dock att om regeringen faller bör också utskottens sammansättning ses över och talmannen avgå.

– Annars kan vi få en sorts tvångsäktenskap.

Vid lagtingets möte på måndag ska det även hållas fyllnadsval till de olika utskotten.

ANNIKA KULLMAN

Andelslag diskuteras för fibernätet

■KUMLINGE. Tack vare det nya landskapsandelssystemet ser budgeten bra ut för Kumlinge nästa år. Överskottet ligger på 67.000 euro.

Nästa år ska avloppsnätet börja byggas och Annagårdens sanering inleds.

– Huset har vissa fuktproblem. Det är inte mögel, säger kommundirektör **Jim Eriksson**.

I övrigt är det en generös budget där bland annat näringsnämnden beviljas medel för sina projekt. Fullmäktige säger ja eller nej den 13 december.

Vad gäller stomnätet för

fibernätet betalas det i år, av kommunen, men anslutningarna till hushållen kan finansieras genom ett andelslag som i så fall bildas enbart för detta syfte.

– Kommunen kan i så fall gå i borgen för andelslaget.

En utredning om fibernätets finansiering vad gäller anslutningarna till hushållen pågår som bäst.

– Kommunstyrelsen säger nej till att utnyttja sin inlösningsrätt av Äpab-aktier när Mise-kommunerna överlåter sina andelar till Mise, säger Jim Eriksson. Vi handlar i frågan på samma sätt som Brändö. (ka-f)

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Dop

Milja Adele Kenttä döptes i lördags, den 24 november, i hemmet i Mariehamn. Hon är dotter till Kati Susanna och Henri Paaveli Kenttä i Mariehamn.

Gratulerar 40 år

OVE JANSSON

Namn: Jarl Ove Jansson.
Född: den 2 december 1967 i Saltvik.
Bor: i Saltvik Toböle.
Yrke: brandförman.
Familj: frun Eva och barnen Sissel, Sarah och Emma.
Födelsedagen: firas på söndag, 2 december. Det bjuds på kaffe och tårta från klockan 14.

GUDESTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

"Din konung kommer i ödmjukhet"

To 29.11 kl 11-13 Ösel-lunch i Margaretagården. **Kl 19 Alla som vill sjunga i "Adventskören"** på första advent kom och öva adventssånger med Kaj-Gustav Sandholm i S:t Mårtens kyrka. **Kl 19 Allsångskväll med våra mest älskade julsånger**, i S:t Görans, betraktelse, Maria Båsk, kantor, Judit Deäki, Gospelkören Good News, dir. Anders Hallbäck. Arr. Lions Club Freja

Fr 30.11 kl 19.30 Julkon-sert, i S:t Görans, Flera röster, Gertrud Schneider, harpa, Kaj-Gustav Sandholm, piano

Sö 2.12 kl 11 Högmäs-sa i S:t Görans, Karlström, Deäki, Sandholm, Mariehamns Kvartetten, Adventskören. Vi firar S:t Görans kyrkas 80-års jubileum, serv. i prästgårdssalen, OBS! platsen. **Kl 18 Adventsfest** i S:t Görans, Båsk, Gustavsson, barnkören, fackeltåg, samling kl 17.30 vid S:t Görans. Serv. i prästgårdssalen, OBS! platsen.

On 5.12 kl 8.30 Morgon-mässa i S:t Görans, Karlström, Sandholm. **Kl 19 Julbasar** i S:t Mårtens, försäljning av handarbeten, bakverk, m.m., lotteri. Serv.

To 6.5 kl 11 Självständighetsdagens gudstjänst i S:t Görans, Håkans, Sandholm, Johan Karlsson, sång. **Kl 13 Itsenäissyyspäivän sanajumalanpalvelus** i S:t Görans, Andersson, Deäki

Kyrktaxi mot beställning tfn: 19 500

Döda

HOLGER LUNDELL

Den 25 november 2007 avled **Holger Lundell** i Philadelphia, USA. Han var född den 2 juni 1920 i Jomala Torp.

Nitton år gammal lämnade Holger Lundell Åland och for till Petsamo för att mönstra på ett fartyg och fara till sjöss. Det var krig och han hörde till de sjömän som blev internerade på Jamaica.

Efter sju månader kom han med släktingars hjälp till Amerika där han snabbt fick medborgarskap och inkallades i armén. Genom armétjänstgöringen kom han till England och där träffade han sin blivande fru.

Makarna bosatte sig i Philadelphia, USA och där har han arbetat inom byggnadsbranschen. Han var änkekan sedan många år men bodde kvar i sitt eget hus till tre veckor före sitt fränfalle. Med goda grannars och vänners hjälp har han skött sig själv och hemmet sin höga ålder till trots.

Ett tjugotal gånger har han genom åren hälsat på släkt och vänner på Åland, hans hjärta klappade varmt för hembygden. Holger Lundell tillverkade och skänkte den julkrubba med alla tillbehör som varje jul bidrar till stämningen i Jomala kyrka.

Närmast sörjande är foster-sonen **Jimmy** med familj, samt systrar och svägerska med familjer på Åland.

GUDESTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

Sön. 2.12 kl. 11.00 Fest-mässa. J. Brandt, R. Syrén, H. Östman. S:t Olofskyrkokör, blåsen-semble, Göran Blomqvist, sång.

Severing i Olofsgården. Ibrukttagande av nya kansli samt avtackning av gamla medarbetare och välsignelse av nya medarbetare.

GRATTIS

Grattis

Kristoffer
till diplomingenjör(ÅA)

Stolta föräldrar
Lidia & Jerzy Osowski
med Andreas

Mariehamn den 29.11.2007

ROLF FAGERLUND

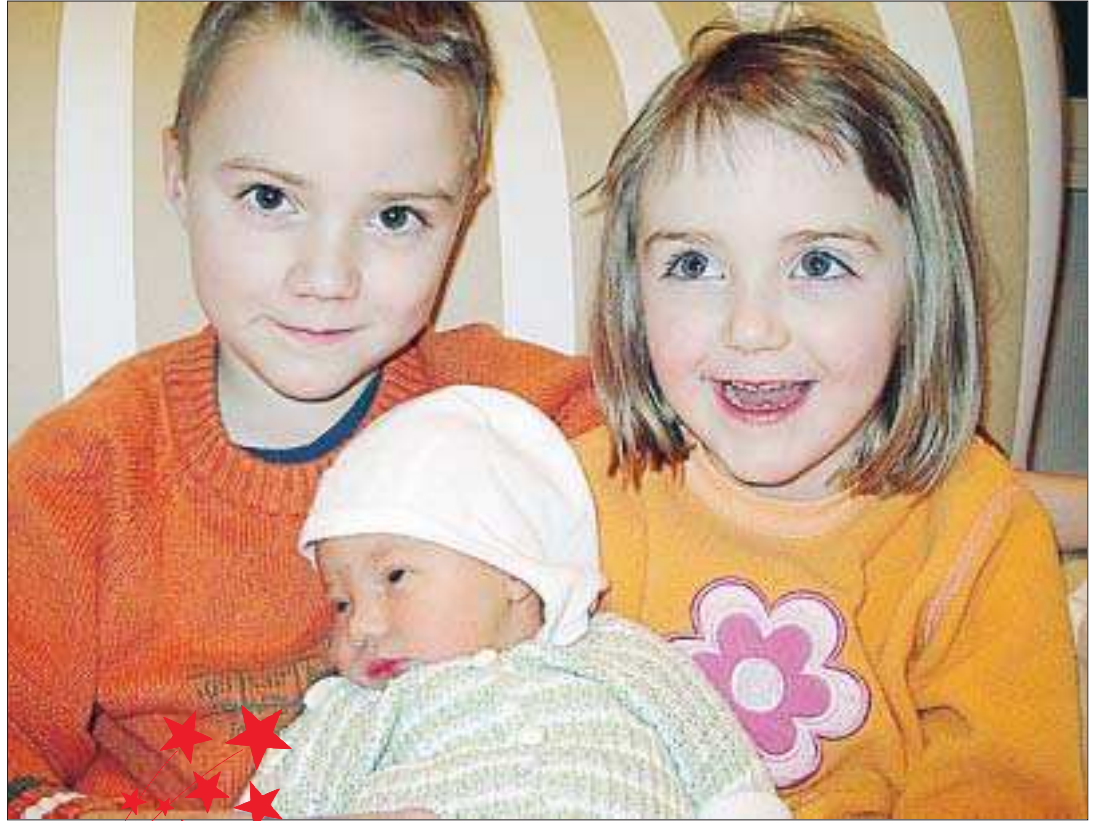
Pensionerade ingenjören **Rolf Oskar Ingvar Fagerlund** från Stockholm, avled den 20 november 2007. Han var född den 9 oktober 1932 i Brändö Asterholma.

Som ung gick han först i Houtskärs kyrkliga folkhögskola och därefter i Svenska folkakademin i Borgå. En vår deltog han i fisket med strömmingsryssjor tillsammans med släkten i Pargas innan han bestämde sig för att följa den stora emigrantvägen till Sverige.

1953 kom han till Stockholm där han fortsatte att studera tillika som han jobbade dagtid. Vid Stockholms tekniska institut avlade han småningom ingenjörsexamen och kom sedan att arbeta största delen av sitt yrkesliv hos Vattenfall där han hade en chefsbefattning.

Alla semestrar och lediga somrar tillbringade han i barndomsbyn Asterholma.

Närmast sörjande är bror med familj.

Ny på Åland
☆☆☆

Jonathans (7 år) och Matildas (4 år) lillasyster Elin föddes den 7 november 2007. Hon vägde 3.060 gram och var 49 cm lång. Föräldrar är Mattias och Helena Fagerholm (född Sandholm i Mariehamn). Familjen bor i Kyrkslätt. Foto: PRIVAT

Åländska äppel i Strömsö-chutney

Det blir mat för hela grannskapet då åländske kocken **Michael Björklund** grillar griskarré och gör olika tillbehör av äppel i FST-programmet Strömsö på fredag.

– Det blir äppel- och päronchutney, matig äppelsallad och en smarrig men snabb

äppeldessert i gryta, skriver programledaren **Matias Jungner** i ett pressmeddelande.

Frukterna plockar och Michael hos **Annika och Kristian Karlsson** i Finström Stålsby.

Del 5 av Strömsö mat med Michael och Matias sänds på fredag kl. 19.00, med repris torsdag den 6.12 kl. 16.15 i FST5. (uw)

Mat-par. Programledaren Matias Jungner och åländske kocken Michael Björklund bjuder på gott av åländska äpplen i FST-programmet Strömsö mat. Foto: FST

OBS! Det händer

TORSDAG 29.11

ALLSÅNG

■ ■ Mariehamn St Görans kyrka kl 19.00. Allsångskväll, "De vackraste julsångerna". Medverkande gospelkören Good News, dirigent Anders Hallbäck, solist Linda Svensson, kantor Judit Deaki, församlingspastor Maria Båsk.

BINGO

■ ■ Paf casino, Torggatan 14, kl 19.00. IFK-bingo.

EXLIBRIS-TILLVERKNING

■ ■ Ålands museum kl 18.00-20.00. Tillverka ditt eget exlibris under ledning av Tiina Barck och Kirsi Strand.

FÖRELÄSNING/DEBATT

■ ■ Hotell Arkipelag Kaptenssalen kl 19.00. Tema anhängigstöd, gästföreläsare Lena Hall från Skåne inleder: "Hur jag som anhängig har upplevt situationen och vad som har gjorts för att förbättra den". Inlägg från panelen bestående av anhöriga, brukare och representanter för Ålands handikappförbunds medlemsföreningar. Diskussion och debatt med förtroendevalda och övriga intresserade i publiken. Debattledare: Harriet Lindeman, ordförande för Demensföreningen på Åland.

KONSTGLÖGG

■ ■ Galleri Fäktargubben kl 17.00-19.00. Ålands konstförening bjuder på julglögg med pepparkaka i samband med julkortsutställningen. Vinster till vinnande konstnär och tävlande i julkortstävlingen.

MUSIK

■ ■ Ålands musikinstitut kl 19.30. Musikinstitutets kammarorkester, gitarrensemble och stråkkvartett framför verk av Beethoven, Frisk, Händel och Roman. Medverkande lärare är Bertil Andersson, Stephan Kemetter och Kjell Frisk.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklub-

ben kl 22.00. Bar-dj.

■ ■ Parks bar kl 22.00. Micke Wikner.

RADIO

■ ■ Radio Vega kl 9.10. Finland 90 år: I stormens spår – ett samtal mellan författaren Anni Blomqvist och Ghita Barck. Programmet bandades 1970.

FREDAG 30.11 FÖRELÄSNING

■ ■ Stadsbiblioteket kl 11.30. Köp inget dagen. "Frivillig Enkelhet Minskad konsumtion ökar livskvaliteten". Föreläsare Hugo Norell som var med och introducerade livsstilen Frivillig Enkelhet i Sverige.

JULMARKNAD

■ ■ Röda Korsgården kl 18.00-20.00. Traditionell Lillajulmarknad. Julgubben hälsar på kl 18-19. ■ ■ Vårdö, vid butiken, kl 9.30-12.30. Julkransar och hembakt bröd. ■ ■ Vårdö, marknadsplatsen i Vargata, kl 11.00-14.00. Fisk, bröd, Töftöskorpor, slaktgryn, blodbröd, lammkorv, kalvdans, sötost, textilier, julkransar m.m.

MUSIK

■ ■ Mariehamn S:t Görans kyrka kl 19.30. Julkon-sert med Flera röster, Gertrud

Schneider, harpa, Kaj-Gustav Sandholm, piano.

■ ■ Ålands musikinstitut kl 19.30. Sångelever vid musikinstitutet framträder med sånger ur den nordiska romansskatten. Vid pianot Marcus Boman, konstnärlig ledning Catherine Frisk Grönberg.

MYSFREDAG

■ ■ Mariebad kl 06.00-08.00 och 10.00-22.00. Stämningsfull simning i stearinljusets sken, ackompanjerat av avslappnande musik.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Strictly People. ■ ■ Parks bar kl 22.00. Micke Wikner. ■ ■ Dinos bar kl 22.00. Rockkaraoke/Rock dj.

TEATER

■ ■ Mariehamns stadshus kl 19.00. "Stormskärs Maja". Musikteater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims. Regi: Robert Liewendahl. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

TV

■ ■ FST5 kl 19.00 (repris 6.12 kl 16.05). Strömsö mat med Matias Jungar och Michael Björklund har besökt Åland.

Kiki goes skären

Jag "går in i" arkivet

Kom tio minuter för sent andra morgonen till mitt distans-jobb. Har världens bästa ursäkt. Färjan låg på andra sidan sundet och jag fick sitta och titta på den bubblande neonrosa soluppgången en god stund.

I går kväll vid meditationsyogan i församlingssalen var vi sex personer som gapade som abborrar upp mot månen. Skönt. Det är rasande lätt att bli spänd och stressad. Också i skärgården.

Näringsnämnden har iordningställt en radhuslägenhet med bastu på Seglinge åt mig. Den är varm, fräsch, tyst. Näringsnämnden har till och med bäddat.

När jag söker efter osthyveln i kökslådorna erfar jag en lätt semesterkänsla. Är jag på Teneriffa eller? Min vistelse här är jobb, ett äventyr och lite semesterkänsla. Var det verkligen ingen i hela landskapsförvaltningen som ville testa en vecka här?

Det tekniska funkar fint. Redaktionen mailar pressinformation till mig, jag skriver in texten i vårt program, redigerar, söker kanske bild. Jodå, jag "går in i" Nya Ålands arkiv när jag sitter här i Kumlinge kommunkansli. Jag kan också "gå in i" vårt textarkiv och kolla vad som tidigare skrivits i ett ämne. En gång i går fick jag material per fax. Det gick i ett nafs, Och så skickas färdiga notiser tillbaka till Nyanhuset i Dalbo.

Hela tiden lär jag mig nytt:

- Det är prima med en varm halare i skärgården. Bilen hinner inte bli vidare varm på de korta sträckorna här. Under kan man ha både kjol och blus eller träningsdress. Pyjamas fast.
- Man ska köra försiktigt över Snäckö. Älgarna är lugna nu, men när som helst kan det hoppa hjortar över vägen.
- Det är smart att parkera i skydd av passagerarhytten på vajerfärjan, så slipper man saltstänk på bilen. Och nej, är inte oartigt att låta bli att gå upp och prata med föraren, speciellt inte när det är mörkt eller blåser hårt.
- Det var planeten Mars som var mycket nära månen tisdags morse. Nu har jag kollat. Stjärnhimlen kommer närmare i skärgården.
- Seglinge har vajerfärja dygnet runt för 35 personer.
 - Så lyxigt! Det har de ju inte på Enklinge, till exempel.
 - Men de har ju helikopterplatta!
 - Ehhh, tänkte inte på det...
 Färjorna ger trygghet vad gäller sjukdomsfall och olyckor.

Med skärgården och mig är det så här:

Ju mer jag vet, desto mer vet jag, att jag inte vet.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Kom ihåg

■ ■ Godby Rotaryklubb: veckomöte hålls på Ålands hotell- och restaurangskola torsdag 29.11 kl 17.30 Föredrag av Max Sirén "Daglig-varuhandel".

■ ■ Hälsofrämjandet på Åland: Hälsofrämjandets medlemmar välkomna på julmiddag tisdag 18.12 kl 19.00 på Soltuna. Buss från bussplan kl 18.00. Tag gärna med vänner och bekanta. Anmälan senast 10.12 till Regina 22 185/040 594 3206 eller Maggie 43 606/0457 072 3806.

■ ■ Idrottsföreningen Kamraterna r.f Mariehamn: Årsmöte onsdag 12.12 kl 19.00 i Wiklöf Holding Arena, konferensrummet. Stadgeenliga förhandlingar, prisutdelning, servering, lotteri. Alla medlemmar hjärtligt välkomna!

■ ■ Norra Ålands pensionärer: Traditionell julmiddag på Soltuna restaurang onsdag den 12.12 kl 16.För julmusikén vid middagen svarar Kalle, Christer och Sture samt Uffe. Sundqvist buss avgår från busstationen i Mariehamn kl 15. Färdplan fås vid anmälan till Sundqvist buss tel. 22 570. Anmäl senast den 7.12.

■ ■ Visans Vänner: Julfest för medlemmar lördag 1.12 kl 19.00 hos Hannele Vaitilo. Julklapp medtages enligt tradition.

■ ■ Vårt Hjärta/Strokegruppen: Kom ihåg att anmäla dig senast 5.12 till Annette, tel 14 195, 0457 524 3798, 0457 595 8533 eller vart.hjarta@aland.net, och vår julinspirerade och glada fikaträff, måndag 10.12 kl 18.00 i Ulföby källarkrog i Jomala, med vissångare Jörgen Berglund som bjuder på en "skrattretande" repertoar.

■ ■ Vårt Hjärta/Hjärtebarnen: Pysselkväll för hela för hela familjen tisdag 11.12 kl 18.00 i HandiCampen. Pysslet förberett så att material finns till alla. Varmt välkomna till en kul kväll, även nya familjer!

■ ■ Ålands marthadistrikts hemslöjdssektion: Jul-kaffe-möte onsdag 5.12 kl 13.00 på kansliet.

■ ■ Ålands vattenskyddsförening: Höstmöte och Runda bordet-diskussion i stadshuset foajé torsdag 29.11 kl 19.00. Stadgeenliga förhandlingar kl. 19.30 VANN MILJÖN? Servering. Närmare info: www.vattenskydd.ax

■ ■ Önningebymuseets vänner : Kom ihåg att anmäla er till Helsingforsresan 12.1.2008 (Önningebytställningen i Amos Andersons Kbnstmuseum) senast 29.11. Vi flyger med Air Åland över dagen. Ring Berit Brandt om du vill komma med 0457 548 3675.

Internationella Aidsdagen på lördag

Hon delar ut kådisar

På lördag finns det gratis kondomer att få på caféerna i Mariehamn.

Det är Röda Korset på Åland som uppmärksammar den internationella Aidsdagen.

– Att bära en kondom är lättare än att bära på hiv säger Fia Nordberg-Gäddnäs, hälsovårdssekreterare vid Röda Korset på Åland.

Visst, kondomen väger två gram, en sjukdom som hiv är betydligt tyngre.

Röda Korsets Ålandsavdelning har gjort en egen svenskspråkig folder som dels innehåller en kondom, men också det röda bandet som sedan 1991 är en internationell symbol för Aids. Det är det sista stadiet av hiv-infektionen, som slår ut de vita blodkropparna och därmed kroppens immunförsvar.

– Det behövs en påminnelse om hiv, att man tänker på det, säger Fia Nordberg-Gäddnäs.

Föreläser

Kondomen är viktig för att skydda sig mot hiv i samband med sex, samtidigt som den också skyddar mot andra könssjukdomar och förstås

Kampanjar. Röda Korsets hälsovårdssekreterare Fia Nordberg-Gäddnäs kampanjar för internationella Aidsdagen på lördag. Foto: ERKKI SANTAMALA

mot icke önskade graviditeter.

I februari och mars skall Fia Nordberg-Gäddnäs åka runt och föreläsa i gymnasieskolorna om det här.

Med Röda bandet visar man sitt stöd ”mot diskriminering och stämpling av hiv-positiva, för kontinuerlig utbildning, för maximala insatser att utveckla vård och vaccin och för

alla som förlorat en vän, en familjemedlem eller käraste på grund av hiv”.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Ärkebiskopen vill ha partnerskapslösning

Under ett två dagars seminarium diskuterar företrädare för den lutherska kyrkan sin syn på registrerat partnerskap och kyrklig välsignelse.

Lutherska kyrkan diskuterar sin syn på registrerat partnerskap i samband med ett seminarium om hur kyrkan ser på homosexualitet och registrerat partnerskap, i går och i dag i Helsingfors.

Ärkebiskop Jukka Paarma vill ha gemensam lösning för hela kyrkan.

– Det här är inte den viktigaste frågan i kyrkan just nu men det är en viktig etisk fråga, konstaterade ärkebiskopen.

Paarma sade att man i kyrkan vill föra en öppen diskussion om hur kyrkan skall förhålla sig till registrerat partnerskap. Han konstaterade att framställningar och kommentarer som presenteras på seminariet offentliggörs på webben och tanken är att man skall föra en bred diskussion på alla nivåer i kyrkan.

Biskop Mikko Heikka kon-

staterade att diskussionen nästa år förs i stiftén och församlingarna. Han underströk att den process som nu förs handlar om att samla kunskap om homosexualitet.

Heikka är ordförande för den arbetsgrupp som utsetts av biskopsmötet och som inom 2008 skall ge ett betänkande i frågan. När arbetsgruppen gett sitt betänkande tar biskopsmötet itu med frågan, som i sista hand avgörs i kyrkomötet.

I samband med partner-

skapsseminariet presenterades också en undersökning som klargjort finländarnas inställning till kyrklig välsignelse av registrerat partnerskap och homosexuella förhållanden

45 procent av finländarna motsätter sig kyrklig välsignelse av registrerat partnerskap. Å andra sidan anser 40 procent av finländarna att det borde vara möjligt att få kyrklig välsignelse av registrerade homosexuella förhållanden. (Kyrklig tidningstjänst).

Traditionell Jomalabasar 6 december

Den 6 december är sedan mycket länge traditionell basardag i Jomala församling. Också i år blir det basar denna dag.

Det är missionssyfsöreningarna tillsammans med byarna i Jomala som arrangerar basaren i församlingshemmet Olofsgården med början klockan tolv på dagen.

Det blir försäljning av olika produkter, auktion, lotterier,

mete och pysselhörna för barn, samt kaffeservering. Tillställningen inleds sedvanligt med en kort andakt.

Byarna alternerar årsvis med att ansvara för serveringen och nästan varje by skänker bullar, pepparkakor och mjuka kakor till denna.

– En god tradition, tycker diakoniarbetaren Marie-Louise Nordberg, som håller i trådarna för basaren.

Intäkterna går i år till Fin-

ska Missionssällskapet, Kentyamissionen och Sjömanskyrkan.

– Varor av alla de slag tas tacksamt emot på onsdagskvällen mellan klockan 18 och 20 eller på basardagen från klockan 10. Övriga tider enligt överenskommelse med diakoniarbetaren per tel 0457-342 78 83. Alla är varmt välkomna med i basarens gemytliga vimmel! hälsar Marie-Louise Nordberg.

Intresse för bio finns

■ **KUMLINGE.** Kommunen har fått en förfrågan från föreningen Kultur i skärgården vad gäller intresse, lokaler och andra möjligheter att visa biograffilm. Frågorna var många och svartiden för kort. Något formellt svar lämnas inte, men föreningen ska ändå få besked om att intresse väl finns för någon form av bio på Kumlinge.

Det beslöt kommunstyrelsen nyligen.(ka-f)

Rösta på Ålands Lucia 2007

via SMS

För att rösta:
Skicka ett SMS med din kandidats nummer till **173521**. Skriv så här: **RÖSTA LUCIA X**.
Byt ut X mot numret på den kandidat du vill rösta på. Kostnad 0,95 euro varav 0,52 euro går till luciainsamlingen. Omröstningen är i kraft **t.o.m torsdag 29.11**
Stöd luciainsamlingen med 5 euro. Skicka ett **SMS** med **5 NYAN LUCIA** till **16323**.
Kostnad 5 euro varav 3,20 euro går till luciainsamlingen.

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

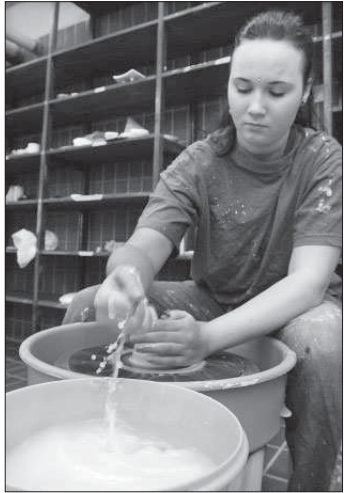
kultur

”På t-banan avfärdas en tiggare med orden: ”Den som inte arbetar äter inte”. När blev det så - igen?”

JOHAN CRONEMAN I DN

Folkhögskolan står redo

Utvecklar gärna tvåårig hantverksutbildning

Drejar. Elin Erlandsson från Vänersborg i Sverige drejar en skål.

– Det finns alla möjligheter att utveckla hantverksutbildningen vid folkhögskolan. Det säger Maria Säll-Öfverström som är ansvarig för konst- och hantverkslinjen. Även rektor Jana Ekebon och skolans direktion som höll möte på tisdagen ser positivt på signalerna från den nya regeringen.

– Jag har alltid pratat om att vi borde få bygga ut vår hantverksutbildning med ett andra år. Det skulle ge möjligheter till fördjupning och specialisering, säger Maria Säll-Öfverström.

Den nuvarande ettåriga utbildningen som omfattar 34 veckor har vid de utvärderingar som gjorts bland eleverna fått positiva omdömen för de möjligheter den ger att pröva på olika former av hantverk. Ett andra år skulle, enligt Säll-Öfverström, ge eleverna möjligheter att gå vidare och fördjupa sig i de områden som de känner mest för.

Åtta platser

Linjen för konst och hantverk har åtta platser och i år arbetar man med sju elever. Vanligen har man haft kring 15 sökande till utbildningen, men i år något färre. Minimåldern är 17 år och i år är eleverna mellan 18 och 52 år gamla.

Att antalet sökande inte ökat trots att hantverksskolan i Tosarby lagts ned kan enligt Maria Säll-Öfverström åtminstone delvis förklaras med att direktionen för två år sedan höjde kursavgifterna för speciallinjerna radikalt, från 680 euro till 1.700.

Avgifterna går inte direkt till undervisningen men till studieresor och liknande och har bland annat för konst- och hantverkslinjens del använts till kurser i glasblåsning på Kosta-Boda i Sverige kring påsken. I vår kommer man att göra en studieresa till Kina.

Fyra lärare i år

Linjen arbetar i år med fyra lärare, utöver Säll-Öfverström som är textillärare på heltid även Paul Bradley som är timlärare i huvudsyssla i keramik, Monique Lundberg som är timlärare i huvudsyssla i bildkonst

”Inspirerande”. Linjeledare Maria Säll-Öfverström, säger att förslaget om en tvåårig hantverksutbildning vid folkhögskolan känns inspirerande.

Rektor. Enligt rektor Jana Ekebon ser direktionen positivt på skrivningen i regeringsprogrammet.

och Torbjörn Eckerman som är timlärare i träslöjd.

I fjol erbjöd man också metall och smide som hölls i Tosarbys utrymmen med Anna Sundblom som lärare, men nu skall Tosarby säljas och någon egen smedja har folkhögskolan inte ännu.

Vid sidan av speciallinjen inom konst och hantverk ger folkhögskolan en viss grundutbildning i hantverk för eleverna på den skapande linjen.

Överraskande

För såväl rektor Jana Ekebon som Maria Säll-Öfverström kom skrivningen om hantverksutbildningen i regeringsprogrammet som en överraskning. Några diskussioner hade inte på förhand förts med skolan.

– Men det ligger väl i sakens natur att en tillträdande landshövding skriver sitt eget handlingsprogram, säger Ekebon.

Hon berättar att frågan berördes när skolans direktion höll möte på tisdagen. Direktionen

stallde sig positiv till idén, utgående från skolans förutsättningar och vill vara delaktig i den fortsatta processen.

”Alla möjligheter”

Maria Säll-Öfverström är egentligen inte så förvånad över att man nu går in för folkhögskolan.

– Om hantverksutbildningen skall in under landskapet och man redan har en sådan utbildning här vid folkhögskolan så skulle det väl vara konstigt om man inte frågade oss om möjligheterna att vidareutveckla verksamheten. Och vi har alla möjligheter att utveckla vår konst- och hantverkslinje, även om det kräver tid och resurser.

– Det känns faktiskt riktigt inspirerande, tillägger hon.

I fråga om de yttre förutsättningarna är det främst bygandet av en smedja som måste till och även skolans träslöjdsal borde utvecklas.

Formgivning?

I de utredningar som gjorts

Keramik. Paul Bradley, undervisar i keramik, och ser många fördelar med en tvåårig utbildning som skulle ge möjlighet till fördjupning.

kring hantverksutbildningen har man bland annat lyft fram nödvändigheten av en fördjupad undervisning i formgivning och design. Några hinder för att utveckla den sidan vid folkhögskolan ser Maria Säll-Öfverström inte heller.

– I det första året är det viktigt att eleverna får en känsla för materialet, men i ett andra år, som skulle ge möjligheter till fördjupning, kunde man lyfta fram formgivningen mera än hittills, också sådant som till exempel utställningsproduktion. För specialkurser engagerar man redan lärare utifrån.

”Gå på djupet”

När Nyan besökte folkhögskolan i går höll Paul Bradley just på med sin keramikundervisning. Även han ser stora fördelar i en tvåårig utbildning.

– Det skulle vara jätteroligt om undervisningen byggdes ut. Nu sysslar jag mest med grundtekniker, men det skulle vara roligt att kunna gå mera på djupet och också ta in andra som är

specialister på olika områden, säger han.

Olika förslag

Den 8 november presenterade Nyan förslagen till en ny utbildning inom formgivning i Kastelholm, som en planeringsgrupp tillsatt av den förra landskapsregeringen lade fram. Den 24 november publicerades det nya regeringsprogrammet och där sågs att folkhögskolan skall vara huvudman för hantverksutbildningen men att vissa delar kan utlokaliseras till Kastelholm när kungsgården renoverats.

I gårdagens tidning kom Adam Gordon och Maria Korpi, som arbetat för Kastelholmsalternativet, till tals, liksom nya utbildningsministern Britt Lundberg (c) som förespråkar folkhögskolan.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Madelene, med fiolen, och storsyster Sofia Berg. Foto: PRIVAT

Ålandsbördiga Madelene Berg,

15 år, vann i helgen första pris i Ungdommens musikk mesterskap i Oslo, med 25 poäng av 25 möjliga. Madelene är egentligen violinist, men spelade i år altviol i kvintetten ”Gullfiskene”, med fyra jämnåriga från olika delar av Norge, som alla träffas på Barratt Dues Musikk institutt i Oslo. Madelene pendlar till institutet halva månaden från Nordfjordeid på norska västkusten där familjen Berg bor sedan 12 år tillbaka. Det blir en skolväg på 540 km enkel resa.

Nästa Ålandstur blir i vår, då farmors 80-årsdag skall firas, berättar pappa Henrik Berg. Madelene hoppas då få spela lite ”hemma” tillsammans med sin pianospelande syster Sofia, 18 år. □

Sånger ur den nordiska romans-

skatten står på programmet vid en konsert som sångelever vid Ålands musikinstitut ger på fredag kväll, den 30 november, kl 19.30 i musikinstitutets konsertsal. Vid pianot Marcus Boman, konstnärlig ledning Catherine Frisk Grönberg. Allmänheten är välkommen. Entrén är fri. □

Skolelever på Kökar har

hållit en filmvecka under ledning av Per-Ove Högnäs. Resultatet blev fyra kortfilmer på 5-8 minuter som nu premiärvisats inför en entusiastisk publik på 60-70 personer.

Högnäs berömmar de unga filmarna som själva arbetat med manus och allt annat som hör till ett filmprojekt.

– De har varit verkligt duktiga, säger han. Filmerna kommer också att visas i ungdomstävlingen vid vårens Vera-festival. Alla elever från årskurs ett till och med högstadiet deltog i filmveckan som arrangerades i samarbete mellan Kökar grundskola och Kökar hembygdsförening och med stöd från Ålands kulturdelegation och Ålands kulturstiftelse. □

Sångpedagog skapar sommarakademi i opera

Sångpedagog. Catherine Frisk Grönberg, sångpedagog som nu vill starta operaakademi. På bilden, tagen för ett par år sedan, övar hon med Jens Palmqvist, Martin Lundberg och Kasper Sundström. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Redan i sommar kan Åland få en ny musikbegivenhet.

Catherine Frisk Grönberg, sångpedagog vid musikinstitutet, har fått landskapsstöd för en operaakademi för längre hunna sångstuderande. Den skall mynna ut i föreställningar för allmänheten.

Landskapsregeringen beviljade nyligen ett stöd på 3.000 euro för projektet "Opera Akademin: opera.ax". Med det stödet som grund skall man nu gå vidare och ansöka om medel ur olika fonder. Utöver Catherine Frisk Grönberg är också Kjell Frisks och Stefan Simonsens produktionsbolag involverat i de praktiska förberedelserna.

Vill fånga upp

Catherine Frisk Grönberg säger till Nyan att hon vill fånga upp längre hunna sångstuderande som siktar på en professionell karriär och ge dem en möjlighet till fortbildning med professionella lärare och regissörer på Åland sommardag.

– Vi har i dag rätt många åländska sångstuderande utanför landskapet, i Sverige, Finland och England, konstaterar hon.

Men utöver dessa vill hon också, genom auditioner, ppna dörren för andra nordiska studerande som vill komma till Åland för att delta i Opera akademien.

Pröva vingar

På frågan om det finns ett behov

av en undervisning av detta slag svarar Catherine Frisk Grönberg:

– Jag har en känsla av att det finns ett behov bland unga studerande som behöver få prova sina vingar.

När det gäller lärarkrafterna har man redan haft en del kontakter, men i det här skedet vill man inte avslöja vilka som är på gång. Kontakter har också tagits till den operakurs som hålls på Ungskär utanför Kalmar och det kan resultera både i en gemensam användning av lärarkrafter och ett utbyte av produktioner.

Troligen kommer årets akademi att hållas i augusti och resultera i några mindre ope-

raföreställningar, publikvänliga sådana som kunde intressera såväl ålänningar som turister.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

FLERA
RÖSTER

JULKONSERT

fr. 30.11 kl. 19.30
i St. Görans kyrka och
sö. 2.12 kl. 16.00
i Saltviks kyrka.

Bl.a. Benjamin Britzens
A Ceremony of Carols med
Gertrud Schneider på harpa.
Kaj-Gustav Sandholm, piano.
Programblad 12 euro.
Förköp: boutique Niccola
Torggatan 1

Försäljning av Flera Rösters
nya julsativa! Pris 17 €

Gott till Lillajul!

Maletkött

av nöt kg **5,90**

Picknickstek

av gris kg **4,98**

Revbensspjäll

färsk kg **4,80**

Julkorv

Dahlmans kokt kg **8,90**

Rullsylta

kokt 100g **1,09**

Jullådor morot, potati, kålrot

Atria 400g (3,98/kg) st **1,59**

Lutfisk

Chipsfisks kg **6,95**

Edamerost

ACA kg **6,49**

Mejerismör

ACA 500 g (5,58/kg) pkt **2,79**

Gröna vindruvor

Brasilien 500 g (4,98/kg)..... ask **2,49**

Jullimpa

ALANDS 500 g (5,18/kg) st **2,59**

PLUSSA-erbjudande

Lapin Kulta mellanöl

24-pack (2,36/l)

18,95 /låda

inkl. pant 3,60

utan plussa 21,95/låda (2,74/l)

Konfektaskar

350 g (7,62/kg)

8,00 /3st

utan plussa 3,19/ask (9,11/kg)

Klementiner

Spanien 1,5 kg (1,33/kg)

1,99 /påse

utan plussa 2,49/påse (1,66/kg)

Titta in till oss, vi har det mesta du behöver!

Trevlig Lillajul

itylivs

MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

*
Julgra
söndag 3/12 kl. 10-17

Utställning och julförsäljning
Ateljé Minna Rundberg i Kungsö

www.minnarundberg.com

Kungsö, Möstigen 15 i Jomala
Tel: 32093, 04573534664

Gullåsens fuktsanering leder till ombyggnader

Fler rum för en person, fler toaletter, isoleringsrum

Måste stängas. Bakom plastskynket finns de två patientrum på Övergårds där mögellukten är värst. Statens tekniska forskningsanstalts rapport om vad som bör åtgärdas är nu klar. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

När Övergårds i Gullåsen stängs för fuktsanering byggs avdelningen troligen om. På önskelistan står fler enpersonsrum, isoleringsrum och fler toaletter. Men pengar finns inte för saneringen i nästa års ÅHS-budget.

ÅHS-styrelsen tar upp ärendet på mötet på fredag. Klart är att saneringen och renoveringen av Övergårds blir omfattande. Sockeln måste fukt- och värmeisoleras,

sanden på utsidan av sockeln måste bytas ut mot ett gruslager som dränerar bättre, en del av sandbädden under botenplattan måste bytas ut mot grus – något som innebär att golvet i patientrummen närmast ytterväggen måste pikas bort – och den fuktskadade nedre delen i både ytterväggar och mellanväggar bör bytas ut. Avdelningen måste troligen stängas helt under renoveringen på grund av buller. Därför måste man hitta ersättande utrymmen för de 28 platser

som normalt behövs för långvårdens patienter. Rapporten är klar Statens tekniska forskningscentralers rapport om orsaken till den dåliga inomhusluften är nu klar. Värst drabbat är patientrum nummer 15 där en ovanlig, kraftig mögelliknande och stickande lukt kändes. Också i rummen 13-14 och gången utanför nummer 15 upplevs luften som tryckande, unken och mögelluktande. Forskningscentralens slutsatser är att inomhusluften har för-

sämrats i huvudsak av mikrobtillväxt där golvmattan lossnat på grund av väta från städningen. Också brister i ventilationen har påverkat luftkvaliteten. Övergårds byggdes i den första av tre faser, i slutet av 1970-talet. Det forskningscentralen kunde konstatera var att golvmattan dragits upp mot väggarna på fel sätt genom att en mattremsa limmats på väggen och med en svetsfog mellan mattan på golvet och väggen. Fogen har lossnat på många ställen och tvättvatten har trängt in. Gipsskivorna går ända ner till

betongplattan och de har dragit i sig fukt från golvet. Den dåliga lukten härrör bland annat från sönderdelningsprodukter från det fuktiga limmet. Hälsoundersöks Forskningscentralen ger noggranna instruktioner för hur reparationerna ska göras. Personalen på Övergårds hälsoundersöks som bäst. En del sjukskrivningar, som kan ha samband med inomhusluften, har förekommit.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Naturreservat vid Båtskären

Sällsynt fågel får lagstadgat skydd

För att skydda den sällsynta alförrådaren vill landskapsregeringen nu att vattnen kring Båtskären i Nyhamnsarkipelagen fredas. Landskapsregeringen har beslutat inrätta en skyddsområde och ett naturreservat i området.

Alförrådaren är en sällsynt fågel som besöker Nyhamnsarkipelagen i samband med flyttningen mellan häckningsplatsen vid Norra ishavet och vinterbostaden i främst Estland. EU-kommissionens blickar har, med anledning av bygget av vindkraftverken, varit riktade mot fågelns existensmöjligheter på Åland och landskapsregeringens mottdrag är därför nu att göra de landskapsägda vattnen till ett skyddsområde och en del av Natura 2000-programmet. Om ingen besvärar sig mot

landskapsregeringens beslut kommer vattenområdet, i enlighet med den åländska naturvårdslagen, att efter att det i januari blivit ett skyddsområde också att göras till ett naturreservat. EU:s fågeldirektiv Ett skyddsområde baserar sig på direktiv från EU. Vår egen lagstiftning säger att nyblivna skyddsområden bör göras till naturreservat, därför figurerar båda dessa begrepp i diskussionerna. De landskapsägda vattnen är på sammanlagt 190 hektar. Eftersom alförrådaren uteslutande lever i vattnet och äter av föda från havsbotten är det uteslutande vattnet som skyddas, inte själva öarna. Får fiska – Beslutet skyddar området

från framtida exploatering, säger **Jörgen Eriksson**, vikarierande naturvårdsintendent på landskapsregeringen. – För allmänheten betyder det inte så stora förändringar. Man får även i fortsättningen vistas i området och också fiska, antingen som yrkesfiskare eller med fiskekort. På vintrarna då alförrådaren vistas i arkipelagen, det vill säga mellan 1.12 och 31.4, blir det förbjudet att köra över tio knop utanför farleden. Förbjudet dumpa Det som blir uttryckligen förbjudet i framtiden är större ingrepp som att dumpa muddringsmassor, idka fiskodling eller annat vattenbruk i området och att störa eller ofreda områdets fågelliv.

Svartvit raritet. Juha Höykinpuro, som tävlade i fågelskådnings på Åland, har lyckats med konststycket att fånga två alförrådare på samma bild. I och med detta torde även Bryssel ha fått de garantier för alförrådarens existens som man efterlyst. Jörgen Eriksson besökte, med hjälp av UM, tidigare i höstas kommissionen och informerade dem om planerna kring Båtskären. – Deras inställning då var inte särskilt kritisk, snarare konstruktiv, är Erikssons bedömning.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

Nytt försök till möte med Neurocity

■ **KUMLINGE.** Nu ska ett allvarligt försök göras för att få ihop styrelsemöte och bolagsstämma med företaget Neurocity, som skulle starta behandlingshem i Enklinge gamla skola. Skriftlig kallelse har gått ut till vd **David Gumpel**, som periodvis varit svår att alls få kontakt med. Beslut om detta togs vid kommunstyrelsens möte nyligen. – Så vi avvaktar läget lite till, säger kommundirektör **Jim Eriksson**. Till nyåret ska rat nummer två i köpeskillingen erläggas. Enligt en del av köpebrevet ska köpet gå tillbaka om inte verksamhet påbörjas. Denna process kan juridiskt sett inledas när som helst. Det har kommunen tagit reda på. – Men det blir en knepigt med en återgång av köpet eftersom skolhuset nu har renoverats av Neurocity och inte längre är samma byggnad som en gång såldes. (ka-f)

Kommissionen varnar Finland

■ EU-kommissionen beslöt i går att överlämna motiverade yttranden – sista steget innan länderna dras inför Europeiska gemenskapens domstol – till Finland och sju andra EU-länder för att de inte antagit nationell lagstiftning om sanktioner mot de ansvariga för förorenande utsläpp till sjöss. De andra länderna är Cypern, Estland, Frankrike, Luxemburg, Malta, Portugal och Storbritannien. Varningen ges för att länderna inte fullt ut införlivat ett direktiv som antogs 2005. Direktivet skulle ha införlivats i nationell lagstiftning senast den 1 april i år. Direktivet syftar till att förbättra sjösäkerheten och stärka skyddet av den marina miljön mot föroreningar orsakade av fartyg. I direktivet ingår också krav på att de personer som är ansvariga för olagliga utsläpp omfattas av lämpliga sanktioner. Det gick inte att få fram i går om Åland berörs av bristerna i lagstiftningen. Direktivet är diariefört på trafikavdelningen. (ao)

Anhöriga vårdare möts för en dag

■ Demensföreningen på Åland med samarbetspartners inbjuder till en dag med anhörigstöd. "Ett åländskt "smörgåsbord" dukat med anhörigstöd, torsdagen den 29 november i Kapitenssalen i hotell Arkipelag. Klockan 13.30 hålls en föreläsning för professionella, med moderator demensrådgivare **Regina Österlund** och klockan blir det 19.00 föreläsning och paneldebatt för allmänheten med debattledare **Harriet Lindeman**, ordförande i Demensföreningen på Åland. Inbjuden gäst är **Lena Hall** från Skåne. Lena vårdar maken **Bengt** som lider av Huntingtons sjukdom och hon inleder med föreläsningen "Hur jag som anhörig har upplevt situationen och vad som har gjorts för att förbättra den". Lena är drivkraften bakom en grupp för anhöriga till Huntingtonsjuka som startade i södra Sverige i maj 2006. Anhörigstödet på Åland belyses ur olika perspektiv genom anhöriga, brukare och representanter från flera av Ålands handikappförbunds medlemsföreningar. (ka-f)

**Vi inreder
ditt kök och
badrum, även
garderobs- och
vägglösningar**

REPRESENTANTER FRÅN FABRIKEN PÅ PLATS

Hus & Fritidscenter
Uppgårdsvägen 3, tel 14 554

God mat i 80 år

En årsprenumeration på Volt inkluderar 44 nummer* och kostar 59 euro/år. Specialerbjudandet är i kraft till den 30 november 2007. Beställ redan nu Volt för 2008 så får du resten av år 2007 en lördag-söndag prenumeration på Hbl på köpet. Du får då förstås Volt varje lördag med Hbl OCH ett innehållsrikt läspaket också på söndagarna. Din förmån för weekendläsning redan 2007 är värd ca 20 euro eller mer om du är snabb!

Gör så här:

Gå in på webben www.hbl.fi/volt2008 och beställ nu Volt för 2008 så får du en Hbl weekendprenumeration (lö-sö) för resten av året 2007 på köpet

Smsa till nummer 13513 och skriv VOLT2008 NAMN
NYANKORTSNR ADDRESS POSTNUMMER
POSTANSTALT Exempel: VOLT2008 Ville Volt-
tare, 123456, Läsargatan 1 A 2, 22100 Marie-
hamn (sms kostnad 0,70 euro). Kundenservice
09-1253 500.

**Beställ VOLT för
år 2008 så får du en
lördag-söndag prenumeration
på Hbl inkl. Volt för resten av år
2007 på köpet.**

Sista chansen rösta på lucia

■ Den som vill rösta på en luciakandidat kan göra fram till i morgon, fredag, klockan 12.00.

Ytterligare två möjligheter ges också för den besöker Lillajulmarknaden på Jan Karlsgrården på lördag. Man kan

nämligen ännu rösta där i samband med att luciakandidaterna uppträder klockan 12 på marknaden och klockan 13 på Kastelholms slott. Hittills har drygt 1.700 personer röstat med traditionell röstsedel och drygt 700 per SMS. Det är något färre hittills än i fjol men det bekymrar inte projektledaren för lucia, **Ann-Katrin Mörn**.

– Den summa som har kommit in är på samma nivå som i fjol och det visar att folk tänker på att det är en insamling, säger hon.

Röstar man per SMS går det automatiskt 52 cent till insamlingen.

Telefonnumret man skall messa till är 173521 och texten skall vara RÖSTA LUCIA och numret på den kandidat man vill ge sin röst till. (tt-s)

Numera skyddad. Moa, fem månader, får fortsättningsvis sova ute i vagnen på balkongen. Men när det blir mörkt drar mamman Sofia Hellqvist ner soljalusierna som ett extra skydd. Detta efter att smällare kastats in på balkongen. Foto: JONAS EDSVIK

En lek som kunde slutat i olycka

Smällare exploderade runt lilla Moas barnvagn

Ett pojkestreck som kunde slutat riktigt illa inträffade på Askuddsvägen i måndags.

Strax efter att Moa, fem månader, lyfts in från sin tupplur ute på balkongen smattrar det av smällare i och runt vagnen och en grupp pojkar springer skattande därifrån.

– Först var jag så fruktansvärt arg, men nu tror jag att det nog inte var meningen. De såg ju säkert inte att vagnen stod på balkongen, räcket är ju i vägen, säger mamman **Sofia Hellqvist**.

Det var vid middagstid i måndags som en grupp på fyra-sex pojkar roade sig med att kasta in smällare på balkongerna i markplan vid Askuddsvägen i Backeberg.

Rester kring vagnen

Inne hos familjen Hellqvist/Sandvärn hade dottern Moa just kommit in från sin sovstund på balkongen och man hade satt sig till bords för att äta middag. Då började det smälla och blixtra utanför fönstret vid balkongen.

– Jag sprang ut och ropade ”Vad håller ni på med?”, men de sprang skattande i väg.

Det låg flisor och rester av smällarna precis runt vagnen. Det var mycket obehagligt, men den här gången hade vi tur att Moa redan kommit in, säger Sofia Hellqvist.

Ringde polisen

Direkt efter händelsen ringde paret till polisen som genast lovade skicka en bil, även om man visste att pojkarna redan försvunnit från platsen.

Sofia berättar om vad som hänt så att föräldrar blir uppmärksamma på vad även mindre smällare kan ställa till med.

– Pojkarna gjorde det sä-

kert bara som ett bus, men det kan ju bli så fel. Det är viktigt att föräldrar tar upp sådana här saker till diskussion med sina barn, säger hon.

Sover ännu

Moa får fortfarande sova ute på balkongen, men numera i skydd av nedfällda soljalusier.

– Inte för att jag tror att det skulle hända igen, men man blir ju lite orolig sådär, säger Sofia Hellqvist.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Fyrverkerikunniga brandmannen Johan Holländer:

”Måste ta ansvar vid användning”

– Så får man absolut inte göra. Man måste visa hänsyn. Det rekommenderas att smällare, även om de är mycket svaga, bara används i föräldrars sällskap, säger Johan Holländer, om händelsen på Askuddsvägen.

Brandförmannen Johan Holländer, även åländskt ”proffs” på fyrverkerier, berättar att de så kallade smällarna och mattbomberna inte är kraftiga. De innehåller bara 0,05 gram pyroteknisk sats och kan på sin höjd orsaka ett litet brännsår om man får en dem direkt på sig.

– Men såklart är det inte bra att de smäller nära öron eller ögon. Teoretiskt sett kan de även starta en brand, även om den risken är minimal, säger han, men påpekar att bus som det på Askuddsvägen är förkastligt.

– Det handlar om frihet under ansvar, man måste visa hänsyn när man använder dem.

Försäljningen och användandet av fyrverkeripjäser är strängt reglerade i lag.

Kan fyrverkerier. – Så klart är det inte bra om små smällare exploderar nära öron eller ögon. Teoretiskt sett kan de även starta en brand, även om den risken är minimal, säger Johan Holländer, som påpekar att bus som det på Askuddsvägen är förkastligt. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Vanliga fyrverkerier får bara skjutas på nyårsafton, mellan klockan 18-06. Övriga dagar krävs tillstånd från den kommunala brandchefen. Men de pjäser som är tillåtna även

för personer under 18 år får man använda året runt.

– Även i lagen omnämns de som ”leksaker”, även om jag bestämt hävdar att allt det som innehåller explosiva

satser inte kan kallas för leksaker, säger Johan Holländer.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Torsdag 29.11

Rysk fisksoppa med smetanatopping

Kokt lamm i pepparrot, G

Kokta rödbetor med kaprissås, G

Dessert

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.ax and fi
www.hotellarkipelag.com

Lillajulspeciel

-15%
på HELA sortimentet
gäller ej redan nedsatta priser

Glögg & pepparkakor

J. LEMBERGS
Tfn 13260
Norrkatan 5

ur & guld

Fredag 30.11 9-18, lördag 1.12 kl. 10-14

ARKIPELAG

MENY PETIT

macka, sallad, pepparbuff eller hamburgare och en Stallhagen

varmt välkomna till vår restaurang Borgå och Ari med personal

Tel 24020 info@hotellarkipelag.ax www.hotellarkipelag.com

Nu har vi fyllt hela växthuset med blommor & julstämning

Dekorerad en från 6,90

Hyacint arrangemang 10,90

Julkaktus arrangemang 14,70

Halmbock 3,30

SANDÅSENS
BLOMSTERHÖRNA

Öppet: vardagar 9-17, lördagar 9-14 Askuddsv 19 tfn 23 220

Micke Björklund i ditt kök?

Vad vill du vinna? Ett tårtkalas med ballonger och konfetti, en TV-kväll de luxe tillsammans med bästa kompisarna eller en traditionell festmiddag?

Gå in på
www.aland24.ax

TÄVLA

om en festkväll för sex personer redan idag!

Vi anpassar kvällens tema efter vinnarens önskemål så alla kan delta – ung som gammal. Tävlingen pågår 10-30.11 2007

www.aland24.ax

Nu i ny förpackning

Dahlmans har levererat god mat till åländska hushåll sedan 1924. Hela tiden enligt samma enkla recept. Fräscha råvaror, skicklig matlagningskonst och kvalitetskänsla.

Men nu överraskar vi med en ny förpackning. Den lufttäte förpackningens övertryck bevarar både aromen och formen bättre.

maldea

allt

du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

GÄLLER TORS DAG - MÅNDAG

Julskinka färdig

Dahlmans kg **13,15**

Leverpastej

HK kg **9,90**

Julkorv

Dahlmans kg **8,50**

Lutfisk

Chipsters kg **6,95**

Jultårta

60 g Ålandsbagarn st **0,88**

Bananer

Chiquita kg **0,99**

Morötter 1 kg

Finland, Pirkka 2 påsar **1,00**

GRISSTEK

6,95 kg

YTTRE FILÉ
av gris, i bit

7,90 kg

-FÖRMÅN

Smör

500 g pkt

Utan Plussa-kort 2,59/pkt

1,99

GODBY TEL 43 250
VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

PEUSSA

Centern valde Veronica

En mycket stor majoritet på centerstämman i går kväll valde Veronica Thörnroos till ny ordförande. Men utan omröstning gick det inte.

Det var en mycket stor uppslutning på höststämman när partiet skulle byta ordförande. Roger Nordlund hade meddelat att han avgår och valberedningen hade ett enigt förslag till efterträdare.

Men valberedningens ordförande Gun Carlson betonade att partiet är i den lyckliga situationen att det har funnits flera villiga kandidater för posten. Framförallt tog hon upp ett brev som Britt Lundberg, en av dem som funnits med i ordförandediskussionerna, hade skickat till Veronica Thörnroos, eftersom Lundberg var i Bryssel och inte kunde delta på stämman. I brevet lyckönskade hon Thörnroos till ordförandeskapet och gav henne sin röst.

Protesterade

Erica Sjöström protesterade mot att brevet lästes upp och när det kom till beslut föreslog hon Lundberg som ordförande.

Hon var förvånad och besviken över att valberedningen inte på något sätt redogjorde för vad som hade räknats respektive kandidat tillgodo i valet: internt/extern arbete, antal röster i valet, framgång i det arbete man gör för partiet.

– Jag saknar intervjuer med kandidaterna så man kunde veta deras åsikter i olika frågor, sade Sjöström.

Flera andra i salen stödde Thörnroos för det arbete hon gör inom partiet, samtidigt som man betonade att det inte betydde att man nervärderade det arbete Britt Lundberg har gjort och gör. ”Hon är väldigt bra,

Klar ledning. Veronica Thörnroos är ny ordförande för centern. Valberedningen var enig i sitt förslag, men stämman röstade. Hon valdes med siffrorna 59-5.

men bäst på det hon är bäst på”, som någon uttryckte det.

Omröstning

Ragnar Erlandsson undrade om Britt Lundberg, med tanke på det brev hon skrivit till Thörnroos, verkligen stod till förfogande för ordförandeposten. Sjöström försäkrade att så var det, hon hade talat med Lundberg i Bryssel samma eftermiddag och försäkrat sig om saken.

Erlandsson tyckte också att det inte skulle vara rätt mot Lundberg att föra fram henne på det här sättet, eftersom det skulle ge henne dåligt med röster. Folk hade inte uppfattat henne som kandidat.

Men omröstning blev det med slutna sedlar. Och Veron

ica Thörnroos fick 59 röster av 65, Lundberg fick 5. En röst var blank.

Därför gick Nordlund

I sin inledning till stämman berättade Roger Nordlund varför han nu valde att avgå.

– Jag har suttit 2 + 10 år som ordförande, vi gjorde ett bra val och vi har ett fantastiskt lag som nu kan ta vid och föra centerrörelsen framåt.

Han ville gå redan tidigare eftersom man enligt honom inte räcker till för att sitta på en hög politisk post och samtidigt leda ett stort parti. Men den gången övertalades han att fortsätta.

Ytterligare en orsak var att han för ett antal år sedan sade att om han någonsin blir aktuell för talmansposten så avgår han

som ordförande. Han tycker inte att man kan vara talman och partiordförande samtidigt. Möjligen en känga till förra talmannen?

Nordlund nämnde EU-frågorna som en stor utmaning som Åland har framför sig.

– Vi måste se till att vi har ett paket för inflytandefrågorna som är tillräckligt starkt, så att vi kan säga ja till EUs nya reformfördrag.

Här syftade Nordlund framförallt på talerätten i EG-domstolen, där man ännu inte kommit ända fram samt möjligheterna att delta i ministerrådets arbete. Han konstaterade att man från åländsk sida hela tiden har skjutit de här frågorna framför sig, men nu måste det hända någonting.

Stämman beslöt rätt överraskande att höja medlemsavgiften från 5 till 10 euro.

Olof Salmén tyckte att 5 euro är för litet.

– Om man får betala 10 euro så känner man att man är med i en förening av betydelse, tyckte han.

– Så när Veronica är ordförande tycker du att partiet är värd en dubbelt högre avgift, skämtade Nordlund.

Beslutet blev enigt.

Till första vice ordförande för partiet valdes Henry Lindström och till andra vice Britt Lundberg. Gun Carlson påpekade att Lundberg själv hade valt att bli andra vice.

HARRIET TUOMINEN
harriett.tuominen@nyan.ax

Jul på Silverskär. Den prisbelönta anläggningen har öppett även under julhelgen. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Silverskär fick pris

Silverskärs turistanläggning i Saltvik har fått Ålands turismpris 2007.

Turistförbundet, som delar ut priset, beskriver Silverskär som en unik produkt.

– Silverskär satsar målmedvetet på kvalitet, personligt värde och högklassig service.

Det skriver Ålands turistförbund i sin motivering till att företaget nu tilldelas årets pris.

I motiveringen konstateras också att Silverskär med en konsekvent och ambitiös satsning har skapat en unik produkt där kunden har en hel ö till eget förfogande och där gemytlighet och ett föredömligt omhändertagande genomsyrar upplevelsen.

– Genom att ge nytt liv åt ett skärgårdshemman har Silverskär på ett genomtänkt sätt lyckats använda Ålands kulturarv som arena för verksamheten.

Samarbete

Produkten Silverskär får också beröm för samarbete med övriga åländska branschaktörer, bland annat i form av användning av lokalt producerade råvaror.

Dessutom noteras det i turistförbundets motivering att man har tagit hänsyn till den känsliga skärgårdsmiljön och integrerat miljöarbete i verksamheten.

– Silverskär har varit och fortsätter att vara en föregångare vad gäller hög kvalitet och föredömligt värde inom den åländska turismen.

Priset offentliggjordes och delades ut på turistförbundets höstmöte på Hotel Elvira i Eckerö i går kväll.

90 deltog

På mötet, där ett 90-tal personer deltog, diskuterades också betydelsen av inredning, stil och form eftersom förbundet vill att medlemmarna fokuserar på formgivning nästa år.

Representanter för Degersands camping, Silverskär och Pellas gästhem berättade om de satsningar de har gjort i samarbete med formgivaren Chiqui Mattson.

– Det här är en av mina hjärtefrågor där jag tycker att mycket kan göras, säger turistförbundets vd Annica Jansson.

– Under mötet fick vi praktiska och bra exempel på hur man med relativt enkla medel kan göra mycket.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Barbro Sundback (s) fortsätter som partiledare

Egenskaper som politisk kunskap och erfarenhet vägrade tungt i den valberedningsgrupp som tog fram förslag till ny ordförande för socialdemokraterna.

Det resulterade i att Barbro Sundback återvaldes utan rivaliserande namn.

Genast då socialdemokraternas valförlust i höstens lagtings- och kommunalval var ett faktum tog partiets ordförande Barbro Sundback upp frågan om att det kanske är dags att diskutera nya namn på hennes post. Även andra i partiet uttryckte samma vilja.

På det styrelsemöte, som hölls efter valet, tillsattes därför en grupp som fick som uppgift att utarbeta ett förslag till ny styrelse och ledning för åren 2008 och 2009. Valberedningsgruppen leddes av Göte Winé (s).

På partiets höstmöte i går kväll presenterades valberedningsgruppens förslaget och det fick även understöd av deltagarna på mötet.

Skrämmer män

Det betyder alltså att Barbro Sundback fortsätter som ordförande. Hennes ordförandeskap diskuterades dock ivrigt på mötet.

Jerker Örjans (s) deklarerade

Sitter kvar. Barbro Sundback sitter kvar som ordförande under nästa tvåårsperiod. Någon egentlig utmanare hade hon inte. Foto: JONAS EDSVIK

öppet att han helst hade sett ett byte i toppen.

– Det finns ett stort missnöje inom partiet och väljarkåren och många som känner sig främmande för den socialdemokrati som vi har haft under den senaste tiden, sade Örjans i går.

– Dessutom skräms män bort av kvinnoprofilen i ledningen.

Energisk ledare

Örjans fick dock inget medhåll på mötet. Tvärtom, det konstaterades att Sundback fortfarande är den i partiet som drar de flesta rösterna.

– Visst kan Barbro Sundback vara bitsk men hon har blivit mildare och bättre och var hittar vi en lika energisk ledare,

sade Eva Törnroos (s).

– Vi bör även komma i håg att Sundbacks styrka ligger i att debattera, det var det som gjorde henne till röstmagnet i valet 2003. Det var vi själva som placerade henne som talman och som stadsstyrelsens ordförande, sade Göte Winé som betonade att valberedningsgruppen fattat sitt beslut baserat på egenskaper som politisk kunskap och erfarenhet.

Att partiet behöver starka män, det höll alla med om men man ansåg att det var människans sak att arbeta fram och också att man inte skulle göra det på bekostnad av kvinnorna.

Utöver valet av ordförande diskuterades förlusten i höstens lagtings- och kommunalval ut-

gående från en analys som gjorts av en grupp med Jan Mattsson (s) i spetsen.

Enligt den gruppen finns det flera faktorer som påverkade valet i negativ riktning.

Kraftigt motstånd

Under den senaste mandatperioden har sossarna drivit tre stora och kontroversiella frågor, det vill säga Struktur 07, Mise och kommunreformen. Samtliga dessa frågor har fått kraftigt motstånd och därför sannolikt påverkat valet.

Även om det inte var de socialdemokratiska ministrarna som sparkade tjänstemännen Olof Erland (lib) och Elisabeth Naucelér fick även de skulden för det.

Massmedia har lyft fram alla fel som Barbro Sundback begått samtidigt som Ålandstidningen, med Jan Helin som chefredaktör, vid förra valet hade en mer jämställt kritisk granskning av samtliga partier än den nuvarande chefredaktör har haft i höstens val.

Barnbidraget höjs

Ytterligare en orsak till nederlaget tror sossarna att partiets ställning i övertagandet av skattebehörigheten har varit.

– Vi har också misslyckats i att berätta hur stor och bra vår insats i politiken egentligen har

varit. Ingen regering har presterat så många lagframställanden som vår, sade Camilla Gunell.

Sosseframgångar är bland annat sänkningen av ÅHS-avgifterna och fattigdomsutredningen som resulterat i att barnbidraget höjs.

– Vi måste bli bättre på att få fram det vi verkligen gör, konstaterade Gunell och fick medhåll av många.

Valanalysgruppen ger rekommendationer till styrelsen inför de kommande fyra åren. Ett av dem är att samarbeta med andra partier i nästa riksdagsval. Dessutom rekommenderar man bland annat att eftersträva en politik som också attraherar män och att även i fortsättningen satsa på unga och nya medarbetare.

Jan Mattsson valdes till ny viceordförande och Andy Hagmark-Cooper (s) till ny partisekreterare.

Övriga nya i sossarnas styrelse är Siv Hallbäck (s), Henrik Löthman (s), Karl-Johan Fogelström (s), Anna Vesa (s) och Frida Halvorsen (s). Gamla medlemmar som sitter kvar är Henrik Lagerberg (s), Sophia Ålund (s), Rolf Söderlund (s), Mia Hanström (s) och Martin Nilsson (s).

VÄLKOMMEN TILL FÖRNYADE MATHISHALLEN -en bättre matbutik

Butikschef Jarna med personal hälsar alla välkomna!

Vi är nu klara med renoveringen, där en stor del av inredningen har bytts ut och varusortimentet har utökats.

Detta firar vi med tårtkalas idag, torsdag 29 november.

Vi bjuder på kaffe, läsk och tårta hela dagen.

Mästerkocken
Michael Björklund
ger tips och
bjuder på
smakprover
kl 10-17.

Alla erbjudanden gäller torsdag 29 november – fredag 30 november

GRIS YTTERFILÉ
inhemsk

5 95
KG

JULMUST
Hellefors 1,5 liter
0 99
FLASKA

HUSHÅLLSOST
Arla 17% & 26% 1,1 kg

4 95
ST

KYCKLINGLÅR
Atria, marinerade

1 89
KG

ÄPPLEN GOLDEN
DELICIOUS
0 89
KG

PRESIDENTKAFFE
Paulig 500 g

5 00
2 PKT

Alla erbjudanden gäller så långt lagret räcker

SUPERMARKET

Ålandsvägen 42
tfn 28 149
Må-fr 9-19,
Lö 9-16, sö 11-16

PLUSSA
för dina inköp

Sex ålänningar besökte Antarktis

Sexton dagar bland

Sex ålänningar har nyligen återvänt från sitt livs resa i Sydamerika och Antarktis.

Deras stora gemensamma intresse för natur, djur- och fågelliv var en av drivkrafterna till resan där de bland annat rundade Kap Horn i storm och gick bland en halv miljon pingviner.

Resenären Jarl-Eric Holm berättar om resan.

Det var den 31 oktober som resan startade för den åländska gruppen, som bestod av **Stefan och Anders Björkbom, Karl-Johan Stenbäck, Tommy Pettersson och Ritva** och **Jarl-Eric Holm**. Med flyg från Arlanda tog man sig, via Zürich och Sao Paolo, till Santiago de Chile.

Efter att ha bekantat sig med staden i två dagar och hunnit med fågelskådning i storstaden Santiago, fortsatte resan via Punta Arenas till Port Stanley på Falklandsöarna. Där bordades researrangören Polar Quests kryssningsfartyg Professor Multanovskiy av fyra norrmän, 39 svenskar, en finländska, ålänningarna och fyra svenska guider.

Tommy Pettersson, som arrangerat ålänningarnas resa, hade också specialuppgift som assisterande guide och naturexpert med uppgift att artbestämma fåglar, valar och delfiner som vi hoppades få se. Alla såg fram emot en 16-dagars kryssning i farvattnen runt Antarktis med strandhugg och möten med pingviner och sälar.

Följde Explorer

Fartyget Professor Multanovskiy är byggt i Finland 1983 för polarforskning men är numera ombyggt och anpassat till kryssningstrafik med isklass 1A Super. Hon har rysk besättning med undantag av argentinsk kock, amerikansk läkare och barpersonal från Sverige och England.

Fartyget är säkerhetsutrustat med två heltäckta livbåtar som rymmer alla ombord och dessutom ett antal livflottar. Landstigningarna sker med gummibåtar, Zodiaker, som rymmer 10-12 personer. Före varje landning transporteras nödproviant till stranden ifall plötsligt väderomslag skulle hindra bordning av fartyget.

Väl ombord hölls en obligatorisk livbåtsövning föregående av

Från Falklandsöarna.

Det var inte i helt riskfria vatten som färden gick. Samma dag som gruppen kom hem fick man via media följa MS Explorers dramatiska öde i samma farvatten.

allmänt alarm. Den som vägrade delta, skulle sättas iland omgående. Vi insåg nödvändigheten när vi via media fick följa MS Explorers dramatiska öde i samma farvatten samma dag vi kom hem.

Ledsagas av albatross

Vår resa går via Sea Lion Island, en ö i Falklandsarkipelagen. Vi går iland trots besvärlig sjögång och rejäl sjöhävning och möter orädda småfåglar, sälar, gäss, skarvar och våra första pingviner. Vi ser också elefantsälar.

Till sjöss ledsagas vi av albatrosser, petreller, stormfåglar och delfiner. Nu har vi drygt två dagar till havs innan vi når Sydgeorgien. Samtidigt kommer vi att överskrida konvergenszonen, den naturgräns som omger Antarktis. Vi får lyssna till föredrag och se film och bildspel om djur och natur och bekanta oss med de stränga regler, Iaato, som gäller för våra besök på stränderna och möten med djur och fåglar.

Vi tillbringar också mycket tid på däck. Dessutom har vi fritt tillträde till kommandobryggan och kan följa med vår färd på radar, dator och sjökort. Ett pris väntar den som får syn på första isberget. Min blygsamhet

förbjuder mig att säga vem som vann, men det siktades tisdagen den 6 november klockan 05.40.

En elefantsäl föds

På Sydgeorgien landstiger vi på ett flertal ställen, upplever aggressiva pälsälar, nyfikna elefantsälar, hela harem av elefantsälar, en elefantsäls födelse och pingviner, pingviner, pingviner.

En otrolig syn möter oss när vi landstiger i St. Andrews Bay med sin koloni med en halv miljon kungspingviner. Deras halv vuxna ungar lever i stora dagisgrupper och de är enormt intresserade av oss, pickar på stövlar och vantar och visslar en trudelutt.

Jättepeterreller och labbar sköter renhållningen och bryr sig inte om vår närvaro. Stora elefantsälskannor, på tre-fyra ton, gör utfall mot oss om vi kommer för nära deras honor, men ungarna är nyfikna och en av oss fick en i knät när hon satte sig ner på stranden.

Här finns också renar som en gång importerats och förökat sig.

Vid Shackletons grav

Vi besöker Grytviken, en gammal norsk valfångststation där forskaren Sir Ernest Henry Shackleton är begravd. Även här finns det pingviner och elefantsälar och aggressiva pälsälar inne i det lilla samhället med kyrka, museum, souvenirshop och postkontor. Här ligger också några gamla valfångstfartyg och rostande utrustning och cisterner för hantering av valolja.

Besöket i Grytviken avslutas med grillfest på Professorns för-däck.

Så här långt har vi haft en otrolig tur med vädret, soligt och behagliga vindar som har möjliggjort planerade landningar.

Isberg och vulkandopp

Nästa dag, den 10 november,

lämnar vi Sydgeorgien via Cooper Bay och har några sjödagar framför oss innan vi når Antarktishalvön via Syd Orkney och Syd Shetlandsöarna. Under de dagarna ser vi sillval, knölval, vikval, pälsälar och pingviner till havs. Albatrosser, ispetreller och brokpetreller följer oss troget. Vi passerar enorma och färgsprakande isberg på betryggande avstånd.

Vi anländer till Elephant Island och landstiger vid Point Wild, den plats där Shackletons manningar övervintrade medan han i öppen båt lyckades nå Sydgeorgien och söka undsättning där. En nyfiken leopardsäl jagar hakrems-pingviner, en Weddellsäl bryr sig inte om oss, bara blinkar sömngt.

Nästa anhalt är Penguin Island och där träffade vi på mera hakremspingviner och adéliepingviner. Sedan står Deception Island i tur, en vattenfylld vulkankrater som fortfarande är aktiv. Man kan segla in med stora fartyg så vi går in med Professorn och landstiger. En del modiga tar sig ett dopp i det av vulkanen uppvärmda vattnet. Det gör också brokpetrellerna som hittar levande och kokt krill i det varma vattnet.

Tvingas vända i isen

Vi skall härefter gå genom packisen söderut för att försöka landstiga på antarktiska halvön. Men på natten blir packisen för svår, vi får vända. Vi landstiger vid Hannah Point på Livingstone Island och upplever fyra olika pingviner tillsammans, gentoo, hakrem, macaroni och en vilsekommen klipp-hoppare. Dessutom häckar här blåögd skarv, jättepeterrell och kelptrut. Långt uppe på land träffar vi på elefantsälar, pälsälar och Weddellsälar. Intill ett stenblock ser vi intressanta fossiler av ormbunkar och kräftdjur. I Yankee Harbour träffar vi på en orädd leopardsäl som vilar på ett is-flak.

På King Georg Island besöker vi den polska forskningsstationen Arctowski. Där bor 26 personer sommartid, sju stycken övervintrar. De forskar bland annat i hur människan sprider växter med frön som fastnar i kläder och sömmar. En av fors-

karna dammsög noggrant guiden **Olle Karlssons** kläder i jakt på frön och växt-spore.

Det blir vår sista landning i Antarktis.

Kap Horn i orkan

Det är lördag den 17 november

Minnesbyst på Elefantön. Resenärerna landsteg vid Point Wild på Elephant Island. Mitt bland pingvinerna finns en byst till minne av kaptenen på det skepp som räddade forskningsresande Sir Ernest Henry Shackletons manskap, som tvingats övervintra på ön.

Sömngig säl. En vuxen Weddellsäl på Elephant Island brydde sig inte om besökarna.

pingviner och isberg

Största kolonin. Mitt i den största pingvinkolonin som gruppen besökte under sin resa i Antarktis sitter Ritva och Jarl-Eric Holm. Här i St. Andrews Bay häckar en halv miljon kungspingviner.

och vi stävar norrut och in i Drake-passagen för att så småningom runda Kap Horn i Chile och landstiga i Ushuaia i Argentina.

Under söndagen får vi storm- och orkanvarning, vinden ökar och vågorna till-

tar i höjd. Vår kapten håller kurs på Stilla havet väster om Kap Horn för att göra vår färd något så när behaglig. Vinden ökar och man får inte röra sig ute på däck, det är för farligt.

På söndag eftermiddag är

vindstyrkan 38,4 meter per sekund och våghöjden åtta meter. Nästan alla är uppe på kommandobryggan och upplever sjögång och vågor som spolar hela fartyget. Vi når Stilla havet och kapten sätter kurs rakt österut.

Någon timme senare skymtar Kap Horn i diset och det är med alldeles speciella känslor som vi ålänningar rundar Hornet i full orkan. Från den chilenska bevakningsstationen anropar de vårt fartyg och påpekar att vi

går bara en sjömil från klippan, vi skall gå ut till tre sjömil. Vår kapten motiverar med att det är av säkerhetsskäl vi går så nära.

På kvällen går vi in i Beagle-kanalen och inväntar lots, sjön har lugnat sig en hel del.

Måndag morgon den 19 november anländer vi Ushuaia. Vi tar farväl av fartyget som varit vårt hem i 16 dagar. Vi har färdats 2.840,3 sjömil eller 5.260 kilometer.

TEXT OCH FOTO: JARL-ERIC HOLM

Kap Horn i dis. I orkanvindar och åtta meter höga vågor passerades Kap Horn. "Med alldeles speciella känslor rundar vi ålänningar Hornet i full orkan", skriver Jarl-Eric Holm.

Hemfartyget vid isberg. Invid isberget syns kryssningsfartyg Professor Murtanovskiy. Fartyget var resenärernas hem i 16 dagar. I fören skymtar en landstigningsflotta.

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

KAFFE
OCH
BULLE

2⁵⁰

Café
KANTARELLEN

Supererbjudandena gäller torsdag 29 november – söndag 2 december

Supererbjudande!
PICKNICKSTEK
Av gris, HK

5⁵⁰
KG

REGNBÅGSROM **5⁹⁵**
150 g djupfryst
Jokisen Evät
EP 39,67/kg st

JULLIMPA HEL **2⁴⁰**
500 g Ålandsbagarn
EP 4,80/kg st

PRINŠKORV **8⁵⁰**
Dahlmans kg

JULMUST **12⁹⁰**
6 x 1,5 liter Hellefors
EP 1,43/liter pack

Supererbjudande!
CANTALOUPE MELON
Hel, Brasilien

1⁴⁹
KG

Supererbjudande!
VINDRUVOR GRÖNA
500 g kärnfria, Brasilien

2⁴⁹
ASK EP 4,98/kg

PEPPARKAKS-
HUS ANNA **2¹⁵**
300 g st
EP 7,17/kg

PEPPARKAKS -förmån

GLÖGGDRYCK **0⁸⁹**
1 liter Marli st
Utan Plussa-kort
0,99/st

OST-
FÖRPACKNING **9⁹⁵**
730 g Riitan Herkku pkt
Utan Plussa-kort
11,09/pkt

ANNAS
PEPPARKAKOR **1⁵⁰**
300 g pkt
Utan Plussa-kort
1,89/pkt

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

TV-TIPSET
Elfsborg–Mlada Boleslav
UEFA-CUPEN, KL 19.15 PÅ EUROSPO

Ålandstravet blir tv-sänt

Sänds direkt. Fyra lopp från Ålandstravet direktsänds via Kanal75 som syns via olika media på webben eller direkt hos ATG-ombuden.

Foto: JONAS EDSVIK

TRAV. Ålandstravet blev av med lunchsändningarna, men syns ändå i direktsänd tv nästa säsong. Fyra fredagar saxas loppen in i Kanal75.

– Det här är verkligen positivt, säger verksamhetsledare Jan Blomqvist.

Tre gånger förra säsongen fanns TV4 på plats och direktsände lunchtrav från banan i Norrböle. Men på grund av omorganisering inom den svenska travsporten, med färre travdagar, fanns inte längre utrymme att sända från en utländsk bana.

Men Ålandstravet har fått en ny möjlighet att synas i direktsändning.

– Det blir i Kanal75 vilket gör att vi syns på alla spelställen där man kan spela ATG live. Det som är bra är att det nu blir mer exponering och större spelomsättning, säger Jan Blomqvist och tillägger:

– För att folk ska spela hos en, måste man också synas. Så det här är verkligen positivt!

Han säger att det var tråkigt

Fakta/Kanal75

Tv: Finns inte i en egen kanal, men loppen sänds hos ATG-ombuden.

Internet: Distribuerar dagligen mängder av text, bild och ljud till andra medier.

Text-tv: Både SVT Text och TV4 Text får full service från Kanal 75.

att det tv-sända lunchtravet inte kunde fortgå på Åland.

– Alla var jättenöjda, men på grund av omorganisationen blev det så här. Först var det en besvikelse, men så länge man får synas i direktsändning får man vara glad, det är dit vi måste sträva, säger han.

Ingen konkurrens

Fyra fredagseftermiddagar, den 30 maj, 13 juni, 4 juli samt 11 juli med start klockan 16.00, sänds loppen.

– Det rör sig om saxade sändningar, vilket betyder att de visar galopp varvat med en trav. Vi klipps in i

bild vartannat lopp med en galopptävling som körs samtidigt i Sverige, förklarar Blomqvist.

Tiden är attraktiv och ger Ålandstravet bästa möjliga synlighet.

– Inte alls så dumt, det här konkurrerar inte med något annat trav vid samma tidpunkt. Jag ser det som mycket intressant att få prova på det här, men det är först efteråt när vi utvärderar som vi vet hur det gått.

Vem tog initiativet till sändningarna?

– Vi har ett bra samarbete med ATG och har många gånger varit testbana för deras nya produkter, säger Jan Blomqvist.

Även tidigare har lopp från Finland sänts i svenska kanaler liksom det finska spelbolaget Fintoto visat svenska travlopp.

– Ålandstravet har en viss fördel där. Vissa spelar bara på hästar de känner till, vilket gör Åland attraktivt eftersom 90 procent av de startande hästarna är svenska. Samtidigt ger det lite extra

krydda när det finns en del finska hästar med som inte annars syns och ger det en internationell känsla.

Dubbeltrav tillbaka

Nästa säsongens planering pågår för fullt för verksamhetsledaren. En favorit i repris kommer tillbaka till banan.

– Vi kör ett dubbeltrav med två tävlingar under en helg, den 11 juli och 13 juli. Det har varit efterlängtat bland de aktiva besökarna som kan ta med sig fler hästar när de stannar hela helgen. Det ger också oss möjligheten till större kringarrangemang under helgen, säger Blomqvist.

Vidare ska man satsa ytterligare på den nationella hopp-tävling som är inplanerad 29-31 augusti.

– Vi var dåliga på att marknadsföra tävlingen i år och ska försöka få bättre struktur på det den här gången. Vi fick mycket positiv feedback från deltagarna och stallen var fulla.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Fakta/Ålandstravet -08

Travtävlingar

30 maj, fredag 16.00 (tv-sänds).

13 juni, fredag 16.00 (tv-sänds).

4 juli, fredag 16.00 (tv-sänds).

11 juli, fredag 16.00 (tv-sänds).

13 juli, söndag 14.00.

1 augusti, fredag 18.30.

15 augusti, fredag 18.30.

11 oktober, lördag 14.00.

Ridsportstävlingar

26-27 april, lördag-söndag, vårtävling A'lenskur Islandshästar.

17-18 maj, lördag-söndag, ÅM i hoppning.

25-25 maj, lördag-söndag, ÅM för Islandshästar.

1 juni, söndag, Ålands Cup final.

29-31 augusti, fredag-söndag, nationella hopp-tävlingar.

20-21 september, lördag-söndag, hösttävling A'lenskur Islandshästar.

4-5 oktober, lördag-söndag, ÅM i dressyr.

Björk stannar i IFK ett år

Förlängde. Andreas Björk stannar kvar i IFK nästa säsong.

FOTBOLL. Andreas Björk från Vasa har förlängt sitt kontrakt med ligan IFK Mariehamn. 27-åringen värvades från Vasa IFK inför den senaste säsongen och stannar nu över år 2008.

Björk spelade 24 matcher i den grönvita tröjan i år varav elva från start. Från sin anfallsposition gjorde han fyra mål. (mt)

Prispengar till treårig travare

TRAV. Göran Nymans och Roberts Gustavssons treåriga sto Cinnober Sign slutade på en tredje plats i ett V5-lopp på Gävletravet i tisdags. Med **Jim Frick** i sulkyn låg hon på en fjärde plats invändigt, men kunde sedan avancera en position och ta sig i mål en bit efter täten. Sträckan mätte 2.140 meter, tiden blev 1.18,7 och prispengarna landade på 7.000 svenska kronor.

Även **Tina Blombergs** sex-åriga valack Green startade i ett lopp i Gävle, men med **Torbjörn Jansson** i sulkyn blev ekipaget placerat efter 1.640 meter. (mt)

Nytt uppdrag för Myllykoski

SIMNING. Bror Myllykoski har fått ett nytt tävlingsledaruppdrag av Svenska Finlands idrottsförbund. Simrådet utsåg honom i tisdags till ledare för SFI-mästerskapen som avgörs i Karleby inkommande helg och väntas samla simmare från hela Svenskfinland.

Myllykoskis roll är att övervaka tävlingen och bistå de lokala arrangörerna i Gam-lakarleby simsällskap, GSS-KUS.

Detta är mariehamnarens tredje större nationella tävlingsledaruppdrag i år om man räknar med Rollo-simmet i Kuopio i juni och simkampen mellan SFI och Stockholms simförbund som avgjordes i Ålands idrottscenter i september. (mt)

BRIDGE

Mariehamns Bridgeklubbs tävling måndag 26 november.

1) Hasse Ekeborn/Roger Rothberg 206 p.
2) K-O Gustafsson/Ben Öhberg 202 p.
3) P-O Stenroos/Hasse Holmström 189 p.
4) Susanne Olsson/Roger Wahlgren 173 p.
5) Roffe Karlsson/Kjell Hansson 172 p.

DART

Joker Darts klubb tävling 23 november
1) Andreas Sjöberg, 2) Ingo Snällström, 3/4) Kenneth Brunila, 3/4) Jim Andersson.

Nya tränare i förbundet

FOTBOLL. Ålands fotbollförbund har utsett nya tränare på pojksidan. Huvudmålet är att utbilda och utveckla spelare mellan 14-15 år samt att delta i Pohjola Cup-turneringen som arrangeras i Rauma i början av juni.

P14-laget leds kommande säsong av **Bernt Danielsson** och **Tony Jansson** medan P15 tränas av **Thomas Nordström** och **Dan Engblom**. Vidare fungerar **Kent Eriksson** som lärling/assisterande tränare. (mt)

Eriksson fick tjänsten på ÅIF

IDROTT. Ålands idrottsförbund har sedan i våras stått utan utbildningsansvarig. Vid sitt senaste möte beslöt man dock att anställa **Lena Eriksson** bland tolv sökande.

Eriksson finns redan nu i förbundets

lokaler där hon sedan två år tillbaka är ansvarig för EU-projektet "Utökad idrott". När hon avslutar det, övergår hon från årsskiftet till tjänsten som ansvarig för utbildningsfrågorna inom idrotten. (mt)

Sportens kom ihåg

- ■ IFK Mariehamn: Årsmöte onsdag 12 december 19.00 i Wiklöf Holding Arena, konferensrummet.

■ ■ ÅID: Ordinarie höstmöte på torsdag 19.00, i Ålands Hotell & Restaurangskola, Mariehamn. Stadgeenliga förhandlingar, stipendieutdelning.

■ ■ ÅID-orientering: Julfest på
- söndag i Strandnäs skola södra, matsalen 15.00. Ta med julklass.

■ ■ ÅID-orientering: Juniorträning på torsdag i Ytternäs skola 19.00, tema karttecken.

■ ■ ÅID-skidor: Vi åker till Högbo på skidläger 8-9 december. Juniorer betalar endast 25 euro. Anmäl dig senast fredag till Uffe 04573421606 eller Jens 0405139166. Alla med!

LEDIGA PLATSER

Ålands Elandelslag

Ålands Elandelslag har 37 anställda och distribuerar el till 13.500 kunder på landsbygden och i skärgården. ÅEA ägs av elförbrukarna och har som huvudsaklig målsättning att leverera el så kostnadseffektivt och avbrottsfritt som möjligt.

ÅEA underhåller sitt eget elnät och tillsammans med nyanslutningar byggs totalt ca 90 km elledningar per år. Efter ett internt arbetsuppgiftsbyte söker vi nu en

Servicetekniker

Du kommer närmast att ingå i linjebyggnadsteamet på 18 personer, men du samarbetar även med övriga team och externa samarbetspartners. Som servicetekniker arbetar du främst med elnätsbesiktningar, elektriska och elektroniska service arbeten, kabelsökning och elkvalitetsmätning. Du vikarierar linjebyggnadschefen vid semestrar och ledigheter. Jourtjänstgöring ingår i arbetet efter inskolning.

Vi förutsätter att du har tekniker- eller ingenjörsexamen samt att du har en modern datakunskap och vilja till att lära dig nya saker, du arbetar självständigt. Vid behov ordnas nödvändig fortbildning.

Frågor riktas till linjebyggnadschef Mikael Martens eller elnätschef Jan Lindgrén, telefon 39250.

Posta ansökan med löneanspråk till Ålands Elandelslag, Godbyvägen 193, AX-22100 MARIEHAMN. Din ansökan vill vi ha **senast den 14 december 2007**. Märk ansökan ”Servicetekniker”. Du kan också e-posta ansökan till mikael.martens@el.ax.

Mer info om Ålands Elandelslag finns på www.el.ax

SÄLJES

LÄGENHETER TILL SALU

I Bostads Ab Ekstocken utbjuds följande nybyggda aktielägenheter i Mariehamn till försäljning

Våning I
1 st 1 r+kök+förråd+balk. 41 m² Pris 100.000 €

Våning II
1 st 3-4 r+kök+förråd+bastu+1 balk. 88 m² Pris 215.000 €

Våning III
1 st 3-4 r+kök+förråd+bastu+1 balk. 88 m² Pris 215.000 €

Fastigheten är belägen på västra Ytternäsvägen, nära skola, affär, bank och läkarstation.

Byggnaden innefattar 11 st lägenheter, är i 3 våningar, har öppet trapphus, **en rymlig hiss** samt källare med teknikrum, cykelrum och ytterligare lägenhetsförråd. Lägenheterna är handikappvänliga, ljusa med öppen planlösning. De uppfyller hög standard med bl.a vattenburen golvvärme (från egen bergvärme/pump), ekparkett, vitlaserade paneltak (med snickarglädje), rejäla siden gröna Kristina kök med varmluftsgun, diskmaskin, kakel och klinkers i badrum, rejäla soliga balkonger (ca 15 m²), antennanslutning via MCA.

Fastighetens utsida är stenputsad. Lägenheterna har mekanisk ventilation samt sprinkleranläggning. Bolagsvederlag utgör 1,70 €/m².

Lägenheterna är inflyttningsklara.

Köparen står för kostnader om köpebrev samt överlåtelseskatt 1,6%. (Eventuellt tas lägenhet, stugtomt som delbetalning).

FAB Villa West tel 040 502 6588

IFK möter Djurgården

FOTBOLL. IFK Mariehamn har fastställt vårens program med matcherna i ligacupen samt träningsmatcher mot tre allsvenska lag.

Bland annat möter klubben Djurgårdens IF med ålänningen Daniel ”Daja” Sjölund.

Ligacupens spelprogram har, åtminstone preliminärt, spikats. IFK Mariehamn spelar i grupp B och inleder med match på bortaplan den 26 januari mot FC KooTeePee från Kotka. Den första hemmamatchen spelas mot Jakobstadslaget FF Jaro i Eckeröhallen 7 februari.

Totalt har ”Grönvitt” sex matcher i ligacupens grupp-spel fram till den 20 mars. De

fyra bästa lagen i respektive grupp går vidare till kvartsfinalerna som spelas 29-30 mars i Talihallen i Helsingfors där även semifinalerna avgörs 5 april. Själva finalen spelas på Finnair stadium lördag 12 april.

Möter Petrovic

Utöver ligacupen har IFK: s klubbledning bokat in träningsmatcher mot tre allsvenska lag. Inledningsvis reser man till Stockholm 9 februari för att möta AIK och följer upp det veckan efter med möte mot Gefle IF, ett lag man träningspelar mot för fjärde året i rad.

Vidare möter laget Djurgårdens IF i Stockholm som ett genrep inför hemmalagets säsongspremiär i allsvenskan.

Fakta/IFK Mariehamn 2008

Matchprogram för IFK, alla tider och platser inte fastslagna. Ligacupen

Lö 26.01 FC KooTeePee-IFK Mariehamn.
To 07.02 19.00 IFK Mariehamn-FF Jaro, Eckeröhallen.
To 28.02 19.00 IFK Mariehamn-FC Lahti, Eckeröhallen.
To 06.03 19.00 IFK Mariehamn-FC Inter, Eckeröhallen.
Lö 15.03 14.00 VPS-IFK Mariehamn, Botniahallen.
To 20.03 15.00 FC Haka-IFK Mariehamn, Valkeakoski .

Träningsmatcher

Lö 09.02 14.00 AIK-IFK Mariehamn, Skytteholms IP.
Sö 17.02 Gefle IF-IFK Mariehamn.
Må 24.03 Djurgårdens IF-IFK Mariehamn.
Lö 05.03 14.30 IFK Mariehamn-Väsby United.

Som bekant spelar Daniel ”Daja” Sjölund med i laget som tog lilla silvret senaste säsong. Avslutningsvis är en hemmamatch mot Superettanlaget Väsby United, med förre IFK:aren **Gabriel Pet-**

rovic, inbokad i Eckeröhallen. Den matchen är planerad att spelas 5 april.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

ANBUD

Långnäs Hamn Ab

inbegär

anbud på tillbyggnad av matargång och en ny landgång i Långnäs.

Arbetena som främst består av stålarbeten skall vara slutförda **senast den 9.5.2008.**

Anbudet skall vara Långnäs Hamn Ab tillhanda **senast den 19.12.2007.**

Anbudshandlingar och upplysningar erhålles från Tor-Erik Söderlund tel 35 683.

Långnäs Hamn Ab

SÄLJES

**FLYGFYRENS
STÄLLAGER**

**LÖRDAGS-
STÄNGT**

**I DECEMBER, JANUARI
OCH FEBRUARI**

ÖPPET: VARD. 8.00-17.00

Jansson basar över ÅSS

SEGLING. Åländska segelsällskapet har anställt Brage Jansson som verksamhetschef från 1 februari.

– Det ska bli roligt, jag har redan jobbat så mycket med det här ideellt, säger han.

Mariehamnaren Brage Jansson, född 1962, var bara elva år gammal när han blev aktiv i Åländska segelsällskapet. Genom åren har han seglat allehanda båtar och satsade i slutet av 1980-talet mot OS i en solingbåt.

Med **Henrik Lundberg** och **Tom Borenus** under legendariska namnet Sten K skördades massor med framgångar.

– Just nu är det 606:or som gäller. Det är roligt med segling, både tävlingsmomenten och den sociala biten. Själva seglingen är avkopplande från allt annat, säger han.

Vidare har han suttit i styrelsen för ÅSS som klubbmästare, juniorchef och skattmästare sedan 1995. Nu tar han ytterligare ett steg genom att axla rollen som verksamhetschef, en nyinrättad tjänst inom föreningen. Totalt sökte sju personer från både Finland och Sverige jobbet.

– Det här jobbet kom ganska passligt. Jag har suttit 18 år på Ålandsbanken (vid kapitalmarknadsadministrationen) och kände att om det började bli dags att göra

Seglingschef. Brage Jansson blir först på posten som den nyinrättade verksamhetschefen vid Åländska segelsällskapet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

något annat i livet var det nu.

Kan avlasta

Genom sina år i föreningen är han redan väl insatt i verksamheten och administrationen men får nu ett helt nytt område att bekanta sig med.

– Den stora utmaningen är gästhamnsbiten som tidigare legat utanför föreningens verksamhet på en entreprenör. Där finns mycket att sätta sig in i, säger Brage Jansson.

Det rör sig om gästhamnarna i Västerhamn och i Rödhamn, Lemland.

– Vidare kan jag nu avlasta alla som arbetat ideellt med

administrationen. Styrelsen har varit ganska belastad genom att de ska verkställa sina beslut, nu finns det någon som kan göra det.

Han tillträder tjänsten 1 februari och det handlar inledningsvis om en ettårig projektanställning.

– Efter det får både jag och styrelsen känna efter. Det här ska bli jätteroligt och handlar om en stor förening som växer stadigt. I dag har vi över 1.000 medlemmar.

Inledningsvis sitter Brage Jansson vid ÅSS-kansliet.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

! En amerikansk undersökning visar att elaka sms-meddelanden, e-post och skvaller på olika webbtjänster används av många mobbare. Andelen mobbade 10-17-åringar på webben har ökat med hela 50 procent från 2000 till 2005.

riksnytt

! Över en miljard träd har planterats i världen i år, vilket var målet i en FN-kampanj. Ivrigast har Etiopien och Mexiko deltagit i kampanjen, visar en rapport från FN:s miljöprogram Unep på onsdagen.

Journalistprotest stoppade svenska radio- och tv-nyheter

HELSINGFORS. Rundradi- ons svenska nyhetssändningar i både radio och tv uteblev i går kväll från och med klockan 18.

Nyheterna på webben uppdaterades inte heller. Journalisterna marscherades ut i protest mot bolagets sparplaner.

Den svenska nyhetsverksamheten vid Rundradion återupptas i dag. Utmarschen beror på oro inför för den sammanslagning av den finska och den svenska nyhetsverksamheten vid Rundradion, sade **Ingemo Lindroos**, ordförande för den svenska fackavdelningen vid Rundradion.

– Vi befara att sammanslagningen även medför personalnedskräningar, sade Lindroos.

Särprägel

Det förekommer farhågor att de svenska nyheterna förvandlas till en översättningsbyrå och förlorar sin finlandssvenska särprägel.

Vid Radio Vega Österbotten skedde utmarschen redan tidigare på dagen. (FNB)

Svart i rutan. Journalisterna vid Rundradions nyhetsredaktion protesterar mot sparkraven. Foto: JONAS EDSVIK

Södra Finlands 141-stöd fortsätter men skärs ned

HELSINGFORS. Det nationella jordbruksstödet i södra Finland kommer att fortsätta de sex följande åren, men det kommer att skäras ned stegvis.

Jord- och skogsbruksminister **Sirkka-Liisa Anttila** (c) nådde en överenskommelse om stödet under tisdagens förhandlingar med jordbrukskommissionären **Mariann Fischer Boel**.

En möjlighet är att nedskränkningarna ersätts med EU:s kompensationsbidrag. Men det är inte säkert att det kommer att lyckas.

Anttila beskrev förhandlingarna som tuffa och sade sig vara ganska nöjd med resultatet.

– Det här är en ganska bra prestation i det här läget, sade Anttila.

Anttila försäkrade att regeringen under hösten gjort sitt bästa för saken. Hon berömde också kommissionär **Olli Rehn**

för hans arbete bakom kulisserna.

Anttila säger att avtalet har hela regeringens stöd. Alla regeringspartier gav ministern fullmakt att förhandla.

– Det är säkert att jag gett allt, sade Anttila.

Blit svårt

Nästa steg för ministern blir att försöka sälja avtalet till de finländska odlarna.

Uppgiften blir svår för i sitt första uttalande uttryckte jordbrukarcentralen MTK sin bestörthet över nedskränkningarna. Avtalet kommer sannolikt att godkännas i riksdagen också om MTK motsätter sig det.

Förlorare

EU-kommissionen godkände Finlands förslag om stödets framtid för de fyra följande åren som sådant. De här åren kommer stödet att sjunka med mindre än tre procent per år. Åren 2012-2013 kommer stödnivån

däremot att sjunka tydligare, med sammanlagt 30 miljoner euro.

Det är speciellt svin-och broileruppfödare som drabbas.

Kommissionen anser att de inte behöver tilläggsstöd eftersom det finns överproduktion i båda branscherna i Finland. Speciellt svinköttproduktionen har ökat i Finland sedan EU-medlemskapet. Därför finns det inga allvarliga svårigheter, anser kommissionen.

MTK uttryckte genast sin oro över nedskränkningarna. Organisationen säger sig vara bestört över nedskränkningarna i stödet till svin- och fjäderfäuppfödarna, som kan bli upp till 60 procent.

– Branschen har redan allvarliga lönsamhetsproblem på grund av prisökningarna på foder och produktionsinsatser, skriver organisationen i sitt utlåtande.

MTK varnar också för att ersättandet av bortfallet med

kompensationsbidrag ser osäkert ut.

Ser inte bra ut

Lantbrukslinjens direktör **Simo Tiainen** påminner om att avtalet mellan Finland och EU inte uppfyller det stödförslag som MTK har godkänt.

– Det ser inte bra ut, sade han.

MTK:s delegation sammanträder på onsdagen. Jord- och skogsbruksminister **Sirkka-Liisa Anttila** (c) ska då presentera överenskommelsens innehåll för lantbrukarnas representanter.

I Finland har man under hösten hunnit kräva att Finland inte godkänner EU:s nya grundfördrag innan 141-stödet garanterats. Anttila säger att en sådan taktik skulle ha lett till sämre resultat.

– Frågan skulle nu rivas upp av medlemsländerna och slutresultatet skulle i alla fall inte vara det här, sade hon. (FNB)

Världen just nu

Misslyckade Kosovosamtal

■BRYSEL. Samtalen mellan Serbien och kosovoalbanska ledare om Kosovos framtid slutade i intet. Det ger EU nya problem, särskilt om Kosovo utropar självständighet.

– EU måste visa enighet. Utan den kan inte EU vara en trovärdig aktör i utrikes- och säkerhetspolitiken, sade den slovenske EU-ambassadören **Igor Sencar** på ett möte i Bryssel samtidigt som samtalen i Baden i Österrike avslutades.

Slovenien tar över ordförandeskapet i EU efter nyår. Slovenerna får hantera en situation där flera stora EU-länder, och även USA, tidigare sagt att de troligen tänker erkänna Kosovo om den ännu serbiska provinsen ensidigt utropar självständighet.

”Högsta prioritet”

Kosovos ledare har sagt att det ska ske snart efter den 10 december. Den dagen ska FN:s generalsekreterare få medlarnas rapport om samtalen mellan Serbien och de kosovoalbanska ledarna.

– Att få enighet i EU och bevara den har den högsta prioriteten för Slovenien, säger Sencar och tillägger att de misstag som EU-länderna gjorde i samband med krigen på Balkan på 1990-talet inte får upprepas. Då hade de dåvarande EU-länderna ingen gemensam linje.

Diplomater, analytiker och ministrar har spekulerat om att drygt 20 av de 27 EU-länderna skulle vara beredda att erkänna Kosovo. Då kan enigheten rasa samman inför öppen ridå.

Prövat allt

Men Igor Sencar gör bedömningen att medlemsländerna blir mer och mer medvetna om allvaret och risken för en ny farlig och uppsplitande konflikt på Balkan om skilda budskap sänds ut. Motsättningarna mellan de drygt 90 procent albanerna (av totalt drygt två miljoner invånare) och den serbiska minoriteten är stora och laddade.

Serbien vägrar släppa en gnutta av provinsen, som sedan 1999 styrs av FN. Och för kosovoalbanerna hägrar bara självständighet.

Enligt det gemensamma uttalandet från medlartrojkan EU, USA och Ryssland har den prövat alla rimliga spår för en lösning av Kosovos framtida status.

– Olyckligtvis kunde parterna inte nå en överenskommelse, sade EU:s medlare **Wolfgang Ischinger** i Baden enligt Reuters.

Hans kollega från USA, **Frank Wisner**, konstaterade att freden i regionen ”står på spel”. Han uppmanade båda parter att hålla fast vid sina löften om att bevara freden och fortsätta dialogen. (FNB–TT)

Lessing kommer inte till Sverige

■STOCKHOLM. Doris Lessing, årets Nobelpristagare i litteratur, kommer inte till Stockholm för att ta emot priset och delta i festen, meddelar Nobelstiftelsen.

– Doris Lessing har varit dålig under en period men hoppades ändå kunna komma till Stockholm. Dessvärre har hennes läkare nu avrått henne från att resa, skriver Nobelstiftelsen i ett pressmeddelande.

En förinspelad version av hennes Nobelföreläsning kommer att visas på Svenska Akademien den 7 december klockan 17.30. Nobelpriset kommer att överlämnas till författarinnan i London. (FNB–TT)

Putin varnar för inblandning

■MOSKVA. Rysslands president **Vladimir Putin** har varnat omvärlden för att lägga sig i utvecklingen i Ryssland. Putin höll ett tal till utländska diplomater i Moskva på onsdagen.

– Vi har gjort vårt yttersta för att skona Ryssland från inre oroligheter och för att föra in landet på en väg av stabil utveckling.

– Jag är tvungen att upprepa mig själv men vi kommer inte att tillåta att någon påverkar den här processen utifrån, sade Putin för diplomaterna.

Det ryska valet kommer att bli fritt och rättvist, lovade Putin. Putins möte med diplomaterna sändes direkt på tv. (FNB–Reuters–AFP)

Israel slog till mot Gaza

■GAZA. Två Hamas-medlemmar dödades då den israeliska armén genomförde en luftträd mot Gaza. Ytterligare fem personer sårades i attacken som riktades mot en Hamas-bas i staden Khan Junis i södra Gazaremsan.

Israel har bekräftat att attacken ägt rum. Israel uppger att anfallet var ett svar på ett raketangrepp. (FNB–AFP–Reuters)

Rektor knivhuggen i Sverige

■STOCKHOLM. Rektorn vid en skola i Kungsängen norr om Stockholm blev vid 13-tiden på onsdagen svårt knivskuren i skolbyggnaden. Polisen söker med hjälp av hundar och helikoptrar efter en misstänkt gärningsman.

Enligt TV 4 Nyheterna ska gärningsmannen tidigare i veckan ha hotat den nu knivhuggna rektorn. Orsaken ska vara missnöje med hur en före detta elev behandlats på skolan.

– Det är en lite äldre kille som kommit in och knivhuggit rektorn med sju till åtta hugg, de har hämtat honom i helikopter, säger Claes Bystedt, studierektor på skolan, till kanalen.

Den knivhuggne rektorn har inte allvarliga skador, uppger presstjänsten vid Karolinska universitetssjukhuset i Solna.

Ekonomi

Metso lägger ner i Sverige

STOCKHOLM. Verkstadskoncernen Metso, som tillverkar maskinutrustning för bland annat papperstillverkning och gruvindustri, vill lägga ner sina verksamheter vid Kramfab i Karlstad och Grästorp i Sverige.

Sammanlagt 140 anställda be- rörs av nedläggningsplanerna.

I ett pressmeddelande skriver bolaget att samarbetsförhandlingar inleds omedelbart med siktet inställt på att avsluta dem under januari.

Metso vill flytta verksamheten ”närmare kunderna i utvecklingsländerna” som man skriver.

Kramfab övertogs av Metso så sent som i början av detta år, men produktionskapaciteten har under året inte kunnat utnyttjats fullt ut.

Metsokoncernen finns i 50 länder och sysselsätter sammanlagt 26.000 anställda. (FNB–TT)

• Köpes

Vinterdäck + ev. fölg, passande Saab 900 turbo -98. Eller endast 16” vinterdäck. Tel 0405446300

• Båtar

• Säljes

Marino Mustang till vinterpris. Otroligt bra skick, fint kapell, trailer kan köpas till. Mercury 40 2-cyl, behöver ny stator. 1300€ Tel 04573799198

• Cyklar Mopeder & Mc

• Säljes

Herreykel. Ok skick, fungerar fint. 60€. jule_mourad@hotmail.com. 60€ Tel 0400687755

☑ **Herreykel**, ok skick, fungerar fint. jule_mourad@hotmail.com. 60€ Tel 0400687755

Yamaha yz 80, går väldigt bra. 650e. Tel 04573424846, 37846, gronlund63@hotmail.com

Suzuki PV, komplett, saknar endast bakstänkskärm. Fungerar ej och är ej reggad. 250e. Tel 04573424846, 37846

• Djur & Tillbehör

• Köpes

Halm önskas köpas. Helst stora balar, men allt av intresse! Ring efter kl. 16.00. Tel 0407751386

• Säljes

Jodhpurs. Svarta Mountain Horse med stålhatta stl.34. Mycket fint skick. 35€ Tel 04573798887

Flatcoated retriever 3 tikvalpar söker aktiva hem. Båda föräldrarna friska. Far jaktchampion mor spårchampion. Bägge har cert från utst. Leverans vk 49. Tel 0405365174

☑ **Parson valpar.** Annu två ljuvliga, lovande Parson Russell Terrier valpar kvar!. Tel 0505958008, parson@fatous.ax

Akvariefiskar bortskänkes pga flytt. 2 gulfiskar, 2 blåa gurami, 1 platy och 2 sugfiskar med ett yngel. Tel 0407758188

Kattungar säljes till varaktiga hem. En vit-orange fläckig hane och en sköldpadsfärgad hona. Födda 13 september. 10€ Tel 01832096

Katt. Skorpan 3½-årig kastreerad hankatt behöver nytt hem pga allergi. Han har EU-pass. Ring Ann. Tel +46709321464

Terrarium/ akvarium! Jag har ca: ett dussin terrarium och akvarium + en del tillbehör, nästan alla varianter säljer jag iväg billigt!. Tel 04573431933

Dansmöss Ungefär 9 stycken små dansmöss säljes för 5€/st. De är 4 veckor snart 5. 5€, natalie_strandholm@hotmail.com

Hermelinkanin. Grå hermelin hankanin, född i februari ges bort. Sällskapskrävs och en kärleksfull ägare. Tel 0407025200,

Ridstövlar Konstläder stl.28, 34 och 37 samt gummiridstöver stl.30. 15€ Tel 04573798887

Projekt. Öppen 5m. plastad snipa utan motor o axel, trailer och reservdels Olympia medf. 250€ Tel 0405326437

Objekt, litet spjut, utan motor!. Tel 04575072330

Suzuki PV årsmodell 1998, 14100km. 750€ Tel 04573135284

Suzuki Hayabusa -99 i toppskick. 11100€ Tel 0403513558

Suzuki R original, reg. 700€ Tel 0405326437

Suzuki PV 96, fungerar men lite fix. Är avreg., men har papperna kvar. 350€, bon3r_90@hotmail.com

Derbi moped Ser ut som en cross. BVSA. 2000€ Tel 0407607909

Suzuki intruder 1400 röd, går bra, kan bytas mot farmare. 7000€ Tel 0405172888

☑ **Komplett akvarium** 50 l. med ställning, syrepump, värmare, bottenstenar, rengöringsverktyg och en massa nyttiga tillbehör. Ring för mera info. Tel 0407225900, eagle_370@hotmail.com

☑ **Söta kaninpojkar** 1st vit m. bruna inslag och 1st brun m. vita tassar och mage. Hermelin och vädurföräldrar. Födda utomhus. Levklara mitt av dec. 25€ Tel 0400659246

Boxplatser finns i Saltvik. Min häst behöver sällskap omgående. Ring för mera information. 70€ Tel 0408533839

Coton Valpar Små söta Coton de Tulear valpar, söker nya hem. Leveransklara i början på december. Efter väl meriterade föräldrar. Tel 0400713001, 21702

Ridväst. Säkerhetsväst godkänd enl. BETA nivå 3 stl Child Medium (146). Lite använd. 40€ Tel 04573798887

COTON VALPAR Små söta Coton de Tuléar valpar, söker nya hem. Leveransklara i början på december. Efter väl meriterade föräldrar. Tel 0400713001, 21702

• Övrigt

Medryttare/fodervärd 2 ridskoleryttare, ridit ca 6år, vill ha sommarhäst, nära M:hamn. Tel 19494

Mille Fleurhöns Finns det benbefjädrade dvärghöns, sk Mille Fleur på Åland? Snälla, ta kontakt i så fall!. Tel 0405051037, illbattingen@aland.net

Stallplats önskas i Mariehamn med omnejd. Tel 0400578783

• Elektronik

• Säljes

Sony ministereore MHC-RG 470 Sony minichaine Hi-Fi,2 80Wx2,140Wx2RMS,Hybrid Dual Woofer,MP3,3Disc Changer, som ny. Eft.kl.17. 200€ Tel 0503666122

☑ **Komplett dator** Dell GX240, 1.5Ghz Pentium 4,640mb RAM, 30gb HDD, ATI Radeon 9600SE, CD-RW brännare, 15” TFT, Windows XP pro. 220€ Tel 0400719380, spazzen@gmail.com

☑ **Mediacenter** Spelar filmer, musik, spel, bilder/photo... och nästan allt som man behöver i vardagsrum. 175€ Tel 0408708717

☑ **Sony videokamera** modell nr CCD-TRV67E med manual, fjärrkontroll, laddare osv. 140€ Tel 0408708717

28” Grundig som ny! Jag har en silvrig 28”s Grundig som jag tänkt göra mig av med pga platt tv. TV:n är som ny, inte en skräma på den och tv:n är ca: Tel 04573431933

Xbox 360 spel GOW, Perfect dark zero, PGR3, tony hawks, oblivion, battlefield 2, hitman, cod2+3, saints row, nfsu, dead or alive 4 m.m. Tel 0408532641, bene_daniels@hotmail.com

PC spel. Oanvänt, säljes pga hårdvaruproblem. Högstbudande. Tel 0408532641, bene_daniels@hotmail.com

☑ **32” Lcd HDTV**, Andersson y70HD. Fungerar felfritt. Bra bild. Ger till högstbjudande, inga skambud. Tel 0408532641, bene_daniels@hotmail.com

Dataspel Fifa football 2003. 12€ Tel 04573613560, 41139

Sony digitalkamera 5,1 Mpixels DSV-W12, bra skick, endast 140€. Tel 0405019702

Bärbar Hp HP Pavilion ze5400 pentium4 2,8GHz 80gb hårddisk wlan.m.m. eng.tangentbord. 350€ Tel 0400450002

Bärbar dator Acer extensa 5200 med 80 Gb hårddisk. 2 st 512 mb ram minen Windows vista home basic säljes pga ej nöjd. 490b Tel 04573425609, macke@eklund.ax

☑ **Sony projektor** Sony VPL-HS3. 150 tum. Ingångar: HD-MI, Video - R L Audio, S-Video och PJ Multi. Lampan har gått 185 tim. Golvduk medfö. 1500€ Tel 0405723153, Leo_Kenobi@hotmail.com

☑ **Xbox spel.** Project Gotham Racing, Driver 3, Unreal Championship och FIFA Football 2005. 20€st. Tel 0405723153, Leo_Kenobi@hotmail.com

Högtalarsystem 5.1-kanals aktivt Surround-högtalarsystem. Som ny, endast provkört. 60€ Tel 54065

Playstation2 spel Ny och begagnad. Tex. Black, Wipeout, Gudfadern, Metal gear solid, Final Fantasy etc. etc. Priser från 10e. 20€, hansaplaza@gmail.com

Lasertermometer -50 till +500 grader celcius, lämplig t självkontroll av livsmedel o dyl. Nypris 600kr. 30€ Tel 0400913777

Samsung sgh-e900 med tillbehör ca.10 månader gammal. 200€ Tel 04573421715

☑ **Gamecube spel** Phantasy Star Online Episode 1&2, Need for Speed Underground, Beach Spikers, Waverace, NHL 2004 och FIFA Football 2004. 20€st. Tel 0405723153, Leo_Kenobi@hotmail.com

☑ **Xbox spel** Project Gotham Racing, Driver 3, Unreal Championship och FIFA Football 2005. 20€st. Tel 0405723153, Leo_Kenobi@hotmail.com

☑ **Playstation 2 spel** Unreal Tournament,Baldurs Gate Dark Alliance,Medal of Honor,James Bond Agent Under Fire,NHL 2001 2002 2003,FIFA 2002 2003. 20€st. Tel 0405723153, Leo_Kenobi@hotmail.com

Spel Game boy och Game boy advance spel, Playstation spel, +Pc spel. Pokemon, Starwars, Sagan om konungens återkomst mm. 5 euro/st. Tel 0405674821

Datorskärm säljes. 40€ Tel 04573425995

Scanner Obetydligt använd canon-skanner CanoScan D660 U. 20€ Tel 21700, 04573828508

MacBook. Ny! 2,2 GHz, 2 GB internminne, 120 GB hårddisk. Helt ny i låda. Pris: endast 1200e (nypris över 1500e). Tel 0405019702

Dvd-spelare Philips DVD951, läser de flesta format, endast 50€. Tel 0405019702

Nokia telefon. Säljer min Nokia 9500, levereras i originalkartong och med kvitto. 300€ Tel 04573420531

Dataspel Fixat. 5€ Tel 04573613560, 41139

Dator Komplett dator AMD Athlon 64x2 4200+ 250gb Nvidia geforce 7900gt 1024mb ram 19” platt skärm. 850€ Tel 04575244558

Nikon D70 med 1 GB minneskort, instruktionsbok och ett UV-linsskydd säljes för 400€. Ring Celie på 0408751387. Tel 13502

• Köpes

CD Windows XP Servic (cd) för uppdatering av Windows XP. Profesionell. Tel 0400687755

Laptop. Jag behöver en billig laptop. jule_mourad@hotmail.com. Tel 0400687755, julienmrad@hotmail.com

PlayStation 2 Helst äldre modellen av PS2, bör fungera utan problem. Gärna med minneskort. Spel inget måste, men gärna Guitar Hero 1 och/el. 2. Tel 04573421253

Digitalkamera, 7-10 Megapixel, inkl. 1-2GB minne, laddare, USB-kabel, fodral samt handrem. Tel 04573425790, bovik@aland.net

Comradio 27Mhz. Allt från antenner mobilenheter kablar till bas statoner, defekta som hela. Tel 0409631795

Grafikkort, 256 MB, Radeon helst. x550 uppåt. Högst 70€. Ring efter 16.00 vardagar. Tel 0405457004, dragon_eye90@hotmail.com

Harry Potter. Önskas köpa Harry Potter och fången från askaban som pc-spel. Det ska vara helt och fungera, max 15€ men det kan diskuteras. Tel 15354

TV välfungerande, två s-uttag. Vettigt pris önskas. Ring efter 10.00. Tel 0400783164

Nintendo 64 med spelet Zelda. Tel 21091, 0405374700, d.lizzi@hotmail.com

Vems är numret? SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett textmeddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande 0,59 €/sökning

Kundtjänst 0800-93553 **www.gsm.aland.fi**

• Fastigheter

• Uthyres

☑ **Rum uthyres i M:mn** Möblerat rum i centrum uthyres till kille, 01 jan-30 maj. Kök och badrum delas med två andra hyresgäster. WiFi finns. Tel 0405882333, brazen.abbot@aland.net

3 rum o kök. Nybyggd lägenhet i Sviby. 75m². Tillhörande fristående carport. Uthyres fr.o.m 1.1.2008. För mer info ring el. maila. Tel 004790890826, 04573789802, chris-gus@hotmail.com

Rum i Uppsala Rum i korridor, eget badrum med badkar och toalett, uthyres i Uppsala,Kantorsgatan, under VT 2008. Tel +46706182077

Lägenhet i Västernäs Lägenhet 44 kv, 2+kokvrå, uthyres från 15 dec. till lugn och djurfri person. Tel 0405886716

Lokal om 2 rok i Västernäs. Svar till Nya Åland signatur ”52m².

Varmgarage 18m², centralt i Mariehamn, lämpligt för uppställning bil eller lager., birgitta-ch@hotmail.com

• Önskas hyra

Lägenhet i Stockholm Jag är en rökfri, mycket skötsam och lugn jurist med fast anställning på domstol i Stockholm. Goda referenser, säker hyra. Linnea. Tel +46737441819, linnea.rosenlof@gmail.com

2:a el 3:a. Skötsamt, uterökande par m. fasta inkomster önskar hyra ovanstående omgående. Maxhyra: 600€ Tel 0403565275, 0403565250

Etta i centrum. Jag en skötsam rökfri tjej på 27år, önskar hyra en etta gärna med kök o bastu i Mariehamn. Pga jobb på båt. F.o.m 1.2.2008. Tel 0408734763

2-4 rum och kök. Lägenhet i södra stan. Tel 13287, 04573823187, stenius@n21mail.net

2a eller 3a önskas hyra i Mariehamn från februari av ett yngre par med två små nakenhundar. Tel 0400330770, Landstrom.asa@hotmail.com

• Hus & Hem

• Säljes

Klädress Magic steam av märket Singer, lite använd, som ny. Tel 0407488100

☑ **TV/bokhylla** i körsbär, med plats för tv, öppna hyllor, två vitrindelar med belysning, lådor och ett skåp. Bild på nätet. Tel 0407488100

Lägenhet åt polis Ung polis med sambo önskar en 2:a eller 3:a, helst i Mariehamn, from januari 2008. Skicka e-post,sms eller ring!. Tel 0405595889, astarwasb ornin1984@hotmail.com

Garage. Varmgarage önskas hyra billigt, så nära Mariehamn som möjligt, under någon månad. Tel 04573428349, linus.j@aland.net

Lägenhet önskas hyra Jag är en 17-årig lugn och skötsam studerande tjej som önskar hyra en etta eller liten tvåa till en förmånlig hyra. Tel 0408697228

Önskar boende. Par och katt önskar hyra ett litet hus med trädgård eller 2/3r+k lägenhet på marknivå med terass eller balkong. Tel 0408574421

Varmlager. Önskar hyra ett varmt lager på cirka 100 kvm. Tel 04573135167

Etta. 1rok eller kokvrå ö hyra i norra stadsdelen, gärna nära Strandnäs skola. Tel 0405625003

Hjälp...akut behov! Vi är 2 vuxna med fasta inkomster och 3 barn som är i stort behov av en större bostad. Önskas hyra stor 3:a eller 4:a. Tel 0408354576, johnny.pensar@hotmail.com

Lägenhet för par Vi vill hyra en lägenhet från Mariehamn så snabbt som möjligt till par från fastlandet. Vi arbetar i Mariehamn. Säkert hyrbetal. Tel 0505268937,

Bostad sökes. Ensamstående pappa till 13-årig tjej söker 3:a i Mariehamn med omnejd. Maxhyra: 650€. Tel 14086, 0408780322

Lägenhet i Åbo hyres Tvåa eller stor etta i Åbo centrum önskas hyra. Skötsamt tjej från Mariehamn. Tel 0400317424

Lägenhet sökes omgående! 1a el 2a!. Tel 0408540713, daan_andersson@hotmail.com

Min. 2 rum el hus. Ett par från Oslo önskar hyra minst 2 rum eller litet hus från februari 2008., jgranit@msn.com

2:a eller 3:a önskas hyra snarast av skötsamt par. Tel 04575072330

☑ **Yoghurtmaskin.** KrupsJoghurette för 1 liter yoghurt i 6 burkar. Bruksanvisning på svenska. 2 förpackningar Fitline yoghurtstarter på köpet!. 30€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

Spis Husqvarna, m. plattor, 60cm, 7år gammal. 75€ Tel 0503457614

☑ **Soffa och fåtöljer** 3-sits soffa + 2 fåtöljer och glasbord 80x80cm. 200€ Tel 0405039292

• Säljes

☒ **Soffbord av antikt** spel-/salongsbord, sent 1800-tal. Sannolikt av betsad alm. 99x110 cm, kapat t höjd 57 cm. Ursnyggt med f.ö. modern inredning!. 85€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

Skriv-, datorbord. Snyggt datorbord i bra skick i bokfaner. D:54 H:72 L:93cm. Billigare vid snabb affär. 40€ Tel +3584573424144, 01823141, Emil_Palen@hotmail.com

☒ **Tv-bord**, silverfärgat med 3 hyllor. 30€ Tel 48329

Gamla innerdörrar 1930tal – 7st med handtag - säljer alla eller per st. 20 euro styckpris – alla ge bud! 80x200cm. 20€ Tel 04575957845, marirosenqvist@aland.net

Gammal ytterdörr Gammal charmig ytterdörr 1930tal med spröjsat fönster och handtag, 76x190 cm. 25€ Tel 04575957845, marirosenqvist@aland.net

Gamla innerdörrar Gamla inerdörrar 1930tal – 13 st med handtag - säljer alla eller per st. Alla ge bud! 60x200 cm. styckpris. 15€ Tel 04575957845, marirosenqvist@aland.net

Hörn-datorskrivbord Rejält kvalitetsskrivbord för placering i hörn, djup 148 bredd 250, skivdjup 85. Tangentbords-hylla. 50€ Tel 04575957845, marirosenqvist@aland.net

Avloppstank Glasfibertank 3m³ säljes såsom obehövlig. 300€ Tel 04573424852

Garageport Vit Vipp-port i plåt H210xB240 i hyfsat skick. 70€ Tel 04573424852

☒ **Gustaviansk soffa** i gott skick, ca 3 meter lång. 300€ Tel 0400880260

☒ **Spis** Ca. 1 år gammal Electrolux spis med gjutjärnsplattor säljes. 50 cm bred. 3 st ugnsplåtar medföljer. Tel 0407376083, sissi_eriksson@hotmail.com

Järnsäng, vit, med mässsingsknoppar, 90x200 re-sår- och bäddmadrass. 50€ Tel 17596, 0407368339

2st vita duntäcken säljes pga felköp. Tel 41391

Möbler. Mörkbetsad bokhylla 4-sektioners med hyllor och skåp. Hallbyrå m. spegel, furulaminat. Tygsoffa 3-sits o två stolar. Billigt. Tel 0405886716

Bäddsoffa, nästan ny, felfri, beige tyg, lätt att bädda, inkl. låda för sängkl. Nypris 500€. 200€ Tel 04575692135

Säng med svart stadig metallram 90x200 med madrass. 50€ Tel 0408697222

Stor hörnsoffa, båda sidor ca 2.30 långa, grå m olika streck av gammalrosa, brun o beige, överdrag medföljer i beige, kan stå med eller utan ben. 60€ Tel 04573427196, 32758

Köksmöblemang. Köksbord o 4 stolar, björk och blålack, bra skick, säljes pga flytt. 150€ Tel 0408617052

Köksbord 90x75cm och 73cm högt. Skiva med så man kan göra bordet större om man vill. 20€ Tel 0408291327

Köksspis med 4 plattor + ugn, i bra skick. 50€ Tel 04573433253

Soffbord med glasskiva längd 125, bredd 75, höjd 50. Soffbord m glasskiva bredd 75, längd 75, höjd 50. 170€ Tel 0445277649

Atlas mattor 2x3 oriental atlas mattor, oanvänd, säljes pga färgen inte passar med möblerna. 150€ Tel 04573433253

Förnya ditt badrum: Badrums-skåp i 2-sekt.i gott skick. Ena delen m hyllor andra bara ett stort utrymme m plats för hylla. 90cm vitt. Som obeh. Ring kv. 60€ Tel 0405879556

Gjutmarmor lavoir med 90cm bordsyta i ett stycke samt kran, vitt. I gott skick säljes som obehövlig. Ring kvällar. 70€ Tel 0405879556

Frysbox 350 l. i gott skick säljes som obehövlig. Ring kvällar. Tel 0405879556

Garageport, komplett med gångjärn, lås och dörrhållare, dubbla dörrar H:2280 B:1200x2 = 2400. Tel 0407169716

Jenkki kylskåp Whirlpool. H:122 B:50 D:60. Obet. beg. 100€ el. bud. Tel 0405026588

Svartbetsad gungstol lite begagnad, som ny. Tel 22360, 0503575650

Mariehamns telefonabonnemang. 25€ Tel 0503219268

Ny tvättmaskin Whirlpool, toppmatad, (nypris 350,-). 300€ Tel 04573135373

Bäddsoffa 3-sits Stabil 3-sits bäddsoffa i brunt slitstarkt tyg. 100€ Tel 0405428684

Dubbelsäng Eva-bäddar, continentalmodell. Pocket-springmadrasser, 180x220 cm, knappt använd. Billigare vid snabb affär. 600€ Tel 04573799198

☒ **Oppen spis / kamin.** Svart öppen spis med täljstensisolering bortskänkes. Tel 04573613031

Invalidhiss Globus. 1år. 14,5 löp m. linbanerör. 220kg lyft. Passar fr. 1-våning till flera. 8st 90º svängar. Tel 12736

Varmvattenberedare, 80 liter, ny, säljes pga felköp. 220€ Tel 0400742830

Overblivet byggmat. Innerdörr+karm, inhemsk JITE-door, B:90, ”3 spegel”-mönster. Halvpriset nu 80e. 2250st skruvar för Hilti automatskruvdragare 40e. Tel 0405018297

Trunk med rakt lock, 1m x 60H 53B, svart. 50€ Tel 34194

Klocka som bock. Ena uppslaget klocka, andra tavelram. 22x27. Förgylld. 20€ Tel 34194

☒ **Rosa fåtölj** Öronlappsfåtölj i rosa plysch. 30€ Tel 04575301301

Jötul spisinsats med lättbetong spismur. Tel 0400524921, 34286

Soffa + fåtöljer. 2-sits liten soffa samt 2 st fåtöljer i blått tyg. Säljes även separat. Soffa 180,-, fåtöljerna 120,-/st. Tel 14753, 0503650373

Stor soffa. 3-sits soffa, 235cm lång, tygbekl. alla dynor med dragkedjor, löstagbara. 390€ Tel 14753, 0503650373

Köksbord köksbord + 6st stolar. 50€ Tel 04573426888

Matsalsbord 90x200 i mörk körsbär med 2 iläggsskivo o 10 stolar. Som nytt. 600€ el högstbjudande. Tel 04573749788

2 soffor 3-sits i tyg 100€/st el båda för 150€. Tel 04573749788

Soffbord på hjul. Rund glasskiva, ej använt. 100€ Tel 04573749788

4st taklampor i furu. 10€/st, 30€ för alla. Tel 04573135508

2 vita köksstolar, gedigna. 15€/st. Tel 04573135508

Lavasäng 70x200cm med vidhängande natteduksbord. 20€ Tel 04573135508

• Köpes

Skrivbord, garderob. Skrivbord, maxbredd 223cm, gärna med 2 (eller 3) hurtsar, skåp/garderob med hyllor, maxhöjd 270cm. Tel 0503643275, tom.skog@bryggeri.aland.fi

• Musik & Instrument

• Säljes

Vinyl LP-skivor 60-80 tal. Tel 04573135508

Springsteen. Två ståplatsbiljetter till konserten med Bruce Springsteen & the E Street Band i Globen 10 dec! Pris per styck!. 250€ Tel 0405231600

Elgitarr Ibanez Vanlig 5-strängad Stagestar sunburst. Lite använd, med Marshall förstärkare, stativ, väska och stämmare. 250€ Tel 04573799198

• Samlarobjekt

• Säljes

Frimärken låda; Hela världen, märken, samlingar, klipp, FDC. / Erik. Tel 36118

• Sport & Fritid

• Säljes

Ridstövlar Läder. Cavalli. Storlek 45. Som Nya. Bortslumpas som obehövliga. 210€ Tel 0505616225

☒ **Paintball markör** ”Spyder amg” med co2 tub och elektriskt magasin. Allt i mycket fint skick. Ring för mer info. 270€ Tel 0407693008

Hemmagym säljes, ring för pris och mera info. Tel 04573135203, 48521

Portugal tröja Röd tröja med dragkedja och Portugal skrivet på framsidan säljes billigt, går o pruta. 5€ Tel 0403562866, toffe87@aim.com

☒ **Hockeyskridskor** CCM, stl.41, så gott som nya! Passande skridskoskydd medföljer. 35€ Tel 0407225900, eagle_370@hotmail.com

☒ **Birel Go-kart,** Raket 85 motor anpassad för Mini klassen säljes ssob. Karten är i gott skick, speciallack 2006. Årets (h)julkapp?. 500€ Tel 04573427969, sven.sjoblom@aland.net

Orbitrek Platinum träningsmaskin. Ny och i ursprungsskick. Säljes p.g.a. flytt. Nypris ca 150 euro (+ frakt). Bild www.tvshop.se. 120€ Tel 0405739300

Flickskridskor stl.37. 20€ Tel 04573135508

Bastuspis. Vedbastuspis, ev. med varmvattenboiler + plåtskorsten. Tel 0408532649

Trappa ca. 5m. köpes. Tel 04570527369

Hörnsoffa i bra skick köpes. Tel 0400927748

Takfläkt, gärna svart. Tel 04575958046

Soffbord Teak-soffbord i gott skick köpes. Tel 0405165350

Torr björkved köpes. Tel 04573424211

Loftsäng 120 bred önskar köpas. Tel 0400725394

Litet kylskåp Litet, enkelt kylskåp i gott skick köpes. Tel 0405 240981, 0405560937

• Köpes

Elgitarr Telecasterkopia ”Texas”. Bättre än nyskick!. 170€ Tel 04573749948

Bra piano August Hoffman. Kan beses på Hotell Pommern. 500€ Tel 04573424946, 01814295

• Köpes

Trummor köpes! Billiga trummor i bra skick köpes. Allt av intresse. Tel 17142, jacob.nordlund@lyceum.ax

• Köpes

• Köpes

☒ **Uppstoppade djur.** Unik samling uppstoppade djur. Mårdhud, rådjur, ejder, gräsand, knipa m.m. Pris fr. 50-100€ eler bud. (bild finns på nätet). Tel 43925, 04575300763

• Köpes

Bordsolarium Philips, lite använt. 50€ Tel 0400680793, 47870

Ridväst Str barn medium i gott skick. 30€ Tel 0400578783

Healtrider Träningsmaskin med extra vikter. Armarna drar och benen trycker emot. Mycket effektiv; känns att man tränar. Säljes pga flytt. 50€ Tel 0503219268

Alpinskidor Fischer 180 cm med pjäxor Salomon stl 44-45 med formbar innersko säljes. Tre år gammalt, använt två veckor. 250€ Tel 04573799198

Dykdator och -flaska Suunto Eon Lux, luftintegrerad dykdator. Enkel, pålitlig, nytt batteri. 200€. Flaska Poseidon 8l med MPV-kran ska tryckas -09 100€. Tel 04573799198

Golfbags, billiga, snygga, fint skick. Tel 34194

Tjejskridskor Sabrina vita stl.40, obet.beg. Nypris 49€. Tel 31993, kv. 25€

Skridskor svarta Calgary stl.34. 15€ Tel 04573798887

Flytväst Helly Hansen, för barn 3-10kg. Fint skick. 20€ Tel 04573798887

Skridskor svarta Jofa stl.30-32. 10€ Tel 04573798887

• Köpes

Debatt

Jobbigt med avgifter

19/1	42,00	Ålands Renhållning
5/2	55,00	Kommunförbundet för Ålands Miljöservice
18/4	27,12	Kommunförbundet för Ålands miljöservice
8/5	75,00	Mise
19/7	54,15	Renhållningen
24/9	18,67	Kommunförbundet
26/10	18,91	Kommunförbundet
2/11	18,91	Kommunförbundet
7/11	55,00	Skuld sedan 2006 enligt Mise

■ **Det börjar bli** bara jobbigare med alla avgifter för sopor och hushållsavfall. Vill visa en tablå (se ovan) över alla avgifter jag betalat under året som gått. Då återstår ännu december.

Detta torde bli en summa på 364,76 - Till det kommer ca 100 euro för komposterings-kärl som jag lurades att köpa då Mise utlovade lägre pris på sophämtning för den som komposterar hemma. Strax efter det komposten var inköpt och använd ändrades

reglerna, en straffavgift infördes om man komposterade och själv förde bort återvinnings produkterna.

Då orkade jag inte anstränga mig längre, utan beställde ett 8-fack kärl - där de flesta facken är nästan tomma då sopbilen kommer. Med dec. notan inberäknad, kommer jag sålunda upp i en kostnad på över 480 euro detta år.

Betalande ”ensam pensionär, med pension under fattigdomsgränsen.”

Messa Nyan!

0457-323 4444

Skridskor stl.39-40, i gott skick. Tel 48184

Skridskor Herrskridskor i bra skick köpes. Storlek 39. Tel +3584573421510

• Övrigt

• Säljes

Schablon skärmaskin: Äldre ox-ygen/acetylen metall schablon skärmaskin. I användbart skick. 120€ Tel 0400529174

Diesel generator: E T Q, 3kW, 220 Volt, nytt. 800€ Tel 0400529174

☒ **Frisör-inventarier** Tvättplats, spegelbord, arbetsstol, kundstol och kassabord i mycket fint skick. 1450€ Tel 0405039292

Ljusskylt 65x180cm. 150€ Tel 0405039292

Släpvagn Fågelstasläp 1770X 2580 med galler, bromsad. 850 eller högstbjudande. Tel 0408118673

☒ **MF 31 äldre tröska** Motor 40hk Perkins diesel. Funkar! Går att köra. Hydrauler funkar. Ganska bra hjul. Reservdelsobjekt? Finns i Svartsmara. 200€ Tel 42359

Minilastare Agronic 760 diesel. Smidig, midjestyrd. Båge med arb. bel. Hydrauliskt utskjut. Tillbehör: Fodergrep samt jordskopa., Sodergard@aland.net

Vinsch, mekanisk till Toyota. 80€ Tel 0405326437

Tjevinterverkängor stl.30 och 34. 5€/st. Tel 23143, 04573613610

• Förlorat & Tillvarataget

• Förlorat

Navkapsel till Saab Förlorad mellan Västernäs och Kyrkby. Tel 04575301301

Huva till duffel. Du man som lämnade en mörkblå duffel, stl.52, Casanova till Emmaus 15.11, har du huvan kvar? Lämna gärna till Emmaus. Mvh köparen.

TV-programmet

torsdag 29 november

7.00 Gomorron Sve-rige [35898405]
10.30–12.40 UR-program [1962900]
13.00 Rapport [98813]
13.05 Där ingen skulle tro att någon kunde bo (R) [406894]
 Norsk reportageserie från 2005.
13.35–14.05 Mamma sticker inte (R) [870455] Finskt reportage från 2006.
16.30 Mitt i naturen (R) [5726]
17.00 Rapport [28417]
17.10 Gomorron Sverige [319558]
18.00 Karamelli [4441]
 Barnprogram på finska. Del 11 av 15.
18.30 Pi [91788]
 Program på teckenspråk. Del 13 av 15.
18.45 Sagoträdet [738829]
 Barnprogram på teckenspråk. Del 13.
19.00 Bobibompa [7392]
19.00 Cirkuskiosken [72078]
19.25 Pingu [1973900]
19.30 Expedition vildmark [542]
20.00 Bobster [455]
20.00 Lilla Aktuellt [16436]
20.15 Bobster [1280558]
20.30 Rapport med A-ekonomi [726]
21.00 Solens mat [707]
 Matreseprogram. Del 3. Piemonte.
21.30 Vrakletarna [338]
 Marinarkeologisk serie. 1566 förliste 15 danska fartyg på red-den utanför Visby. Del 3 av 8. Även 2/12 och 5/12.
22.00 Säsongsavslutning: Örnen [22691] Dansk kriminal-serie. Del 11 av 11. Hallgrim är tillbaka på Island. Där jagar han Bosco. Även 4/12.
23.00 Argument [46271]
 Direktsänt debattprogram. Del 13.
0.00 Rapport [57996]
0.10 Kulturnyheterna (R) [1924943]
0.20 Uppdrag granskning (R) [9408653]
1.20 Toppform (R) [3919629]
1.50 Out of practice (R) [6808363]
2.15–7.00 SVT24 [20808721]

10.30 24 direkt [3238962]
11.25 Direkt: Skid-skytte: Världscupen [85813405]
 Damernas individuella tävling.
13.15 24 direkt [2551252]
14.25–16.15 Direkt: Skid-skytte: Världscupen [3277788]
 Herrarnas individuella tävling.
16.55 Ambres – en död talar (R) [8791097] Svensk dokumentär.
17.55 Eftersnack (R) [35720]
18.20 Nyhetstecken [8386894]
18.30 Oddasat [78349]
18.45 Utiset [2699962]
18.55 Regionala nyheter [9890707]
19.00 Rapport [48523]
19.15 Go'kväll [613691]
 Magasin. Stylister och frisörer hjälper en tittare att hitta sin nya stil. Resereportage. Intervju med aktuell gäst.
20.00 Kulturnyheterna [94726]
 Även i SVT1 senare i dag.
20.10 Regionala nyheter [4373962]
20.30 Skolfront [3875]
 Debattprogram. Direktsänd de-batt och reportage från Sveriges största arbetsplats – skolan. Bredbild.
21.00 Slutet på historien [96788]
 Skrivartävling. Del 4 av 7. Sara Kadefors har skrivit en halv no-vell. I kväll avgörs vem som har skrivit det bästa slutet.
22.00 Aktuellt [4368]
22.30 Carin 21:30 [3639]
 Pratshow. Del 3 av 12. Bredbild.
 Programledare: Carin Hjulström.
23.00 Sportnytt [73946]
23.15 Regionala nyheter [9204962]
23.25 En satans eftermiddag [5482788]
FILM Amerikansk kriminal-film från 1975. En varm som-mardag i Brooklyn rånar Sonny och Sal en bank. Allt går fel från början och när det sedan visar sig att det inte finns några pengar i banken tar de personal som gisslan. Baserat på en verklig händelse i New York 1972. Bredbild. I rollerna: Al Pacino, John Cazale, James Broderick. Regi: Sidney Lumet.
1.25–1.55 Frufritt (R) [8048914]

7.30 Beverly Hills [2368097]
8.25–8.55 Home and away [9792097]
9.55 Montel Williams show [7070726]
10.50 Våra bästa år (R) [5078894]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [6556097] Amerikansk prat-show.
12.30 Rachael Ray [1564788]
13.25 Memento [7944417]
13.50 Våra bästa år [6804813]
14.40 Oprah Winfrey show [1423981]
15.35 Cityakuten [3456894]
16.30 Nanny [921788]
17.00 Ensamma hemma [274417]
18.00 Jims värld [915707]
 Am komediserie från 2004-05.
18.25 Simpsons [353523]
 Am tecknad komediserie från 1992-93.
18.55 2 1/2 män [709788]
 Amerikansk komediserie från 2004.
19.25 Update [3924320]
19.30 Navy CIS [751981]
 Amerikansk kriminalserie från 2005. Del 7 av 22. En sexårig pojke talar om för teamet att hans far som jobbat på ett topphemligt projekt blivit kid-nappad.
20.30 Extra Extra! [807815]
 Svenskt underhållningspro-gram.
21.00 Lyxfällan [627184]
 Svenskt livsstilsprogram från 2007. Även 1/12.
21.55 Update [9916875]
22.00 Efterlyst [394610]
 Svenskt kriminalprogram från 2007. Hasse Aro guidar genom rekonstruktioner av aktuella brottsfall. Även 2/12.
23.00 Insider [385962]
 Svensk samhällsprogram.
0.00 Update [310030]
0.10 Bones [2128189]
1.05 Sex and the city [54594585]
1.40 2 1/2 män (R) [6432498]
2.10 Guardian [1005943]
3.00 The Bondi Beach Block [6585943]
3.55 Memphis Belle [65299276]
FILM Brittiskt drama från 1990. Om den unga besätt-ningen på B17-bombaren Memphis Belle under deras sista flyguppdrag. I rollerna: Matthew Modine, Eric Stoltz, Tate Donovan.
5.45 Jamie Kennedy [6666160]
6.10–6.55 Ricki Lake [1826363]

6.30 Äntligen hälsa – yoga (R) [5361726]
6.50 Nyhetsmorgon [73816815]
11.00 Nyheterna [971558]
11.05 Efter tio [8665243]
12.00 Nyheterna [990078]
12.05 Efter tio [2473900]
12.30 Jackpot [1668558]
13.25 Hem till gården [789349]
13.55 Nyheterna [4923720]
14.00 Direkt: Dagens rätt [571707]
14.30 Nya tider (R) [589726]
15.00 Doktorn kan komma (R) [127320]
15.50 Nyheterna [4659097]
15.55 Dawson's Creek [3467900]
16.50 Kung av Queens (R) [2660320]
17.15 Tredje klotet från solen (R) [829977]
17.45 Will & Grace (R) [2946078]
18.05 That '70s show (R) [722639]
18.35 Deal or no deal (R) [189900]
19.05 Keno [3942726]
19.10 Deal or no deal (R) [176271]
 Underhållningsprogram från 2006.
19.30 Ekonominyheterna [476233]
19.45 Lokala nyheter [686233]
20.00 Nyheterna [257356]
20.30 Veterinärerna [607897]
 Svensk djurserie från 2007. Del 16
 av 16. Hunden Skrållan har fått i sig rättgift.
21.00 Ett gott parti [552748]
 Svensk komediserie. Del 9 av 12.
21.30 Kalla fakta [132287]
 Svenskt samhällsprogram med Lena Sundström. Del 9 av 10.
22.00 Medium [269184]
 Am dramaserie. Del 17 av 22. En missnöjd anställd på Joes jobb tar honom och ytterligare tre som gisslan.
22.55 Nyheter [1828962]
23.35 Labyrint [4718271]
 Svensk dramaserie. Del 8 av 12. Carl gör en kuslig upptäckt i sitt hem.
0.35 Survivor [2325498]
1.25 Murder City (R) [75359092]
2.45 Nattniv [5561158]
3.45 Lost (R) [2830108]
4.30 Alias (R) [8989653]
5.10 Kung av Queens (R) [6684566]
5.35 Lättlagat (R) [6675818]
6.00–6.30 Lättlagat (R) [780295]

6.00 X3M: God morgon med A-laget A-laget tillsammans med Petski, Isa, Anne och Magnus.
10.00–10.55 Veta
10.00 Pussel (R)
10.20 Leta svamp (R)
10.30 Hönsrumpa och kofötter (R)
10.40–10.55 Finland (R)
16.15 Strömsö mat med Michael och Matias (R)
16.45 Samtal med Melita (R)
 Monika Arnös 15-åriga dotter Maria tog sitt liv i mars 1997. Monika berättar om sin väg tillbaka till livet.
17.14 Kortnytt
17.15 Zon5: Park (R)
 Kan en liten sak förändra ditt liv? Vad kan missförstånd leda till? Diskussion, improvisation och drama med bl a Ella, Hanna, Kim, Matilda och Nico. Kulturkarnevalen och sommarjobb.
17.45 Buu-klubben: Madicken
18.15 Tv-nytt
18.30 Zon5: Station T – Sport-kampen final
19.00 En Noman i Pakistan
19.30 Gränslös kärlek
 Del 3 av 7. Gränser.
20.00 Tv-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 5 minuter
20.30 Leende guldbruna ögon
 Svensk dramaserie. Lennart är 23 år, sjunger som en gud och älskar dansbandsmusik. Del 1 av 3.
21.30 Seportaget: Företaga-ren Bjarne
 Bjarne Dahlqvist har varit företagare och uppfinnare i hela sitt liv. I dag driver han en möbelfabrik i Estland.
21.55 Norge runt
 Akvariets storfamilj. Elritsan i Dröbaks akvarium har 20 000 avkommor att ta hand om.
22.00 Neon
22.30 Spotlight
23.00 Kvällsnytt
23.05 Oddasat
 Nyheter på samiska. Svensk text.
23.20–23.50 Krökta rummet (R)
 Vetenskapsmagasin.

Se våra åländska kändisar som du aldrig sett dem förut. Följ Åland24:s julkalender med start 1.12

På webben och IPTV
www.24.ax

TV ÅLAND

Ars longa!
 ”Konsten består”. Men den bestående åländska konsten finns inte på Åland just nu. Den är på språng! Tv Åland berättar var.

Ej Smedsbole.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Mikael Lagström. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Körmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till fjärde delen av sagan om Petter Medgörlig, av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00–15.00** Mittpådan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. Frågetävling. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnar-nas önskemusik per mess och mail. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Musikkrebus. Programledare Josefin Jansson. Musikalisk tävling där man med hjälp av musikaliska ledtdådar ska lösa en rebus. Svar på rebusen ska vara Ålands Radio tillhanda senast följande onsdag på adress musikrebus@radiotv.ax eller Ålands Radio, Box 140 22101 Mariehamn. Märk kuvertet Musikkrebus. Även söndag 13.00 **16.00** Aktuellt. **16.10** Åland i dag. Programledare: Tony Wikström. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. **16.15** Debatt. Även söndag 14:30. **17.00** Ålandsnytt. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 19:00. **18.06** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris.

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [11387788]
9.15 The Royal (R) [4195417]
10.05 Nöjesrävarna [3239639]
10.30 En sann historia: Om-ringad [1726]
11.00 Tv-nyheter [69320]
11.05 Tillbaka till Aidsensfield [9031726]
12.00 Dagens rubriker [28813]
13.00 Tv-nyheter [83981]
13.05 A-studio [3108165]
13.40 A-plus [6841523]
14.00 Loppis Redesign [3165]
14.30 Läkarna [1184]
15.00 Tv-nyheter [10436]
15.05 Mord och inga visor [2179639]
15.55 Ordboken [9664349]
16.00 Riksdagens fråge-timme [71981]
17.00 Tv-nyheter [46813]
17.08 Tillbaka till Aidsensfield [300794610] Kärlekslägan.
18.00 Tv-nyheter och väder [2639]
18.30 Prima [44691]
19.15 Kungskonsumenten [513523]
19.45 Hemgatan [355165]

20.30 Tv-nyheter och väder

[23977]
20.55 Sportrutan [9122287]
21.05 A-talk [547184]
 Veckans debatt.
21.50 En fri kvinnas bekän-nelser [2304542] Del 5 av 6. Hemligheten med man-nakraften. I Pakistan möter Jennifer muslimska kvinnor som motsätter sig männens övervalde.
22.50 Tv-nyheter [2923271]
22.55 Läkarcentralen på Cla-rence Street [8021271]
 Dans svaga punkt. Dan tyr sig till sin last allt lättare och i en stund av nöd måste han erkänna sin svaghet. Seans gamla familjehemlighet avslöjas och hela personalen bjuder till på festen.
23.50 Nyhetsrummet [6820523]
 En helgalen idé. Det blir allt svårare att skilja åt fantasi och verklighet i Nyhetsrum-met när Jim blir frälst och Ge-orge ser ekonomiskt intresse i situationskomik.
0.10–0.20 Euronews [1919011]

6.00 Dolt ord [63436]
7.00 Frägespel [25252]
8.00 Tellus-frågesport [7623558]
8.50 Gänget och jag [7367542]
9.15–10.35 Regionala nyheter [1456788]
10.35 Hjärtan i brand [2040165]
11.00 Heta spett [40707]
11.25 Bean [2572558]
11.35 Matgalna [9609639]
12.30 Den rätta frågan [67455]
12.55 The Spanish main [8727542]
FILM Am äventyr från 1945. I rollerna: Maureen O'Hara och Paul Henreid.
14.35 Finland express [939097]
15.15 Akuten [9944233]
 HIV-vården i Finland.
16.00 Derrick [49894]
17.00 Lille Sten [60418]
17.25 Lilla tvåan [332320]
18.00 Den rätta frågan [75252]
18.25 Hjärtan i brand [5458829]
18.50 Tv-nyheter [2607981]
19.00 Regionala nyheter [30504]
19.10 Sportrutan [5374707]
19.15 Tvåans höstväder [5364320]
19.20 Inrikesprofilen [489748]

19.30 En utlands-finländare berättar [3829] Vid världens ände. Ari Hallenberg med fa-milj flyttade till Nya Zeeland redan på 1950-talet.
20.00 Världscupen i Ruka: Backhoppning, kval [9417]
21.00 Smultronstället [78523]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [9672320]
22.05 Kriminalhistorier från Finland [501813] Skuldsane-ring.
22.35 Ögonvittnet: Ett ödesdi-gert vaccintest [3729691]
 Ett vaccin mot hjärnhinnein-flammation gjorde flera per-soner sjuka i Norge. Vaccinet dög inte till normännen men gavs till miljoner spädbarn i Nya Zeeland.
23.05 Da Vincis mordutred-ningar [666523]
23.50 Tv-spelet OK – den rätta frågan [36488252]
2.00 Tellus-frågesport [4641566]
3.00–4.00 Sudoku [4645382]
4.00 Mikämikä-tvpeli [4654030]
5.00 Sudoku [4632818]

6.25 Godmorgon Finland [56097894]
9.10 Vad ska vi äta i dag? [1052165]
9.15 Hollyoaks [8776962]
9.45 Korsord [20055417]
10.20 Emmerdale [1415368]
10.50 Nöjesnytt [7231417]
11.00 Köpkanalen [6659726]
13.10 Familjeforum [554184]
13.40 Under toffeln [176146]
14.05 Bratz [902707]
14.35 Ally McBeal [4108417]
15.30 Matstället [816981]
15.45 TOP5-frågesport [6768542]
16.05 45minuter [5917165]
17.00 De vackra och de djärva [825610]
17.25 Vad ska vi äta i dag? [9464320]
17.30 Emmerdale [297233]
18.00 Med David Rocco i Ita-lien [298962] L
18.30 Två stjärnor i köket [206981]
19.00 Sjuans nyheter [761813]
19.15 Kauppalehtis ekono-miska nyheter [515252]
19.25 Dagens väder [6058639]
19.30 Dolda liv [313610]
20.00 Lejongapet [158851]

21.00 House [677455]
 Amerikansk drama-serie. Koncentra-tionssvårigheter.
22.00 Tians nyheter [568788]
22.20 Resultatrutan [1042875]
 Dagens idrottshändelser i sammandrag.
22.30 Keno [108320]
22.31 Åklagaren Annabeth Chase [100658320]
23.30 Inga ledtrådar [654504]
 Amerikansk kriminalserie. Vulkanen. Pappa medger att han varit oförsiktig när hans autistiska son rymmer mitt under ett museibesök.
0.30 The dancer upstairs [25245721]
FILM Spansk kriminalfilm från 2002. I rollerna: Javier Bardem, Juan Diego Botto och Laura Morante.
2.55 Nöjesnytt [2612547]
3.05 Köpkanalen [10395063]
3.06–6.20 MTV3 Chatt [167622276]
6.20 Köpkanalen [37810856]

Nyankortsvinnare:
**Anders Holmberg
Mariehamn**
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Besiktningstiden måndagen 10.12.2007 kl 10.15 blir ledig, passar ej mig.
MESSARE

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Om tekniska verken skulle sanda och stadsbussen skulle få på vinterdäcken i tid något år skulle jag vara lycklig. Samma sak varje år, man står och fryser åndan av sig väntades på bussen, sen kommer den och sladdandes runt på sommardäcken som Bambi på hal is. **Dysåland.**

■ ■ Vivelis bröd som dom har på Sparhallen är supergott, speciellt olivbrödet, mums. **0457.**

■ ■ Heja Forssen du är så jäkla bra. Det är alltid lika kul när du kommer med nya matprogram. Jag ser redan fram emot nästa. **Hälsningar Lina 28.**

■ ■ Tröttnat på golfbane”gnället”. Det finns viktigare projekt att sätta pengar på här och nu i vårt samhälle än att slösa pengar på folk som tror att de kan spela golf! Nej ut i sandlådan på bakgården och se om ni fixar bunkerslagen! Sen kan ni börja gapa efter golfbanor! **Mvh Tomas Gustafsson.**

■ ■ Har någon ett symönster till hundoverall ca. 40 cm rygglängd att sälja eller låna ut? **Ring 0457 343 3517.**

■ ■ Bra Runar, stå på dig och salta inte i onödan. Men rondellerna kanske inte borde stå så tätt som de gör mellan bläckfisken och kantarellen. **Snurre.**

■ ■ Om jag dog imorgon, skulle du ångra att du inte gav mig en andra chans? **040.**

■ ■ Messet i Ålandstidningen 24.11 som börjar ”En fantastisk replik i F1 debatten” visar att också 5-åringar klarar av att messa Åland. **Sinned.**

■ ■ Kära SuPeriter: har ni ingen stolthet i kroppen, att gå med i Tehy

kan liknas med förräderi! Är det bara pengar som gör oss lyckliga? Vi närmar oss jul, vad är budskapet? Kom ihåg att vi har Tuula Mattsson och Anne Sjölund som jobbar hårt så att även SuPeriter på Åland får rättvis lön. Tålmod, så får vi alla del av kakan, i rena ilskan gör vi många felbeslut. Tehy förhandlar enbart för sjukskötarna. **Gammal i denna bransch.**

■ ■ Alla tvivlar om att det finns liv i vår atmosfär, hoppas ni såg programmet om Amrosis, hette han så? Som gav oss visdom 3000 år tillbaka i livet. Har någon en kommentar? **0457.**

■ ■ Ett tips till Nya Åland: starta en spalt med Svar direkt. Första frågan lyder: hur mycket får läkare i sin utbildning undervisning om alternativa behandlingar, typ nervbanemassage, zontterapi och homeopati? **0457.**

■ ■ Har själv en anhängig på ett hem i staden och har absolut inget att klaga på. Personalen är trevlig och snäll och gör verkligen sitt bästa de förtjänar all ros inte skäll. **Från barn till någon till någon.**

■ ■ Vem vill bli vårdare idag, de får bara skäll fast de gör sitt bästa. Förmodligen kommer Åland stå utan fungerande vård om ett antal år för inte vill någon jobba med hot, kränkning och skäll varenda dag. **Från en som lyssnar.**

■ ■ Tips till polisen: Kolla Södersundavägarna! Vansinnes- och kappkörningarna måste stoppas innan en olycka händer! **0400.**

■ ■ Hej boende i Hindersböle/Strandnäs. Om ni har någon ung kille i familjen 10-14 år, så ta gärna ett snack med honom.. Det var ett gäng unga

killar som slängde in smällare/fyrverkeri på vår balkong (Askuddsvägen 2.) Vilken tur att vi 15 min tidigare tagit in vår 5 månaders dotter som låg och sov där ute! Annars skulle hon nog vara ganska medtagen. **Mvh Sofia.**

■ ■ Hur kan det vara möjligt att skattebetalarna ska vara med och betala för politikernas badhusbesök? Tjänar dom verkligen så dåligt att dom inte kan betala själva? Snacka om att roffa åt sig! Men så har det väl alltid varit, dom som har vill ha mer! Skit i dom som behöver! **0457.**

■ ■ Askan! Vadslagningen är på gång om när bocken brinner. **Vadhål-lare.**

■ ■ Hoppas min postlåda blir ”kapad”! Jag skulle faktiskt behöva lite valium! **H från speedad!**

■ ■ Vad heter tjejen som har blont hår och kör en blå moppebil och är hon singel? **Från en beundrare.**

■ ■ Tjafs om besiktningstid. Står klart och tydligt, om tiden inte passar dig låter du helt enkelt bli att betala avgiften. Din tid annulleras automatiskt. Inte ett ord om avbokning. Boka på tfn 525 840. Ps. Besiktningstiden måndagen 10.12.2007 kl 10.15 blir ledig, passar ej mig. **Volvon.**

■ ■ Godisregn i nv 14s klassrum på Vårdinstitutet i morgon torsdag med. Majsan bjuder alla barn välkomna. **040.**

■ ■ Den svarta svanslösa katten på Klinten blev på onsdag kl 13.30 påkörd av en vit skåpbil. Föraren stannade förstås inte. Jag sprang efter katten till fots från busshållplatsen, men den sprang i väg. Jag hoppas den klarade sig och mår bra! **Anna, tel 0400 783 164.**

■ ■ Har Mariehamns stad börjat ge jobb till sjukpensionärer, kanske det finns mera jobb. **0400.**

■ ■ Kan ni inte skriva om Eckerölinjens kryssningsvårdar. Res med och se dem underhålla 13.30 turen är det. **Tipsaren.**

■ ■ Är det bara jag som tycker att ”alla” strejkar och vill ha mera fyrk dessa dagar? Jag funderar också på att gå i strejk för att visa mitt missnöje mot alla som strejkar! **0457.**

■ ■ Byt IFKs gammalmodiga div 2 styrelse och sätt in lite nytänkande som satsar på ungdomsfotboll! **040.**

ÅM i mobilfoto
Sänd MMS till 0457-323 44 44
Alla bidrag visas på Nyans hemsida.
Klicka på "Bilder - MMS" på startsidan

■ ■ Getterna på Hattskär vilar efter maten. Från 040.

Grattis till Kumlinge-Brändö

■ **Fiber till** alla hushåll ger snabb datakommunikation och skapar nya möjligheter.

Detta plakat möter besökarna vid färjfastena i Brändö och Kumlinge. Samtliga hushåll i kommunerna som tar anslutning till fibernätet erhåller gratis telefoni inom nätet för en månadskostnad som idag är väsentligt billigare än vad en fast telefon kostar i grundavgift.

Om Mariehamns politiker inte valt att stå på ett ben och bara utreda frågan i all oändlighet kunde situationen varit likadan i Mariehamn. Med ett oberoende fibernät till hushållen kunde man välja förmånliga leverantörer som konkurrerar med varandra på lika villkor. Precis på samma vis som man idag gör sina olika inköp hos den försäljare eller butik som ger bra service och håller förmånliga priser.

Det är bara att gratulera Kumlinge och Brändö som ser ut att lyckas föra projektet i hamn. **Roland Danielsson**

Detta plakat möter besökarna vid färjfastena i Brändö och Kumlinge.

VI BYGGER NU
Brändö-Kumlinge
FIBERNÄT

Beställ anslutning
senast 31.12.2007

018-56500
www.brando.ax

018-622400
www.kumlinge.ax

Åländsk litteratur på danska

■ **35 personer** deltog i en resa till Ålandsöarna i augusti i år. Resan var i första hand arrangerad av Föreningen Norden i Silkeborg i Danmark.

Resan var en succé, vilket bland annat Gislev Rejser, det stabila vädret och inte minst Föreningen Norden på Åland är att tacka för.

Resan var väl förberedd. En stor del av deltagarna hade läst åländsk skönlitteratur från september 2006. Tanken var att vi skulle fortsätta med denna läsning till våren 2007.

Emellertid fick vi ganska fort en känsla av att antalet åländska böcker (som finns) översatta till danska inte var så stort som vi kunde önska och i synnerhet var bara ett begränsat antal författare representerade på hyllorna på Silkeborg Bibliotek.

Där går en bibliotekarie in på ett internt nät och skriver in en bestämd boktitel och så kommer det fram en översikt över vilka bibliotek i Danmark som äger boken. Därpå beställer man böckerna hem till oss. Ett beundransvärt system!

Vi sökte hjälp till val(et) av de åländska böckerna.

På datorn kan man finna Nordisk Informationskontor i Flensburg, söder om den dansk-tyska gränsen, så

man måste komma ihåg att www-adressen slutar på .de: www.nordisk-info.de. Där hittar man en översikt av litteraturen i de olika nordiska länderna, ca 10 sidor om varje lands litteratur med en kort presentation av diverse böcker.

Under Finlands litteratur sägs normalt om den finländska författaren har skrivit boken på finska eller svenska, även om det inte har någon betydelse då vi läser boken i översättning.

Önskvärt vore emellertid att åländsk litteratur hade sitt eget avsnitt i förteckningen. Detta kommer vi att arbeta för. Och Nordiska rådet har ju precis meddelat, att Nordens mindre områden skall få större uppmärksamhet!

Tyvärr hittade vi inte tillräckligt många olika författare till böcker från och om Åland till hela vinterhalvåret. Redan då vi kom till jul, tog de slut.

Vi hade börjat med Sally Salminens Katrina. Vi läste bland annat Ulla-Lena Lundberg. Vi tog itu med hennes trilogi; men den tredje boken var inte alls översatt! Ovisst av vilken orsak!

Slutligen läste vi två böcker av Leena Lander. Den första var ”De mørke sommerfugles hjem” (= ”De mörka fjärlars hem”). Den utmärkta romanen utspelar sig på en

ö i den åländska skärgården; men med undantag av detta hade den inte något med litteratur om / från Åland att göra. I vårt sammanhang måste man väl säga att valet av dessa två böcker var ett misstag!

Mariehamns stadsbibliotek har sedan levererat oss material om åländsk litteratur. Det kommer vi att överlämna till Nordiska Informationskontoret i Flensburg, vars chef är mycket anedd och har satt i gång många andra läsekretsar om nordisk litteratur.

Föreningen Norden i Danmark skickade för flera år sedan en gåvobok till sina medlemmar. Den heter Färöiske noveller och ger många infallsvinklar till olika författare.

Önskvärt är, att vi i Danmark får en bok som skulle heta Ålandske Noveller.

Men vad kunde göras för att få ut en sådan bok på den danska marknaden?

Detta ämne behandlas i nästa avsnitt!

En stor tack til lektor Kristina Von Pfaler-Kuisma i Nyslott/Savonlinna för stor hjälp till översättningen av texten.

Knud Schödt
Ordförande för Föreningen Norden i Silkeborg

HÄLGE

141-överenskommelsen lovar fyra feta och två magra år.
RUBRIK I HÉLSING SANOMAT EFTER UPPGÖRELSEN I BRYSSEL

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Orrspel

Annika Orre

Fred och jag, fångar hos Blödigheten

Kära Fred. Efter att ha läst din krönika om Den Nya Blödigheten i Lördagsnyan har jag bara en sak att säga:

Välkommen i klubben. Sagt av en som lidit av nämnda åkomma i 26 år och fem månader för att vara exakt.

En sak ska du ha klar för dig, du som är nykomling. Det blir inte bättre med åren. Inte alls. Försök inte ens inbilla dig.

Det sägs att det lättar lite efter de första 40 åren. Men bara lite, och som du märker så tar det väldigt länge. Om 40 år är du rätt gammal och då blir du blödig av andra orsaker som du kanske inte alla gånger riktigt kommer ihåg.

Du räknade upp hypotetiska situationer när åkomsten kan tänkas ge tydliga symtom. I stället ska jag avslöja ett par verkliga fallgropar som du kommer att ramlar ner i om du inte aktar dig.

Jag vet. Jag har varit där. Jag ÄR där.

1. Högläsning av böcker. Läs aldrig, aldrig **Astrid Lindgrens** snyftare Bröderna Lejonhjärta och Rasmus på luffen för ditt barn. Tänk dig själv när du ska pressa fram avsnittet där Skorpan ligger och dör i sin kökssoffa och Jonatan redan har dött och duvan sätter sig på fönsterbrädet med en hälsning från Nangijala. Eller när Paradis-Oskar har kommit hem till sitt lummiga torp och sin snälla fru och Rasmus tror att han måste fortsätta gå på luffen fast utan Oskar. Pang! Den Nya Blödigheten slår till.

Låt alltså sambon ta hand om all riskabel högläsning.

2. Klaus Härös film Den bästa av mödrar. När den visades på Bio Savoy (salig i åminnelse) för ett par år sedan var det nära att jag blev utkörd på grund av störande uppträdande. Med andra ord: Jag storgvät.

Det var inte som det brukar vara, att tårarna rinner sakta nerför kinderna och landar på tröjkragen som alltså blir våt i varierande omfattning. Nej, den här gången måste jag bita mig hårt i kinden för att inte hulka högt på inandning.

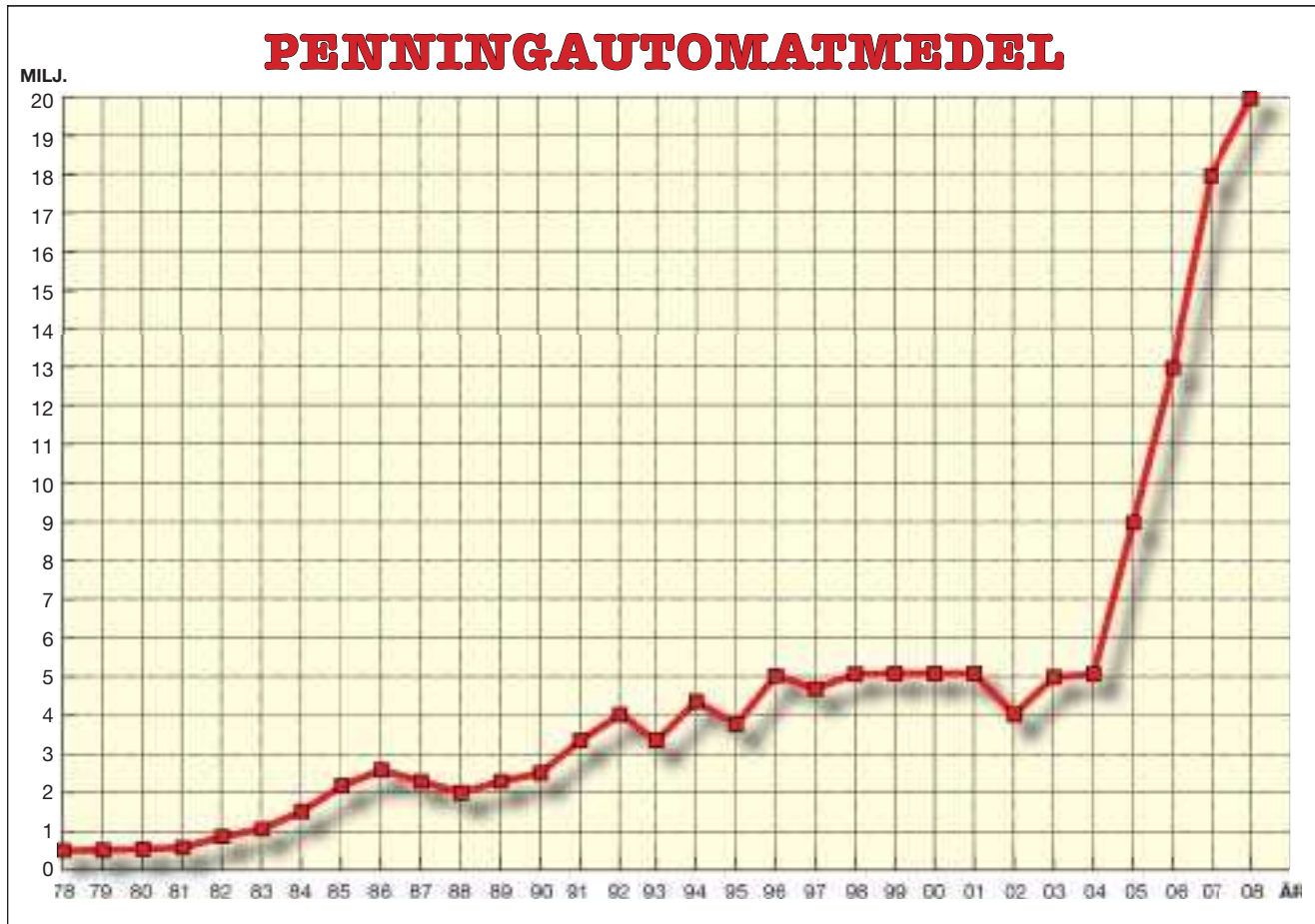
Se alltså inte filmer om lidande barn i offentliga sammanhang. Spara sådant tills du kan gråta högt hemma i soffan, företrädesvis när barnet sover. Du vill ju inte skrämman vetet ur ungen heller.

3. Julfester och skolavslutningar på dagis och i skola. På julfesten är det lättare för då är det rätt så mörkt i salongen när de små liven är pepparkaksgubbar och tomtar och går så nått och svänger på lyktorna och sjunger. Men på skolavslutningen är ljuset obarmhärtigt. Tårarna syns tydligt där de rinner och de röda ögonen lyser häftigt under betygsutdelningen.

Ett knep är att distrahera sig själv genom att lyssna på hårdrock i ipoden medan du mimar till "Den blomstertid".

4. Bortresta barn. Inträffar ungefär efter 19 år. När de slänger iväg ett mejl nån gång per århundrade från Australien eller Tuvalu eller var de nu är för tillfället.

Då lipar du igen, för evigt fånge hos Den Nya Blödigheten, du som jag.

Paf satsar. Det gäller att knyta förmågor till sig för att få in pengar i den takt kurvan visar. Senast var det den världskända formgivaren Stefan Lindfors (med åländska rötter!) som designade ett nytt spel för Paf. Vad alla pengar skall användas till är ett kärt problem som politikerna måste ta sig an.

Grafik: MONICA FOGELSTRÖM

En översyn genomförs om hur den framtida avkastningen av PAF:s verksamhet kunde användas.

Så sägs det i landskapsregeringens handlingsprogram. Och faktum är att om inget otrevligt händer så är översynen absolut nödvändig.

Landskapet får nära 30 miljoner euro per år från Ålands penningautomatförening, spelskatten inräknad. Det är obeskrivligt mycket pengar, de skulle räcka till nästan två kk-hus per år. Så mycket pengar kan man inte bara ha utan att diskutera hur de skall användas.

Problemet – i den mån den kraftiga ökningen av spelintäkterna kan kallas så – är så pass nytt att politikerna inte riktigt har hunnit med. Eller kanske inte känt för att fatta beslut snabbt. Det måste ju ha känts väldigt trevligt att kunna ordna pengar till simhallar, kk-hus och efter det utbyggnaden av sjöfartsmuseet utan att nagga annat i kanten.

Men så kan det inte gärna fortsätta. Det måste dras upp riktlinjer för hur stor del av pengarna som fördelas till det ursprungliga syftet, det vill säga sociala ändamål. Och hur mycket som går till kultur och idrott. Och vad man gör med resten.

Visst kan Åland byggas fullt med stora och kanske inte så vackra hus, men de skall också användas till någonting och framförallt skall de dra in pengar. I annat fall blir det väldigt dyrt i längden att bygga "gratis".

Någon kanske tycker att det finns tillräckligt med pengar för att hålla igång också driften av diverse nya anläggningar som byggs med paf-pengar. Men vi vet inte hur länge detta varar.

I dag kommer en mycket stor del av intäkterna från spelare i riket. Vi vet vad myndigheterna på riksidan tycker om det. Vi vet inte vad de tänker göra åt det, om de kan göra någonting. Vi vet inte heller hur EU agerar framöver. Eller när.

Vi vet med andra ord inte hur länge hönan kan fortsätta värpa guldäggen. En vacker dag tar någon livet av hönan och då gäller det att ha placerat äggen rätt, så vi inte sitter där med höga kostnader som ingen vill ta på sig. Eller kan.

Om Åland skall fortsätta ha en hög levnadsstandard så måste den framtida handelsvaran vara kunskap/kunnande. Ett lysande exempel är Crosskey, som inte skulle finnas, åtminstone inte här, om man hade haft enbart Åland som marknad. Paf skulle finnas, men på den tiden pengarna samlades ihop på Åland var utdelningen en halv miljon per år. Våra färjrederier är också exempel på export av kunnande liksom hela turismsektorn.

Det gäller att inte bara hålla detta kunnande vid liv utan utveckla det så långt det går. För att utveckla kunnandet behövs det lärare som kan.

Den här idén är inte min, det är andra som skall ha äran. Men den är spännande. Forskarprofessorer.

För paf-pengar kunde man inrätta en forskarprofessur i något ämne som ligger nära det Åland har naturliga förutsättningar för. Eller i ett ämne där Åland behöver folk. För säg en miljon euro kunde man knyta till sig en professor i fem år, en professor som arbetar med ett intressant projekt, som i sin tur lockar till sig andra unga forskare på väg uppåt. Det får gärna vara unga ålänningar, men kan lika väl vara folk från andra delar av världen som på det här sättet lockas till Åland, vänjer sig vid tanken att vara här och kanske stannar några år eller för gott.

Hur det här skall gå till i praktiken måste de som förstår sig på fundera ut. Men vi vet att kunnande drar till sig kunnande. Åland behöver inte bli ett nytt Silicon Valley eller ens Kista, men tänk om man på det sättet kunde locka hit en framstående inremedicinare, en kirurg, en ögonläkare – vad är det vi lider störst brist på? – som i sin tur lockar hit andra, visst känns tanken litet lockande.

Eller varför inte någon som vill forska kring att utveckla äldrevården. Det är inte bara på Åland befolkningen blir äldre. Den som kan tala om hur man skall hålla sig frisk, eller åtminstone levande, tills man dör sitter på en eftertraktad kunskap.

Och om det går så galet att staten eller EU eller den internationella spelaffian sätter stopp för fortsatta guldägg via Paf så står vi inte där med ett stort dyrt hus utan kan avveckla professuren när kontraktstiden går ut.

Det finns naturligtvis annat man kan göra för pengarna. Göra Åland till en ekologisk region inom EU, till exempel. Men inte heller det kan göras utan kunnande. Om vi däremot bara vill slösa bort pengarna så lär kunnande redan finnas. Men det vill vi ju inte.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

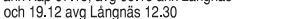
Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219				

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007						1) 6.12 och 13.12 Charter, kontakta oss för info. 2) 7.12 och 14.12 Charter 3) 8.12 ank Kap 05.00, 06.00 ank Långnäs 4) 8.12 ank Kap 07.15, avg 08.15 ank Långnäs 5) 8.12 och 19.12 avg Långnäs 12.30	
M:HAMN 01.50 2) → 11.00 4) →	ÅBO 08.00/09.00 2) → 17.00/18.30 →	M:HAMN 12.55 L 23.20 L	M:HAMN 04.25 → 13.05 L 2) → 23.30 L →	STOCKHOLM 09.30 /17.00 → 18.15 /19.15 1) → 06.00 3)/07.30 K →	M:HAMN 23.45 → 01.40 → 10.50	Jultrafiken: Kontakta vår bokning! 	
M:HAMN 23.55 →	H:FORS 09.55/17.00 →	M:HAMN 04.15	L = Långnäs K = Kapellskär				
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg, varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras						Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi	

LEDIGT ANNONS-UTRYMME

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆☆

Turlista t.o.m. 24/4 2008			
OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar	8.30	13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	20.00
Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster, 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (D) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10-resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. **Extra turer fr. Eckerö:** 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. **Extra turer fr. Grisslehamn:** 5/12 kl. 20.00. **Ej trafik 24-25/12 och 1/1 2008 kl. 10.00.**

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sönd-tisd Sto 18.00 → M:hamn 02.00

Onsd-lörd M:hamn 18.00 → Sto 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027 FAX: 15118 www.birkaline.com

Fem-dygns-prognos nyan.ax

ÅLANDSTRAFIKEN 23.11-07-6.1-08					
MARIEHAMN – KAPELLSKÄR			Fredag – söndag		
Måndag – torsdag			MARIEHAMN KAPELLSKÄR		
MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 1)	08.30	09.30	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30	15.30	20.15
15.30	12.00	19.00	20.15	22.30	09.00 1)
		12.30	15.00		15.00
		18.30			20.30
		00.05			

1) Ej söndagar: Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1 h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1 h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen			ÅLAND-FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS	
01.10 L	06.30	03.30 L	07.35		
04.35 M	09.40	14.25 M	19.50		
10.15 M 2)	15.30	23.45 M		10.00	
14.25 M	18.55	14.10 M	08.45		
14.10 M	07.45	01.00 L	21.00		
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30 3)		
07.45 M	18.00 2)				
03.20 L	20.10				

2) Reservation för charteravgång. Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

TORSdag 29 NOVEMBER 2007

dagens ålänning

”Jag är från Klixbul”

En skärgårdsskille vilken som helst kommer cyklande utanför affären ni Kumlinge by i god fart. Med bra cykelhjälm på. Och höstso-len skiner.

Men killen visar sig inte vara vem som helst. Han heter **Roman Parker** och är nyinflyttad och har bott på Kumlinge bara ett par månader. Lite stapplande svenk-tyska pratar vi på.

Var kommer du ifrån?

Han skriver stadens namn på ett papper.

– Från en stad som heter Klix-bül i norra Tyskland.

Hur gammal är du?

Vi visar fingrarna först.

– Tio år.

Vad tycker du om Kumlinge?

– Ohhh, vatten och skolan...

Du tycker bra om vattnet och skolan?

– Ja, just det.

Just då kommer **Eva-Lotta Kastilan** från Seglinge förbi för att handa i butiken. Hon har en tysk far och undervisar Roman ett par timmar i veckan i extra svenska. Hon blir förtjust över att han ska bli Dagens ålänning

dagens rätt

Korvlåda

550 g enkel, mager korv
1 förpackning (550 g) krossade tomater med basilika
200 g champinjoner
2 dl riven ost, 17%
2 krm salt
1 krm peppar
280 g pasta t ex tagliatelle

Skär korven i ca 3 cm breda bitar. Ställ bitarna i en ugnssäker form. Häll tomatkrosset runt korven. Ansa och finhacka champinjoner. Blanda champinjoner med ost, salt och peppar. Fördela hacket på korvstubbarna. Grädda mitt i ugnen i 225°C, ca 15 minuter. Koka pastan i rikligt med lättsaltat vatten enligt förpackningens anvisning. Servera korvlådan med pasta och en blandad sallad.

vädret

Torsdag

Stockholm: +4/+1, 1,0m, 1,4m
Åbo: +0/+1, 1,8m, 0,6m
Helsingfors: +3/+3, 0,6m, 1,4m

Fredag

Stockholm: +3/-1, 0,9m, 0,7m
Åbo: +0/-3, 0,3m, 1,1m
Helsingfors: +4/+4, 0,3m, 1,1m

Lördag

Stockholm: +3/+3, 0,9m, 0,7m
Åbo: +2/+2, 0,3m, 1,1m
Helsingfors: +4/+4, 0,3m, 1,1m

I går kl 14

Jomala: temp. +0, moln. 10
Åbo: temp. -2, moln. 10
Helsingfors: temp. -1, moln. 10
Stockholm: temp. -0, moln. 10

Max/min temp. 21.11 - 28.11. klo

Jomala: max. +6,7 23.11. min. -4,0 24.11.
Åbo: max. +7,3 23.11. min. -4,7 24.11.
H:fors: max. +6,5 23.11. min. -3,0 24.11.

För ett år sedan

Jomala: temp. +7, moln. 10
Åbo: temp. +6, moln. 10
Helsingfors: temp. +6, moln. 10

Utomlands i går

Köpenhamn: +4, Paris: +1
Oslo: +0, Wien: +3
Bryssel: +6, Madrid: 11
Berlin: -1, Rom: 14
Moskva: -1, Aten: 13
London: 10, Las Palmas: 22

Vattenståndet i går kl 14

Föglö: +19 cm, Åbo: +25 cm

Solen i dag

Mariehamn: Upp 9:12, Ner 15:45
Helsingfors: Upp 8:52, Ner 15:25
Stockholm: Upp 8:14, Ner 14:59

TEXT & FOTO: KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 RING 018-23444

PEPPARKAKSMÅTT

63 roliga modeller
1,80 €

Pingvin, tax, barnvagn, kamel, elefant, haj, igelkott, motorcykel, lastbil, traktor m.m.

sötaker

Köpmansgatan 1 tfn 23 688
Öppet onsd-fred 10.00-17.00,
lunchstängt 12.30-13.30,
lörd 10-14. Välkommen in!

UNIKT HANTVERK

till fantastiska priser!

Du hittar oss på Lillajul-marknaden på Jan Karlsgården

UNIKT

SVERIGES POPULÄRASTE HUSPRISER

STORSTAD I SVERIGE

Källa: Byggfakta, 2006*

ALVSBYHUS

LÄGRE KOSTNAD - RIKARE LIV

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL. 0400 515 831, 040 590 8333

elfa

Skjutdörrar och förvaringsutrymmen

Simons bygg & trävaror

Tel: 21 022 Fax: 23 733
Dalkarby.

LÖPARE

25,-
100% linne
ca. 20x130 cm

av Gunilla von Nandelstadh

SALT KONSTHANTVERK

Tel 21 505 • Vard 10-17, lörd 10-14,
Julöppet fr.o.m. 15.12
vard 10-20, lörd 10-16, sönd 11-16

DITT HEM. DIN STIL

NELKO

Kom ihåg Nelko-dagarna
29 & 30.11 kl. 10-18

• Kök • Badrum • Garderober- och vägglösningar •

Hus & Fritidscenter
Uppgårdsvägen 3, tel 14 554

Det "lilla extra" inför julen

- Doftande dekorationer med kryddiga aromer från nejlika och kanel
- Vackra handgjorda tomtar från Coco Sweden
- Rosenseriens naturprodukter
- Underbara praliner från Åre Choklad

BoGrönt

Blommor • Trädgård • Binder • Blommor

Rosenblads Trädgårdsbutik Västra ufarten, tfn 23 366
ÖPPET: vard 9-18, lörd 9-14